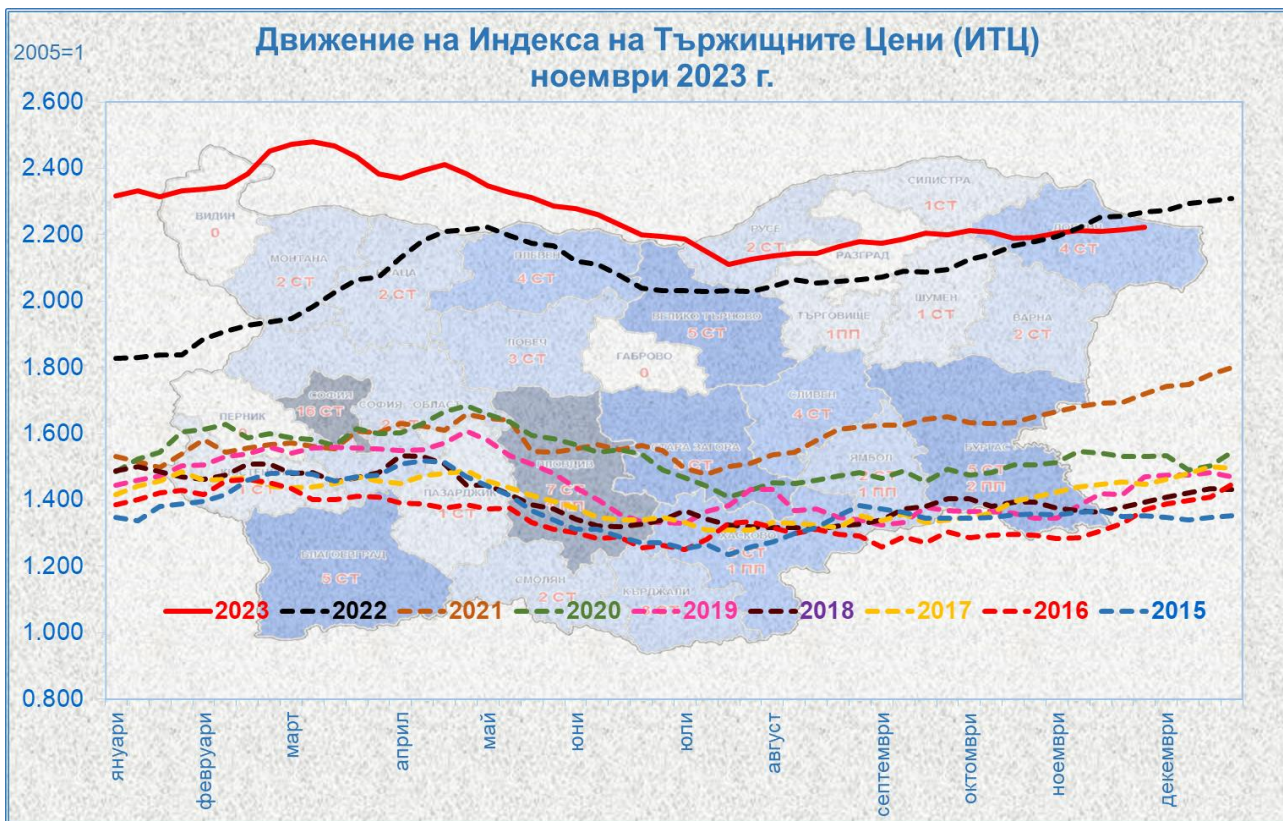

Месечен бюлетин

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

м. ноември 2023 г.

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

Съдържание

Увод	6
Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)	9
Хранителни стоки	13
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки	13
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения	14
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения	16
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база	17
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през ноември 2016 / 2023	20
• Анализ на цените на едро и на дребно през ноември 2023 г.	23
• Анализ на цените на хранителни стоки по региони	25
• Анализ на цените на млечни продукти по региони	27
• Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби	28
Плодове и зеленчуци	32
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците	34
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база ...	35
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през ноември 2016/2023 г.	38
• Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони	39
• Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци	43
Международни цени	45
• Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН	45
• Индекс на цените на храните на Международния валутен фонд (МВФ)	48
• Международни цени на зърнените култури	50
• Международни цени на растителните масла	54
• Международни цени на млечните продукти	58
• Международни цени на месата	61
• Международни цени на захарта	70
• Международни цени на плодове и зеленчуци	75

Таблици

Таблица 1 Стойности на ИТЦ и на груповите индекси към ноември 2023 г. *	10
Таблица 2 Промяна на цените на хранителни стоки за ноември'23 г. на месечна, годишна база*	18
Таблица 3 Цени на хранителните стоки през ноември за периода 2016/2023 г. *	20
Таблица 4 Стойност на потребителската кошница през ноември за периода 2016/2023 г. *	21
Таблица 5 Средногодишен ИПЦ за периода януари – ноември 2023 г.	22
Таблица 6 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през ноември 2023 г. *	23
Таблица 7 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през ноември'22 и '23 г.	25
Таблица 8 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец ноември 2023 г. *	26
Таблица 9 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец ноември 2023 г.	27
Таблица 10 Промяна на цените едро на плодове и зеленчуци за месец ноември на месечна и годишна база*	36
Таблица 11 Цени на плодове и зеленчуци през ноември за периода 2016/2023 г.	38
Таблица 12 Цени на едро на зеленчуци по области през ноември 2023 г.	40
Таблица 13 Цени на едро на плодове по области през ноември 2023 г.	41
Таблица 14 Месечни индекси на цените на храните на ФАО към ноември 2023 г.	46
Таблица 15 Стойности на Индекса на цените на храните на МВФ към ноември 2023 г.	48
Таблица 16 Средни стойности за ЕС на основните млечни продукти към ноември 2023 г.	60
Таблица 17 Цени на портокали в държавите от ЕС към месец ноември 2023 г. и промяната им спрямо предходните пет години и предходния месец	78

Фигури

фигура 1 Индекси на тържищните цени към месец ноември 2023 г.	9
фигура 2 Индекс на тържищните цени 2015/2023 г.	9
фигура 3 ИТЦ за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.	11
фигура 4 ИТЦ за периода януари 1999 г. – ноември 2023 г.	12
фигура 5 ИТЦ за периода януари 1999 г. – ноември 2023 г. (експоненциално изгладен ред).....	12
фигура 6 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.	13
фигура 7 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.	14
фигура 8 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.	15
фигура 9 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.	15
фигура 10 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.	16
фигура 11 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.	17
фигура 12 Промяна на цените на хранителните стоки през м. ноември 2023 г. на месечна база ..	18
фигура 13 Промяна на цените на хранителните стоки през м. ноември 2023 г. на годишна база ..	19
фигура 14 Цени на едро на хранителни стоки през месец ноември 2023 г. и промяната им спрямо ноември 2022 г.	20

фигура 15	Цени на едро на хранителните стоки през м. ноември 2016/2023 г	21
фигура 16	Стойност на потребителската кошница през ноември 2016/2023 г. (ДКСБТ).....	22
фигура 17	Инфлация на основни групи от потребителската кошница за периода януари – ноември 2023 г. по данни на НСИ	23
фигура 18	Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през ноември 2023 г.	24
фигура 19	Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през ноември 2022 и 2023 г.	24
фигура 20	Цени на едро на захар, олио и брашно през м. ноември 2023 г. по области	26
фигура 21	Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. ноември 2023 г. по области	28
фигура 22	фигура 23.....	28
фигура 24	фигура 25.....	29
фигура 26	фигура 27.....	29
фигура 28	фигура 29.....	29
фигура 30	фигура 31.....	29
фигура 32	фигура 33.....	30
фигура 34	фигура 35.....	30
фигура 36	фигура 37.....	30
фигура 38	фигура 39.....	30
фигура 40	фигура 41.....	31
фигура 42	фигура 43.....	31
фигура 44	фигура 45.....	31
фигура 46	фигура 47.....	31
фигура 48	фигура 49.....	32
фигура 50	Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци през м. ноември 2023 г.	33
фигура 51	Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци м. ноември 2022/2023 г.	33
фигура 52	ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.	34
фигура 53	ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.	35
фигура 54	Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през ноември'23 на месечна база	36
фигура 55	Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през ноември'23 на годишна база	37
фигура 56	Цени едро на плодове и зеленчуци през месец ноември 2023 г. и промяната им спрямо месец ноември 2022 г.	37
фигура 57	Цени на едро на плодовете и зеленчуците през ноември 2016/2023 г.	38
фигура 58	Цени на едро на зеленчуци през м. ноември 2023 г. по области	41
фигура 59	Цени на едро на плодове през ноември 2023 г. по области	42
фигура 60	фигура 61.....	43
фигура 62	фигура 63.....	43
фигура 64	фигура 65.....	43
фигура 66	фигура 67.....	43
фигура 68	фигура 69.....	44
фигура 70	фигура 71.....	44
фигура 72	фигура 73.....	44
фигура 74	фигура 75.....	44
фигура 76	фигура 77	фигура 78
фигура 76	фигура 77	фигура 78
фигура 79	ФАО индекс през ноември'23	фигура 80
		ФАО индекс на храните ноември'23 .

фигура 81 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.....	47
фигура 82 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – ноември 2023 г.....	47
фигура 83 Индекс на цените на храните на МВФ за периода януари'22 – ноември'23	49
фигура 84 Индекс на цените на храните на МВФ за периода януари'99 – ноември'23	49
фигура 85 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'22-ноември'23....	50
фигура 86 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари 1999 г. – ноември 2023.....	51
фигура 87 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'22-ноември'23....	51
фигура 88 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14-ноември'23....	52
фигура 89 Цена на царевичната на Чикагската стокова борса за периода януари'22-ноември'23...	52
фигура 90 Цена на царевичната на Чикагската борса за периода януари'14-ноември'23.....	53
фигура 91 Международна цена на ориз за периода януари'22 – ноември'23	53
фигура 92 Международна цена на ориз за периода януари'99 – ноември'23	54
фигура 93 ФАО индекс на растителните масла за периода януари'22 – ноември'23.....	54
фигура 94 ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – ноември 2023 г.....	55
фигура 95 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'22/ноември'23	55
фигура 96 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'13/ноември'23	56
фигура 97 Международна цена на олио по данни на МВФ за периода януари'22 – ноември'23	57
фигура 98 Международна цена на олио по данни на МВФ за периода януари'13 – ноември'23	57
фигура 99 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'22 – ноември'23.....	58
фигура 100 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.....	58
фигура 101 Средни стойности за ЕС на основните млечни продукти към месец ноември 2023 г ...	59
фигура 102 ФАО индекс на месата за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.....	61
фигура 103 ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.	61
фигура 104 Международна цена на говеждо месо по данни на USDA януари'22 – ноември'23	62
фигура 105 Международна цена на говеждо месо по данни на USDA януари'99 – ноември'23	62
фигура 106 Международна цена на свинско по данни на CME Group януари'22/ ноември'23	63
фигура 107 Международна цена на свинско по данни на CME Group януари'99/ ноември'23	64
фигура 108 Седмични цени на говеждо трупно месо към ноември 2023 г. в ЕС	64
фигура 109 Месечни цени на свинското месо за ЕС към ноември'23 г.....	65
фигура 110 Седмични цени на свинското месо за ЕС към ноември'23 г.	65
фигура 111 Международна цена на пилешко месо по данни на USDA януари'22 – ноември'23.....	66
фигура 112 Международна цена на пилешко месо по данни на USDA януари'99 – ноември'23....	66
фигура 113 Международни цени на пилешкото месо към м. ноември 2023 г. в ЕС.....	67
фигура 114 Седмични цени на яйцата в ЕС към м. ноември 2023 г.	68
фигура 115 Международна цена на агнешко по данни на Word Bank януари'22 – ноември'23	69
фигура 116 Международна цена на агнешко по данни на Word Bank за периода януари 1999 – ноември 2023 г.	69
фигура 117 Международна цена на агнешко месо за страните от ЕС към ноември 2023 г.....	70
фигура 118 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.	71
фигура 119 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – ноември 2023 г.	71
фигура 120 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'22 – ноември'23	72
фигура 121 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'14 – ноември'23	73

фигура 122 Цена на захар от Международната организация за захар януари'22 - ноември'23.....	74
фигура 123 Цена на захар от Международната организация за захар януари'14-ноември'23.....	74
фигура 124 Международна цена на банани за периода януари 2004 г. – ноември 2023 г.....	75
фигура 125 Международна цена на портокали за периода януари 2004 г. – ноември 2023 г.	76
фигура 126 Международна цена на банани и портокали за периода януари – ноември'23	76
фигура 127 Цена на банани в ЕС към месец ноември 2023 г.	77
фигура 128 Цена на портокали в ЕС към месец ноември 2023 г.	78
фигура 129 Цена на ябълки в ЕС към месец ноември 2023 г.	79
фигура 130 Цена на ябълки в някои страни от ЕС към месец ноември 2023 г.	79
фигура 131 Цена на домати в ЕС към месец ноември 2023 г.	80
фигура 132 Цена на домати в някои от страните на ЕС към месец ноември 2023 г.	80
фигура 133 Цена на пипер в ЕС към месец ноември 2023 г.	81

Увод

Тенденцията на успокояване и стабилизиране на пазара на храни, наблюдавана през последните месеци, се запазва и през месец ноември, като се отчитат известни колебания на цените в двете посоки, но в сравнително тесни ценови диапазони.

При цените на стоките от стоквата група на хранителните продукти тенденциите са преобладаващо низходящи, с изключение на яйцата.

Цените на млечните произведения запазват сравнително стабилни стойности, със слаби ценови изменения нагоре.

Изменението на цените на месните произведения са незначителни от порядъка на $\pm 1-4\%$.

При цените на плодовете и зеленчуците се наблюдават характерните за тези стоки сезонни колебания.

На **месечна база** на пазара на храни преобладаващите трендове са низходящи. Движение нагоре се наблюдава при цената на яйцата.

При цените на млечните произведения трендът е възходящ, но в тесни ценови диапазон, а колебанията при цените на месата и месните продукти са по-скоро надолу.

През пролетта на миналата година, цените на голяма част от стоките достигнаха до пикови стойности, които се задържаха до края на 2022 г. В резултат на успокояването на пазара през последните месеци на настоящата година, цените на голяма част от стоките бележат спад на **годишна база**. Поскъпване спрямо същия период на предходната година има при ориза. Трайният низходящ тренд на цената на олиото от началото на настоящата година води до отчетен силен спад на годишна база от 39%.

Успокояването на пазара през последните месеци води до по-ниски цени на млякото и маслото, а цените на кашкавала и сиренето са около нивата от същия месец на миналата година.

На пазара на месо и месни произведения през ноември тази година се наблюдават значителни колебания нагоре, като цените на месните произведения

бележат ръст на годишна база от около 10-17%. Известно покачване на цената се наблюдава при свинското и пилешкото месо. Цените на рибите също показват леки отклонения в положителна посока, а цените на някои захарни изделия има ръст на годишна база.

През месец ноември цените на зеленчуците и плодовете следват характерните сезонни трендове, като на годишна база се наблюдава поскъпване на голяма част от зеленчуците и плодовете, което при цените на някои от стоките достига 30-40%.

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец ноември в **периода 2016 – 2023 г.** показва, че се наблюдава успокояване на пазара и цените на част от хранителни продукти през тази година са по-ниски. Нарастване на цените има при ориза, свинското месо, пилето и каймата. Цените на млечните произведения се задържат около нивата от предходната година.

Тенденциите при движението на цените на плодовете и зеленчуците са възходящи спрямо същия месец на предходните години. Известен спад е отчетен при пипера, зелето и лимоните.

От наблюдаваните от Комисията 149 стоки е направена извадка от 27 хранителни стоки, включени в **потребителската кошница**. 13 от тях са основни хранителни стоки и 14 съответно плодове и зеленчуци.

Анализът на стойността за единица продукт на стоките от потребителската кошница показва, че през месец ноември 2023 г. сумата е без промяна спрямо същия месец на предходната година, като при плодовете и зеленчуците има повишение от 1 пункт, което се компенсира от намалението с 1 пункт при хранителните стоки.

Запазването на нивото от предходната година при потребителската кошница е в резултат на известното успокояване на пазара през последните месеци на тази година, на фона на рязкото поскъпване на повечето храни през пролетта на миналата година.

Повишението на стойността на потребителската кошница за последните осем години е 44 пункта или 71%.

Месечната **инфлация** през ноември 2023 г. по данни на НСИ е 0,3%, а годишната инфлация спрямо ноември 2022 г. е 5,4%.

През ноември кривата на **Индекса на тържищните цени** има стабилен характер, което се дължи на успокояването като цяло на цените на едро на хранителните стоки. Наблюдението на движението на индекса през 2023 г. показва, че през втората седмица на ноември за първи път през годината кривата се доближава до нивото от предходната година.

През следващия период до края на ноември стойността на индекса трайно остава под нивата от 2022 г. През последните седмици на месеца кривата на индекса има стабилен и устойчив характер, за разлика от възходящия тренд на стойностите от същия период на предходната година.

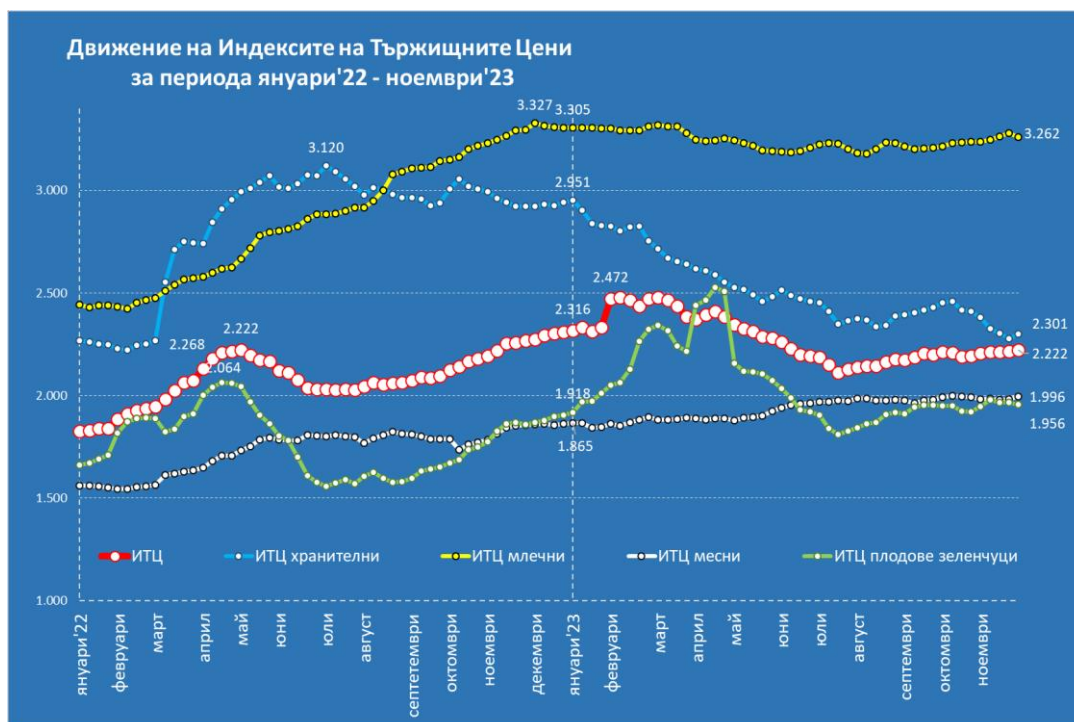
Аналогични са изводите от наблюдението на груповите¹ индекси на тържищните цени със стабилизирането на стойностите през месеца на всички групови индекси.

През месец ноември на **международния пазар** се наблюдава намаление на цените на зърнените култури и месото. Покачване на световните цени през месеца има на млечните продукти, растителните масла и захарта.

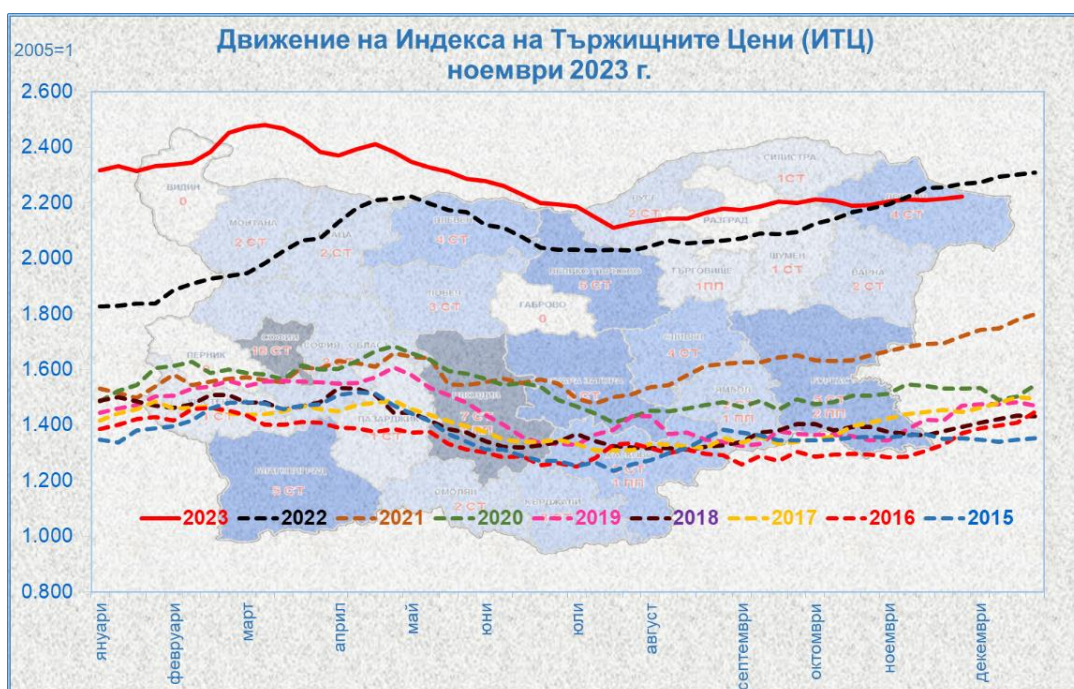
¹ ИТЦ на хранителните стоки, на млечните произведения, на месните произведения и на плодовете и зеленчуците

Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)

В началото на месец ноември кривата на ИТЦ стартира от ниво 2,206 пункта. През следващите седмици се наблюдава слаб, но устойчив възходящ тренд. В края на месеца индексът стъпва на ниво от 2,222 пункта Средномесечните стойности през ноември са малко над стойностите от предходния месец. През втората седмица на ноември стойностите на индекса стъпват на нивото от същата седмица на месец ноември 2022 г. Таблица 1, фигура 3

фигура 1 Индекси на тържищните цени към месец ноември 2023 г.

фигура 2 Индекс на тържищните цени 2015/2023 г.

Таблица 1 Стойности на ИТЦ и на груповите индекси към ноември 2023 г. ^{*2}

месец	седмица	ИТЦ Индекс на Тържищните Цен	ИТЦ на хранителните стоки	ИТЦ на млечните продукти	ИТЦ на месните продукти	ИТЦ на плодвете и зеленчуци
януари'23	1	2.316	2.951	3.305	1.865	1.918
	2	2.333	2.902	3.307	1.864	1.968
	3	2.314	2.839	3.306	1.842	1.973
	4	2.331	2.829	3.302	1.846	2.012
февруари	1	2.472	2.825	3.303	1.861	2.051
	2	2.480	2.802	3.292	1.854	2.064
	3	2.467	2.822	3.293	1.870	2.128
	4	2.435	2.825	3.292	1.882	2.265
	5	2.472	2.754	3.313	1.896	2.323
март	1	2.480	2.715	3.320	1.882	2.341
	2	2.467	2.670	3.312	1.883	2.315
	3	2.435	2.655	3.313	1.886	2.241
	4	2.383	2.640	3.281	1.892	2.216
април	1	2.370	2.618	3.248	1.887	2.440
	2	2.393	2.608	3.241	1.881	2.467
	3	2.411	2.590	3.244	1.887	2.528
	4	2.385	2.553	3.252	1.887	2.508
май	1	2.347	2.526	3.245	1.880	2.159
	2	2.327	2.519	3.231	1.891	2.119
	3	2.312	2.492	3.217	1.895	2.114
	4	2.287	2.459	3.196	1.900	2.105
	5	2.280	2.482	3.191	1.923	2.075
юни	1	2.261	2.515	3.188	1.941	2.033
	2	2.229	2.488	3.186	1.953	1.989
	3	2.201	2.471	3.193	1.961	1.932
	4	2.194	2.459	3.210	1.962	1.920
юли	1	2.188	2.454	3.223	1.968	1.904
	2	2.150	2.412	3.230	1.968	1.840
	3	2.111	2.350	3.227	1.975	1.809
	4	2.127	2.365	3.203	1.973	1.827
август	1	2.137	2.375	3.184	1.984	1.844
	2	2.143	2.368	3.180	1.986	1.861
	3	2.144	2.337	3.203	1.976	1.870
	4	2.164	2.341	3.235	1.975	1.907
	5	2.178	2.388	3.230	1.979	1.919
септември	1	2.175	2.394	3.216	1.976	1.912
	2	2.188	2.402	3.202	1.963	1.944
	3	2.205	2.418	3.206	1.975	1.955
	4	2.200	2.430	3.207	1.978	1.954
октомври	1	2.211	2.453	3.214	1.992	1.949
	2	2.208	2.460	3.232	1.998	1.950
	3	2.189	2.419	3.233	1.996	1.925
	4	2.192	2.412	3.239	1.990	1.920
ноември	1	2.206	2.382	3.238	1.984	1.946
	2	2.213	2.325	3.246	1.984	1.978
	3	2.211	2.303	3.265	1.980	1.966
	4	2.215	2.277	3.279	1.982	1.966
	5	2.222	2.301	3.262	1.996	1.956

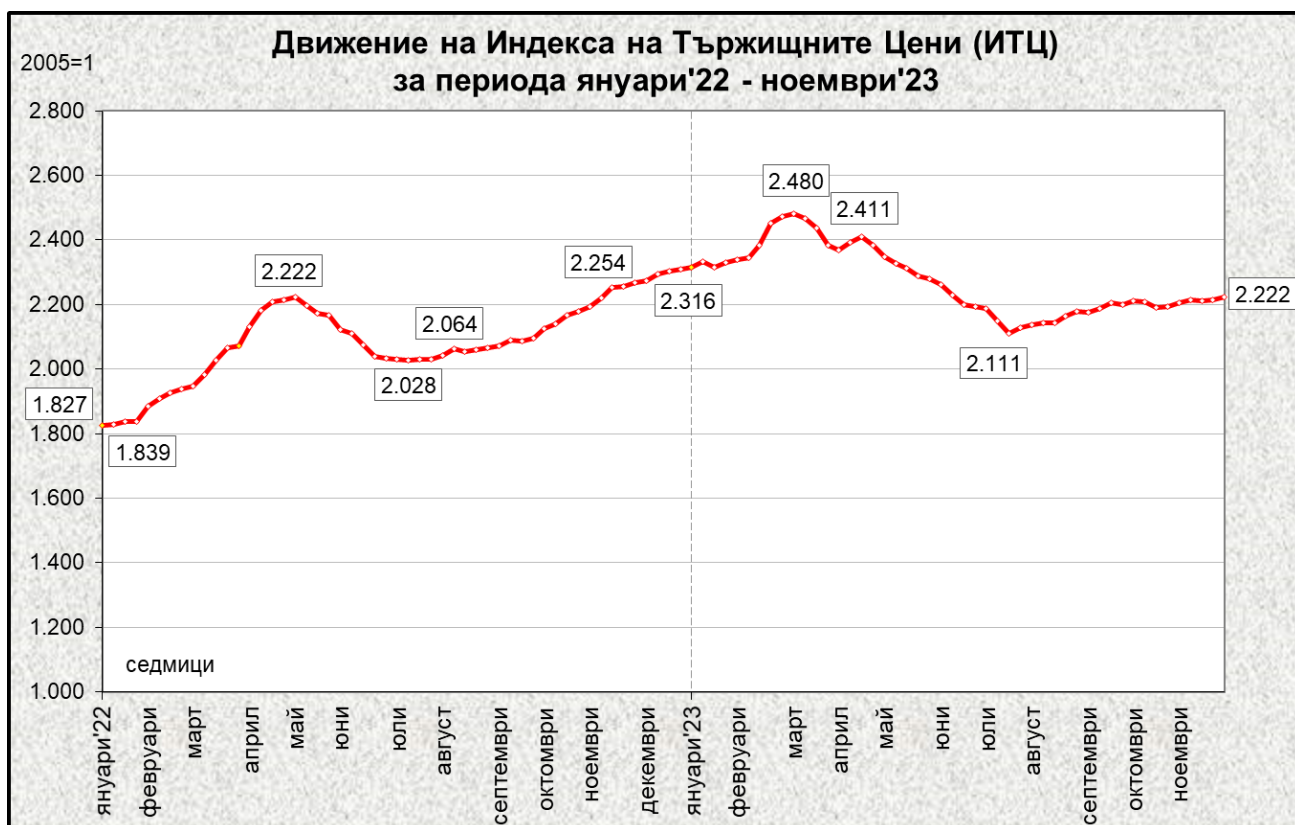
² * Хистограмите в колоните показват движението на стойностите за периода

Стабилизирането на индекса през октомври и ноември се дължи на успокояването на пазара на храни и намалението на цените на част от хранителните продукти.

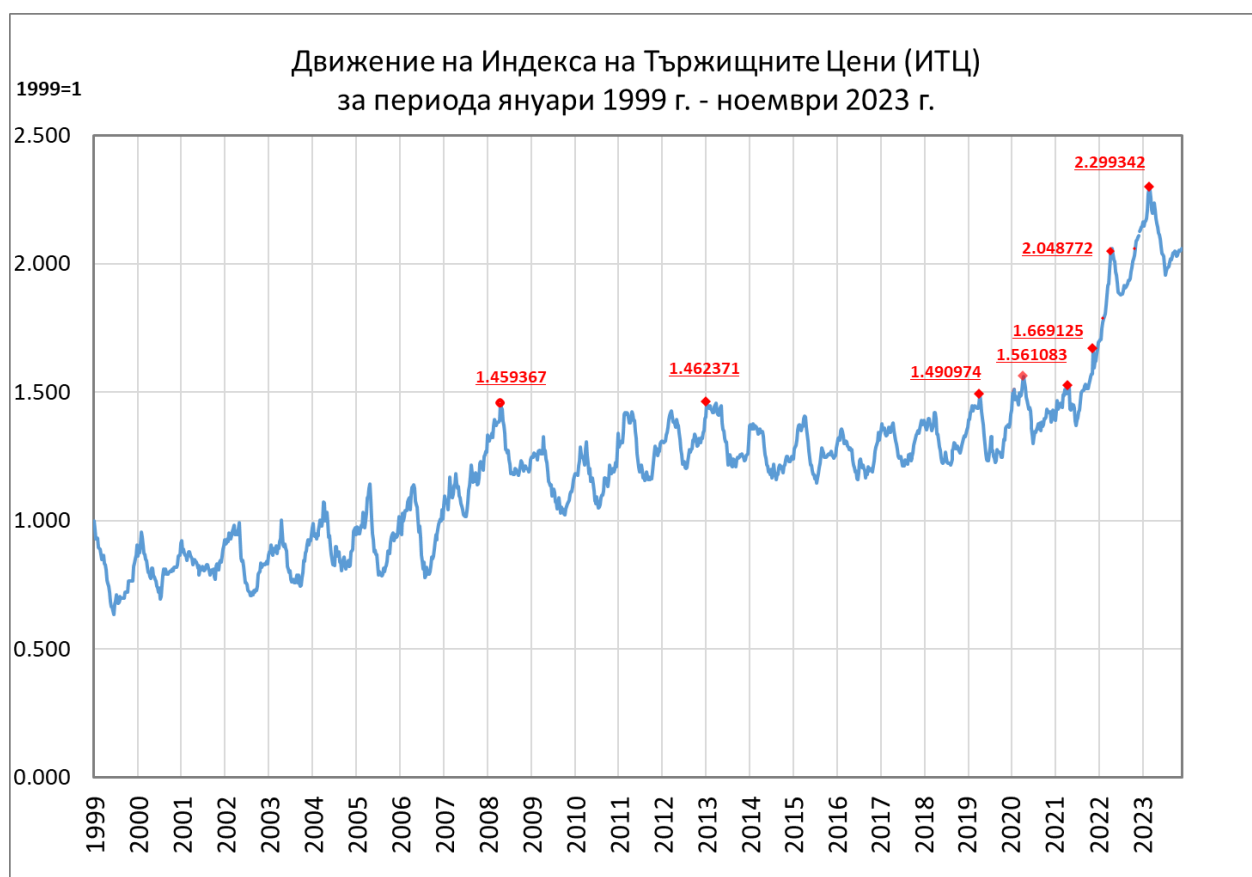
През м. ноември 2023 г. кривата на Индекса на тържищните цени запазва тенденциите на движение от предходните години и в резултат на намалението и стабилизирането на стойностите през последните месеци на настоящата година, кривата минава под нивото от същия месец на предходната година, но остава много над стойностите от есента на 2015 – 2021 г. *фигура 1, фигура 2*

Движението на ИТЦ в периода януари 1999 г. – ноември 2023 г. следва определени тенденции на силен ръст на стойностите през зимата и ниски нива през лятото. Най-високите стойности за този период индексът достига през първата седмица на май 2022 г., както и през първата седмица на март 2023 г.

Пикови стойности, но на значително по-ниска нива, са достигнати и през 2008, 2013 и 2019 г. *фигура 4, фигура 5*

фигура 3 ИТЦ за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.

фигура 4 ИТЦ за периода януари 1999 г. – ноември 2023 г.

фигура 5 ИТЦ за периода януари 1999 г. – ноември 2023 г. (експоненциално изгладен ред)

Хранителни стоки

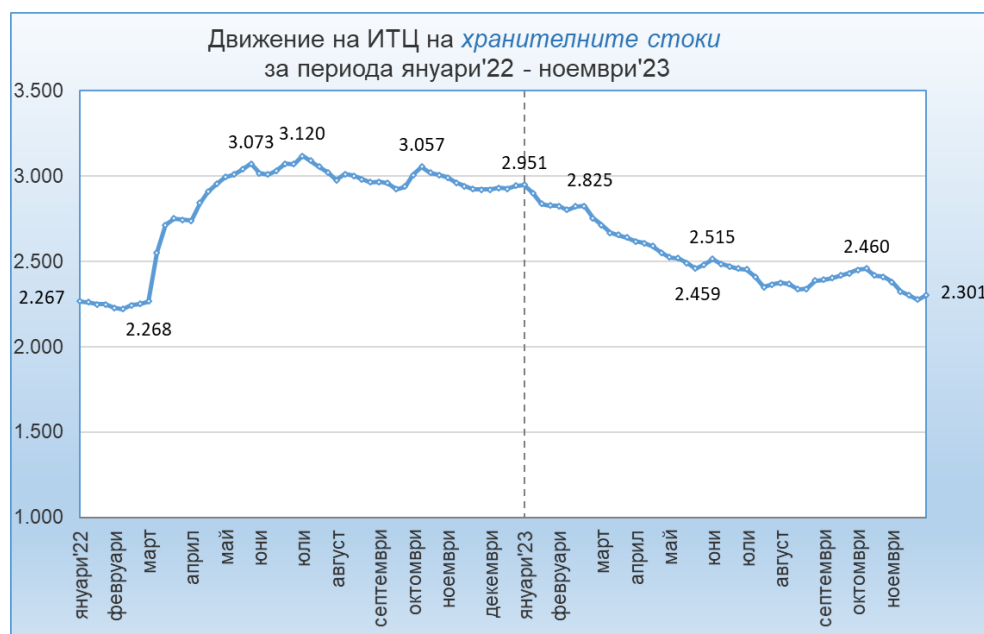
- Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки

Конструираният от Комисията групов Индекс на тържищните цени на хранителните стоки илюстрира общото относително изменение на цените на едро на хранителните стоки, които влизат в неговия състав³.

В началото на ноември 2023 г. ИТЦ на хранителните стоки стартира от ниво 2,382 пункта. През следващите седмици кривата запазва стабилни стойности и стъпва в края на месеца на ниво от 2,301 пункта. Стабилизирането на цените на стоките от тази стокова групи и лекото поевтиняване на някои от тях, рефлектира върху движението на кривата на индекса през месеца. През ноември средномесечните стойности са с 27% по-ниски спрямо същия месец на миналата година. *фигура 6*

В периода март – юни 2022 г. стойностите на този индекс рязко се покачиха в резултат на големия скок на цените на всички хранителни стоки и в началото на юли 2022 г. стойностите на ИТЦ на хранителните стоки достигнаха пикови нива от 3,120 пункта, които са най-високите за периода, в който е конструиран този индекс.

Високи стойности на ИТЦ на хранителните стоки имаше и през лятото на 2008 г. (2,048 пункта), когато се наблюдаваше скок на цените на повечето основни хранителни стоки. Пикови нива бяха регистрирани също в края на 2011 г. и през 2012 г. *фигура 7*

фигура 6 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.

³ Този индекс отразява цените на следните стоки: захар, фасул, ориз, леща, брашно и олио

фигура 7 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения**

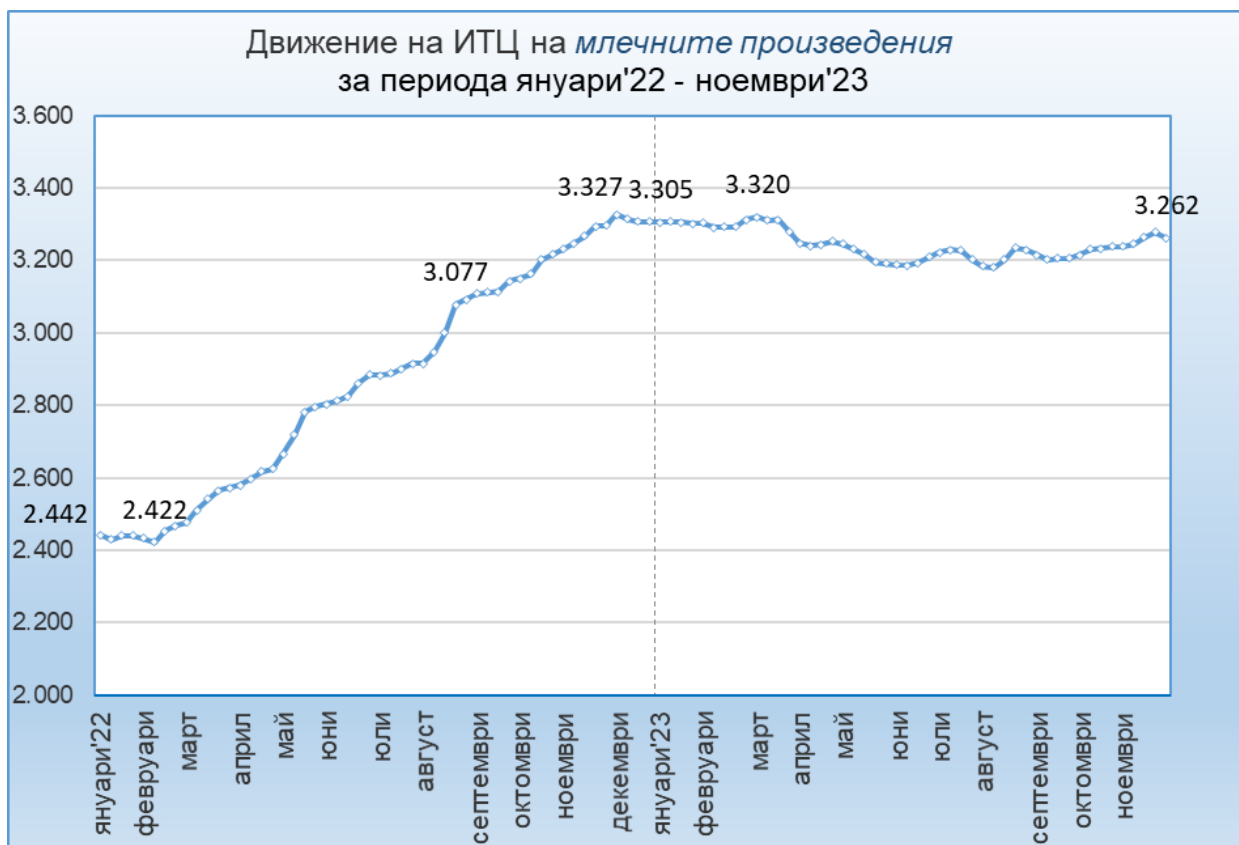
Движението на кривата на Индекса на Тържищните Цени на млечните произведения се обуславя от движението на цените на стоките, които влизат в неговата структура⁴.

В началото на месеца стойностите стартират от ниво 3,238 пункта. През следващите седмици кривата има слаб възходящ тренд, през последната седмица се връща на нивото от началото на месеца и стъпва на ниво от 3,262 пункта. Движението на този индекс през ноември се обуславя от известното стабилизиране на цените на млечните произведения, с минимален ръст на повечето от тях.

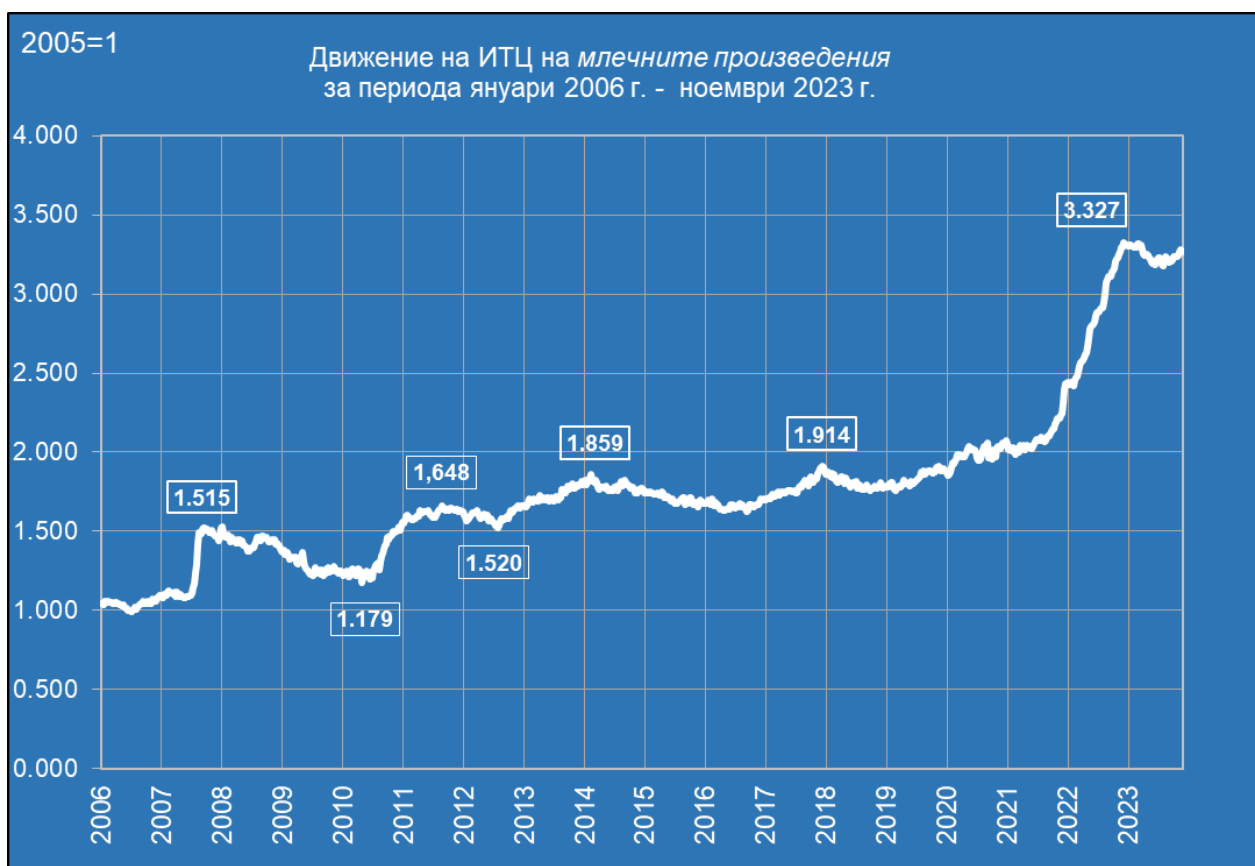
Спрямо същия месец на миналата година средномесечните стойности на индекса се доближават до миналогодишните нива. *фигура 8*

Ретроспекцията на движението на индекса на млечните произведения показва, че пиковите стойности са достигнати през първата седмица на декември 2022 г. (3,327 пункта). Рязък скок на цените на млечните произведения, особено на кравето масло, имаше и през втората половина на 2017 г. *фигура 9*

⁴ Стоките, които влизат в структурата на този индекс са сирене – краве и овче, кашкавал "Витоша" и краве масло

фигура 8 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.

фигура 9 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения**

ИТЦ на месото, месните произведения и рибата⁵ е относителен измерител на общото състояние на пазара на едро на този вид хранителни стоки. С най-голямо тегло в тази група е цената на пилешкото месо.

В началото на месец ноември ИТЦ на месото стартира от ниво 1,984 пункта. През следващите седмици кривата се движи около това ниво, с лек възходящ тренд през последнат седмица. В края на месеца на индексът стъпва на ниво от 1.996 пункта. На месечна база индексът остава стабилен с незначителен ръст от 0,5%. В сравнение със същия месец на предходната година, стойностите са с 8,5% по-високи. *фигура 10*

В резултат на плавния, но устойчив възходящ тренд на индекса от началото на 2023 г., стойностите, достигнати през последната седмица на юли минават над пиковите нива от четвъртата седмица на месец август 2022 г. Максимални стойности през последните години ИТЦ на месата и месните произведения бяха отчетени и през м. октомври 2020 г. – 1.472 пункта. С покачването на стойностите през месец юни 2021 г., кривата достигна нов пик от 1.486 пункта. В резултат на плавното и устойчиво покачване на индекса през следващите месеци на 2021 г., през ноември отново са достигнати най-високи към онзи момент нива. *фигура 11*

фигура 10 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.

⁵ В структурата на индекса влизат стоките: пиле, колбаси малотрайни и шпеков салам; кренвирши; кайма и риба (скуприя).

фигура 11 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.

- Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база**

Движението на цените на едро на хранителните стоки през м. ноември показва разнопосочни тенденции, като брашното и олиото поевтиняват с 8%, а яйцата поскъпват с 6%. Цените на останалите стоки от групата са сравнително стабилни с месечни изменение в диапазона $\pm 1-2\%$. *фигура 12, Таблица 2*

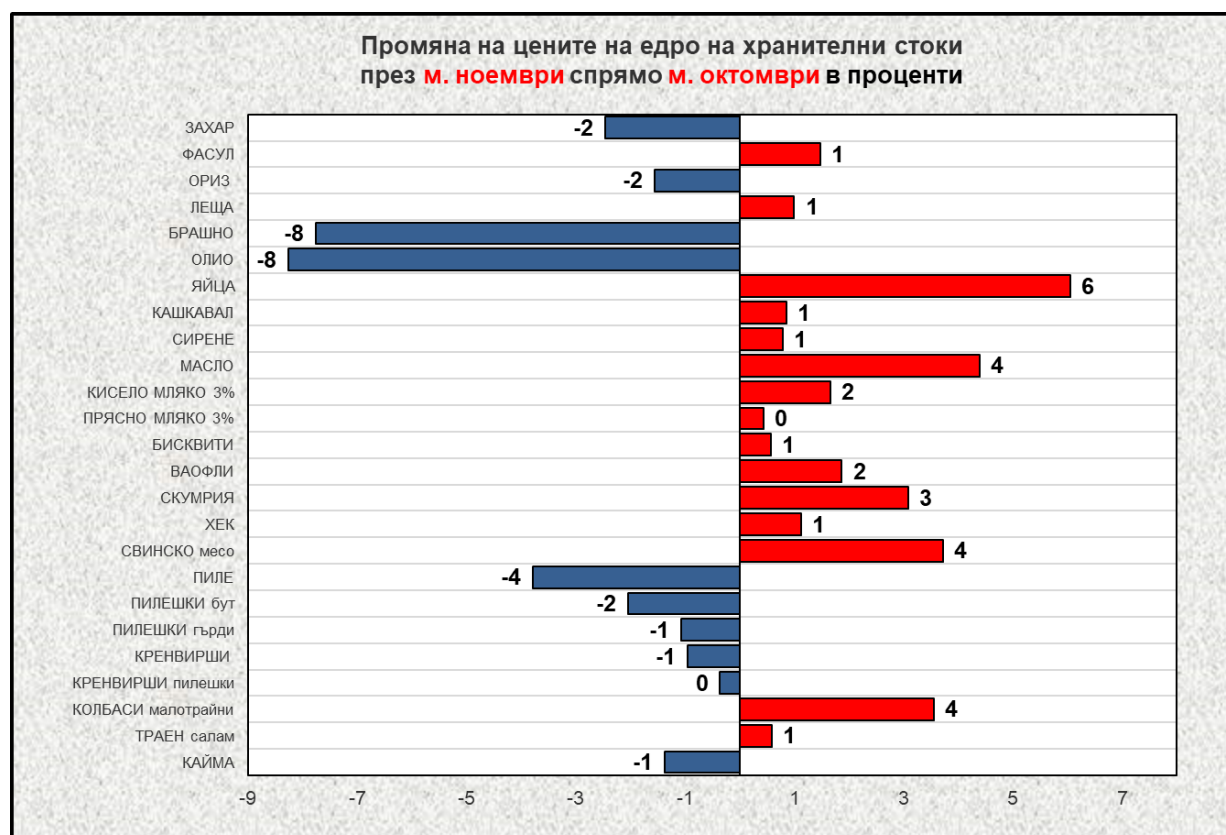
При млечните произведения през месец ноември се наблюдава възходящ тренд, но в много тесен ценови диапазон от $+1-2\%$. При маслото е отчетен малко по-значителен ръст от 4%.

Колебанията на цените на месото и месните произведения през анализирания месец са разнопосочни, като преобладават низходящи трендове. Поскъпване с около 4% има при свинското месо и колбасите, а пилето, пилешките разфасовки поевтинява с 1-4%.

При групата на сладкарските изделия (бисквити, вафли) цените са около нивата от предходния месец с лек ръст от 1-2%. Месечните колебания на цените на рибите са около $+2-3\%$.

Таблица 2 Промяна на цените на хранителни стоки за ноември'23 г.на месечна, годишна база^{*6}

СТОКА	октомври'23	ноември'23			ноември'22		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.	цена	промяна в %	промяна в лв.
ЗАХАР	2.44	2.38	▼ -2	-0.06	2.51	▼ -5	-0.13
ФАСУЛ	4.06	4.12	▲ 1	0.06	4.14	▲ 0	-0.02
ОРИЗ	3.22	3.17	▼ -2	-0.05	2.89	▲ 10	0.28
ЛЕЩА	3.99	4.03	▲ 1	0.04	3.99	▲ 1	0.04
БРАШНО	1.42	1.31	▼ -8	-0.11	1.40	▼ -6	-0.09
ОЛИО	3.03	2.78	▼ -8	-0.25	4.53	▼ -39	-1.75
ЯЙЦА	0.33	0.35	▲ 6	0.02	0.35	▲ 0	0.00
КАШКАВАЛ	17.35	17.50	▲ 1	0.15	17.39	▲ 1	0.11
СИРЕНЕ	11.38	11.47	▲ 1	0.09	11.54	▼ -1	-0.07
МАСЛО	2.50	2.61	▲ 4	0.11	2.83	▼ -8	-0.22
КИСЕЛО МЛЯКО 3%	1.20	1.22	▲ 2	0.02	1.29	▼ -5	-0.07
ПРЯСНО МЛЯКО 3%	2.27	2.28	▲ 0	0.01	2.43	▼ -6	-0.15
БИСКВИТИ	1.76	1.77	▲ 1	0.01	1.78	▼ -1	-0.01
ВАОФЛИ	4.27	4.35	▲ 2	0.08	3.98	▲ 9	0.37
СКУМРИЯ	5.18	5.34	▲ 3	0.16	5.19	▲ 3	0.16
ХЕК	6.18	6.25	▲ 1	0.07	5.63	▲ 11	0.62
СВИНСКО месо	9.39	9.74	▲ 4	0.35	9.38	▲ 4	0.36
ПИЛЕ	6.60	6.35	▼ -4	-0.25	6.06	▲ 5	0.29
ПИЛЕШКИ бут	4.89	4.79	▼ -2	-0.10	4.78	▲ 0	0.01
ПИЛЕШКИ гърди	11.32	11.20	▼ -1	-0.12	11.23	▲ 0	-0.03
КРЕНВИРШИ	8.49	8.41	▼ -1	-0.08	7.17	▲ 17	1.24
КРЕНВИРШИ пилешки	5.62	5.60	▼ 0	-0.02	4.93	▲ 14	0.67
КОЛБАСИ малотрайни	6.76	7.00	▲ 4	0.24	5.96	▲ 17	1.04
ТРАЕН салам	11.78	11.85	▲ 1	0.07	11.59	▲ 2	0.26
КАЙМА	9.49	9.36	▼ -1	-0.13	8.42	▲ 11	0.94

фигура 12 Промяна на цените на хранителните стоки през м. ноември 2023 г. на месечна база

⁶ * Стрелките в колоните на таблицата показват посоката на промяната на цените на месечна и годишна база и големината на изменението в левова стойност.

Спрямо същия месец на миналата година при цените на едро на хранителните стоки се наблюдават разнопосочни тенденции.

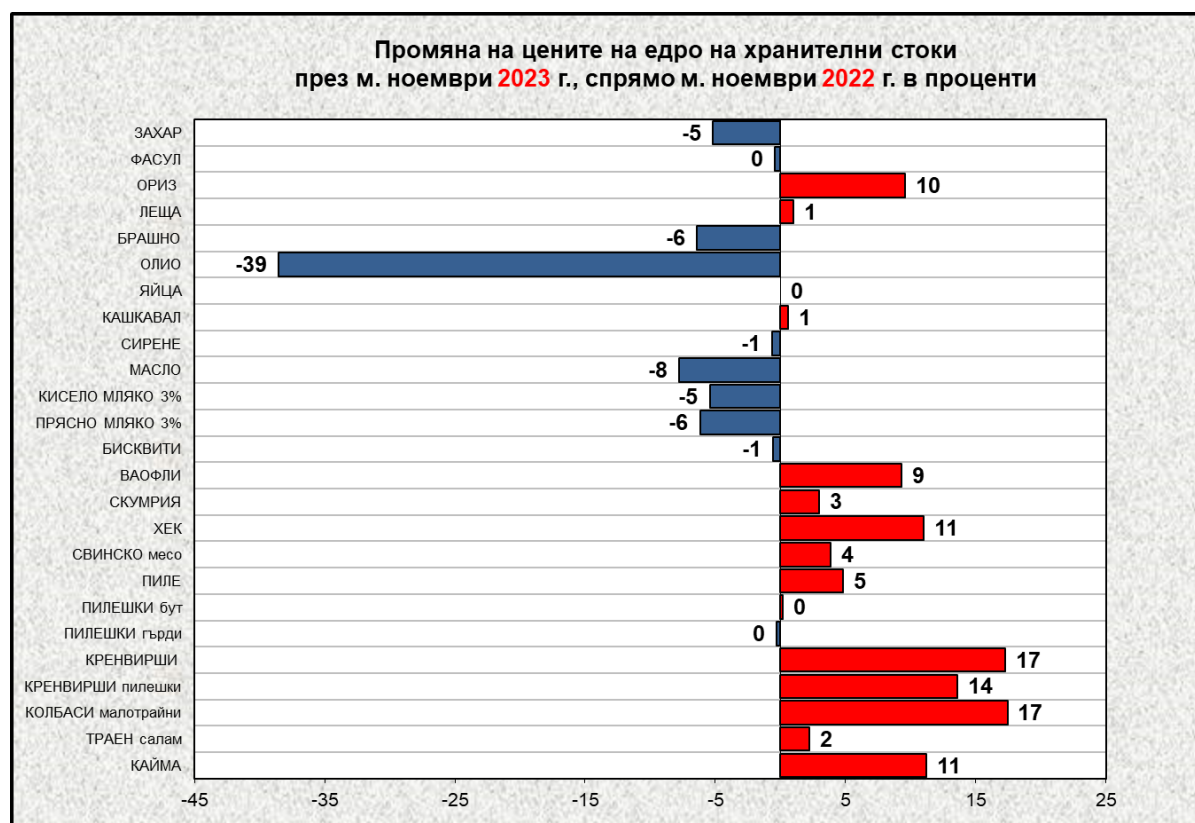
Трайният низходящ тренд при цената на олиото се отразява с 39% по-ниски цени спрямо предходната година. Леко поевтиняване на годишна база има при захарта (5%) и при брашното (6%).

Оризът поскъпва с 10%, а цените на останалите стоки от групата се задържат около нивата от миналата година. *Таблица 2, фигура 13, фигура 14*

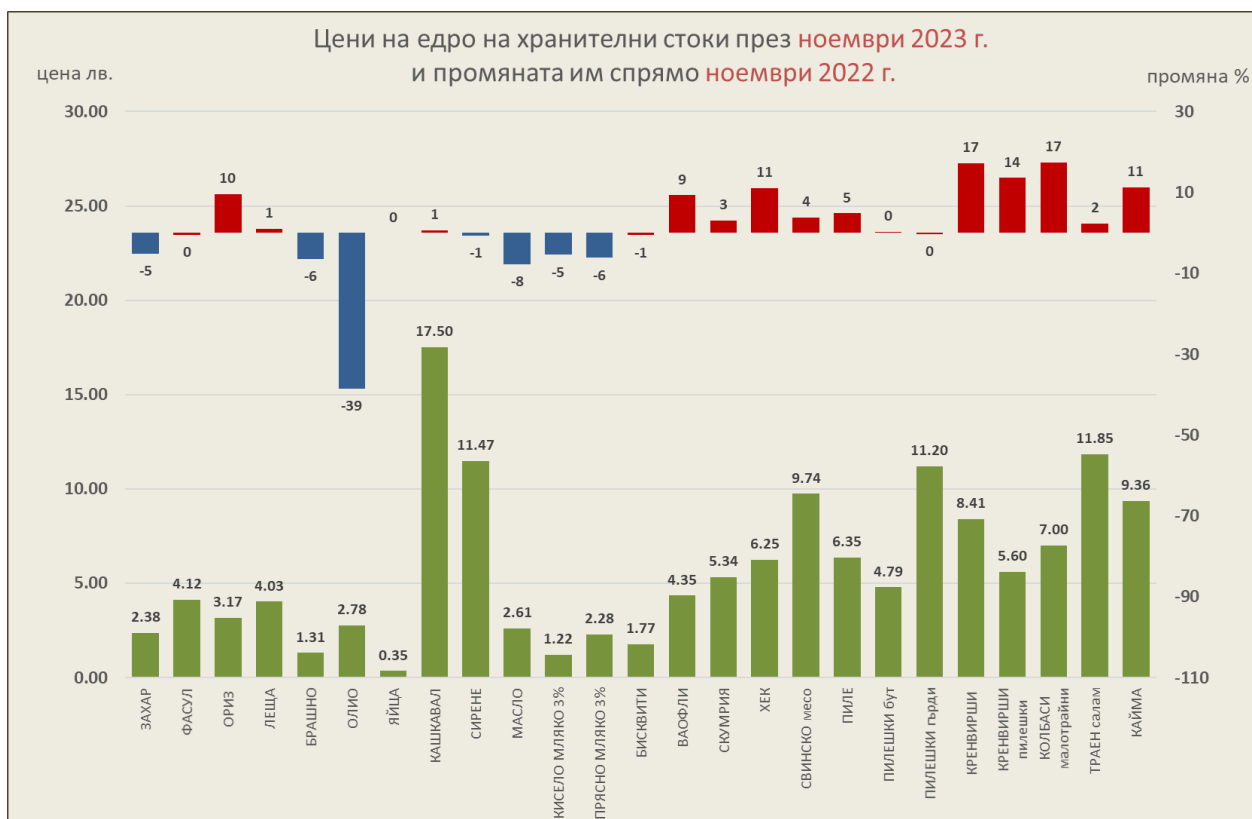
През последните месеци се наблюдава известното успокояване на пазара на млечните произведения. Спад на стойностите има при маслото, което поевтинява с 8%, цените на млеката намаляват с 5-6%. Цените на кашкавала и сиренето са около нивата от предходната година. *фигура 44, фигура 48*

Наблюденията на цените на месото и месните произведения на годишна база показват изцяло възходящи тенденции, като поскъпването е от около 15% при кренвиршите и колбасите, а с 2-5% поскъпват останалите стоки от групата. Цените на пилешките разфасовки са близки до миналогодишните.

Наблюденията на цените на рибата на годишна база показват поскъпване с 3-11%. При цените на захарните изделия се наблюдава ръст от 9% на вафлите и спад от 1% при бисквитите.

фигура 13 Промяна на цените на хранителните стоки през м. ноември 2023 г. на годишна база

фигура 14 Цени на едро на хранителни стоки през месец ноември 2023 г. и промяната им спрямо ноември 2022 г.

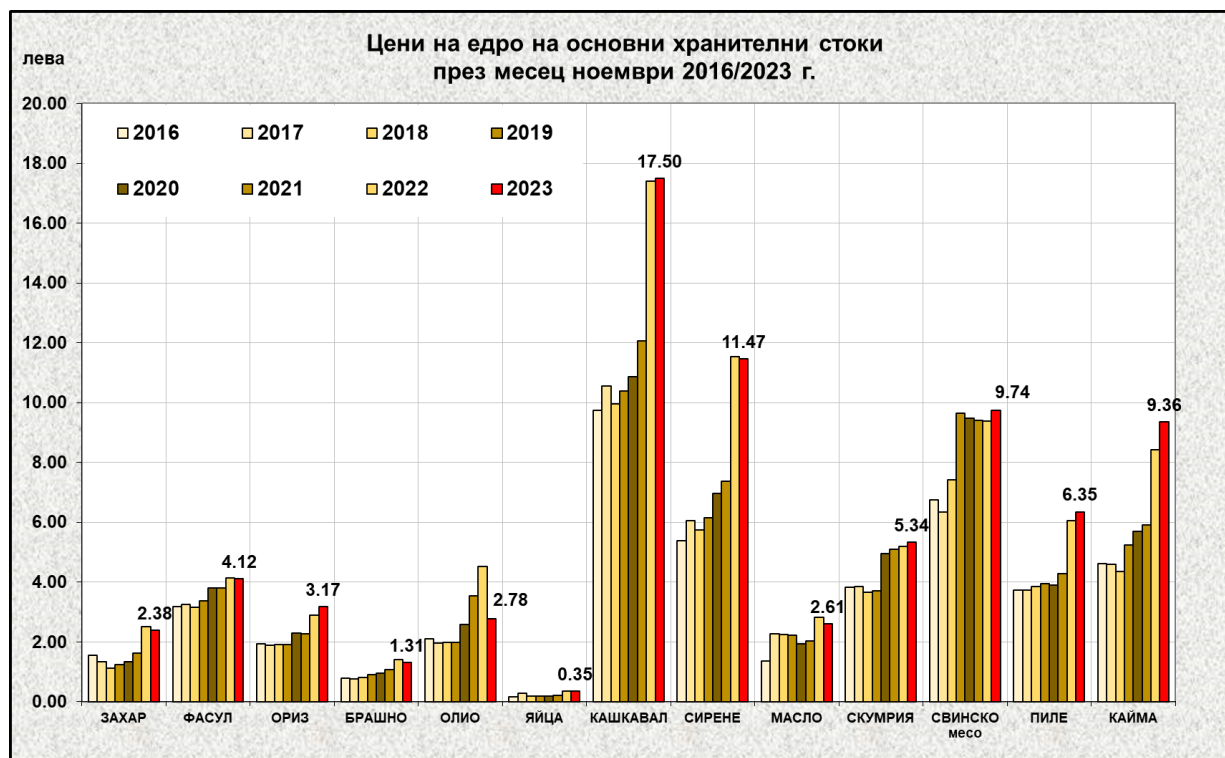
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през ноември 2016 / 2023

Таблица 3 Цени на хранителните стоки през ноември за периода 2016/2023 г.*⁷

ноември	ЗАХАР	ФАСУЛ	ОРИЗ	БРАШНО	ОЛИО	ЯЙЦА	КАШКАВАЛ	СИРЕНЕ	МАСЛО	СКУМРИЯ	СВИНСКО МЕСО	ПИЛЕ	КАЙМА	стойност на единица продукт
2016	1.56	3.17	1.94	0.79	2.10	0.17	9.75	5.37	1.37	3.82	6.75	3.74	4.61	45
2017	1.34	3.24	1.89	0.77	1.96	0.29	10.55	6.05	2.26	3.86	6.33	3.74	4.58	47
2018	1.12	3.15	1.92	0.80	1.98	0.19	9.95	5.74	2.24	3.66	7.41	3.84	4.36	46
2019	1.25	3.38	1.92	0.90	1.99	0.19	10.39	6.15	2.22	3.70	9.65	3.94	5.24	51
2020	1.34	3.80	2.30	0.95	2.58	0.19	10.87	6.97	1.93	4.95	9.48	3.90	5.69	55
2021	1.61	3.79	2.28	1.08	3.54	0.22	12.07	7.38	2.04	5.09	9.40	4.27	5.91	59
2022	2.51	4.14	2.89	1.40	4.53	0.35	17.39	11.54	2.83	5.19	9.38	6.06	8.42	77
2023	2.38	4.12	3.17	1.31	2.78	0.35	17.50	11.47	2.61	5.34	9.74	6.35	9.36	76
Sparklines														

⁷ *Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините от периода. Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на единица продукт за съответната година. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока през годините чрез Sparklines (блещукащи линии).

Ретроспективният анализ на движението на цените през ноември в периода 2016-2023 г. показва, че се наблюдава успокояване на пазара и цените на част от хранителни продукти през тази година са по-ниски. Нарастване на цените има при ориза, свинското месо, пилето и каймата. Цените на млечните произведения се задържат около нивата от предходната година. *Таблица 3, фигура 15*

фигура 15 Цени на едро на хранителните стоки през м. ноември 2016/2023 г

Таблица 4 Стойност на потребителската кошница през ноември за периода 2016/2023 г. *8

Стойност на потребителската кошница за единица продукт на база на цените на 27 хранителни стоки			
ноември	хранителни стоки	плодове и зеленчуци	общо
2016 г.	45	17	62
2017 г.	47	20	67
2018 г.	46	20	66
2019 г.	51	21	72
2020 г.	55	21	76
2021 г.	59	23	82
2022 г.	77	29	106
2023 г.	76	30	106

*8 *Хоризонталните хистограми в колоните визуализират движението на стойностите през годините

Анализът на стойността за единица продукт на 13 хранителни стоки, включени в потребителската кошница показва, че през месец ноември 2023 г. сумата е 76 лв., като тази стойност е с един пункт под стойността от предходната година.

Увеличението на стойността на хранителните стоки в потребителската кошница за последните осем години е 31 пункта или 69%. Таблица 4, фигура 16

фигура 16 Стойност на потребителската кошница през ноември 2016/2023 г. (ДКСБТ)

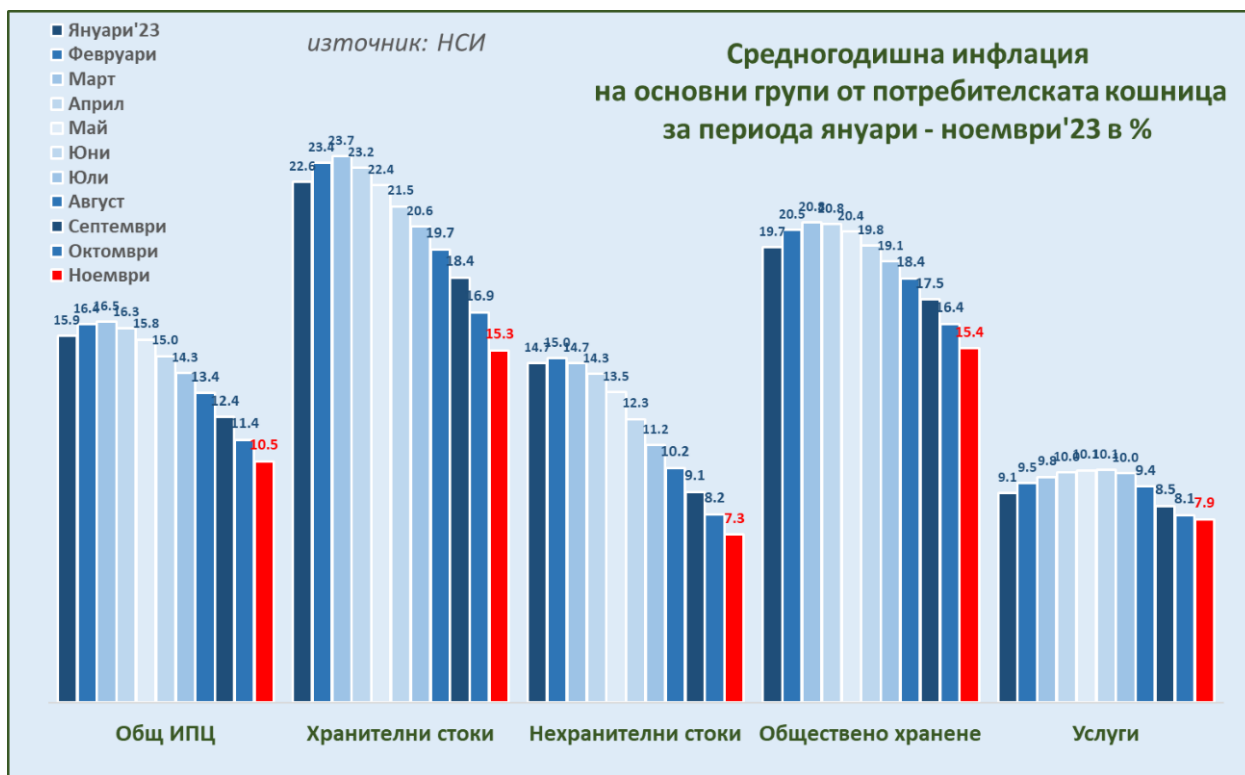
Месечната инфлация през ноември 2023 г. по данни на НСИ е 0,3% спрямо предходния месец, а годишната инфлация спрямо ноември 2022 г. е 5,4%.

Средногодишната инфлация на основни групи от потребителската кошница за месец ноември е 10,5%, а на хранителните стоки тя е 15,3%.

При другите основни групи от потребителската кошница през месеца също се наблюдава спад на стойностите. Таблица 5, фигура 17

Таблица 5 Средногодишен ИПЦ за периода януари – ноември 2023 г.

групи	Януари 23	Февруари	Март	Април	Май	Юни	Юли	Август	Септември	Октомври	Ноември
Общ ИПЦ	15.9	16.4	16.5	16.3	15.8	15.0	14.3	13.4	12.4	11.4	10.5
Хранителни стоки	22.6	23.4	23.7	23.2	22.4	21.5	20.6	19.7	18.4	16.9	15.3
Нехранителни стоки	14.7	15.0	14.7	14.3	13.5	12.3	11.2	10.2	9.1	8.2	7.3
Обществено хранене	19.7	20.5	20.8	20.8	20.4	19.8	19.1	18.4	17.5	16.4	15.4
Услуги	9.1	9.5	9.8	10.0	10.1	10.1	10.0	9.4	8.5	8.1	7.9

фигура 17 Инфлация на основни групи от потребителската кошница за периода януари – ноември 2023 г. по данни на НСИ

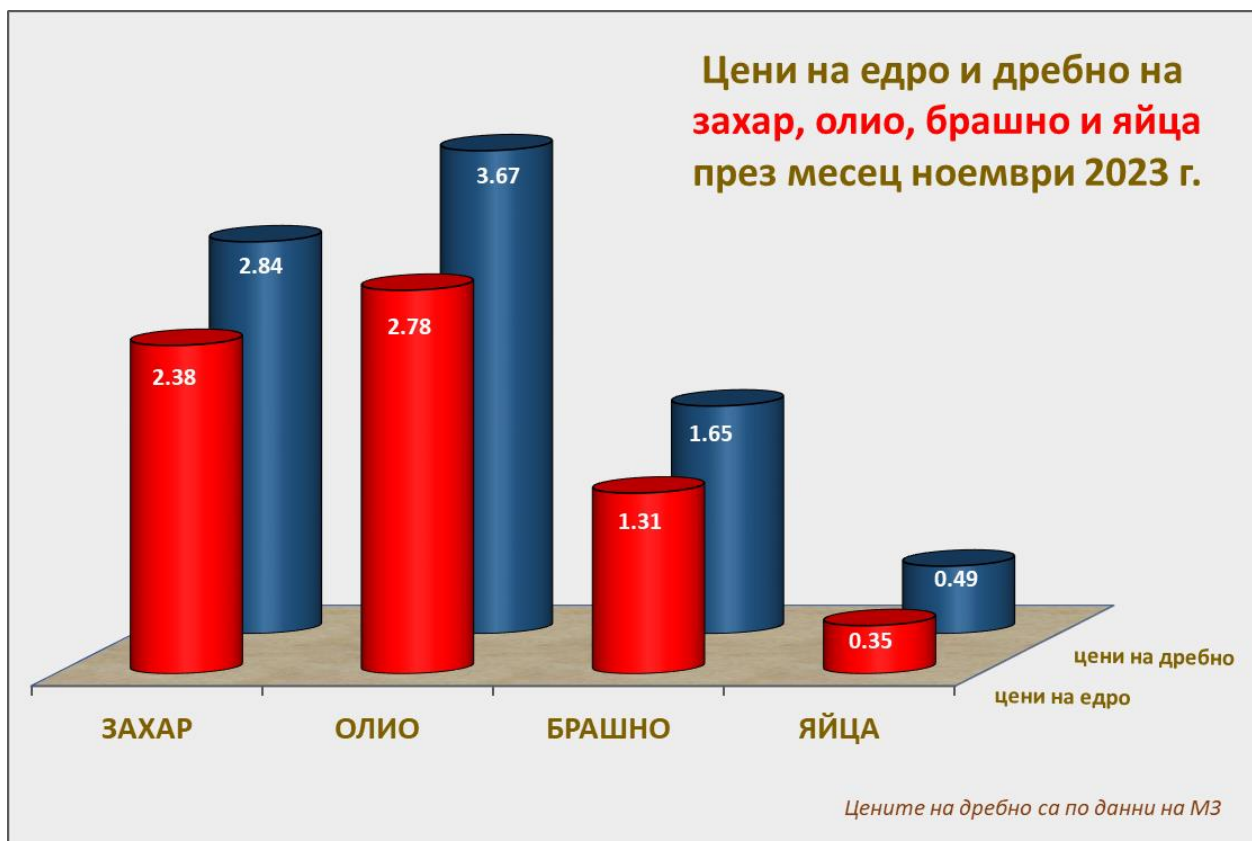
- Анализ на цените на едро и на дребно през ноември 2023 г.**

Таблица 6 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през ноември 2023 г.*⁹

СТОКА	цени на едро	цени на дребно	надценка в %	надценка в лв.
ЗАХАР	2.38	2.84	19	0.46
ОЛИО	2.78	3.67	32	0.89
БРАШНО	1.31	1.65	26	0.34
ЯЙЦА	0.35	0.49	40	0.14

Наблюдението на цените на едро и на дребно на основните хранителни продукти: захар, олио, брашно и яйца през месец ноември показва, че надценките на цените на дребно, спрямо цените на едро са най-големи при яйцата – 40% и при олиото – 32%, следвани от брашното – 26% и съответно захарта 19%. Таблица 6, фигура 18

⁹ * Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на надценките

фигура 18 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през ноември 2023 г.

фигура 19 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през ноември 2022 и 2023 г.

Таблица 7 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през ноември'22 и '23 г.*¹⁰

стока	едро			дребно		
	ноември 2023 г.	ноември 2022 г.	промяна %	ноември 2023 г.	ноември 2022 г.	промяна %
ЗАХАР	2.38	2.51	-5	2.84	2.75	3
ОЛИО	2.78	4.53	-39	3.67	4.82	-24
БРАШНО	1.31	1.40	-6	1.65	1.57	5
ЯЙЦА	0.35	0.35	0	0.49	0.44	11

Сравнителният анализ на цените на едро и на дребно през ноември 2023 г. спрямо 2022 г. показва, че през 2023 г. цените на едро на захарта, на олиото и на брашното са намалели съответно с 5%, 39%, и 6%. а цената на яйцата се задържа около нивата от предходната година.

На дребно цените на захарта, брашното и яйцата са поскъпнали на годишна база съответно с 3%, 5% и 11%, а олиото е поевтиняло с 24%. *Таблица 7, фигура 19*

От направения анализ следва, че ножицата между цените на едро и на цените на дребно е в диапазона 19-40%. *Таблица 6*

• Анализ на цените на хранителни стоки по региони

Анализът на цените на едро на основните хранителни стоки: брашно, захар и олио по региони през месец ноември показва, че маржът на цените в различните области от средната за страната цена е в диапазона 37 - 60%. *Таблица 8, фигура 20*

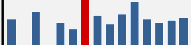
Средната за страната през месец ноември 2023 г. цена на захарта е 2,40 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Пловдив – 2,75 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Бургас и Добрич – 1,97 лв./кг. На по-висока от средната за страната цена захарта се е търгувала в 40% от тържищата. В пет области цената се доближава до средната за страната, а отклоненията в цените в различните региони са 40%.

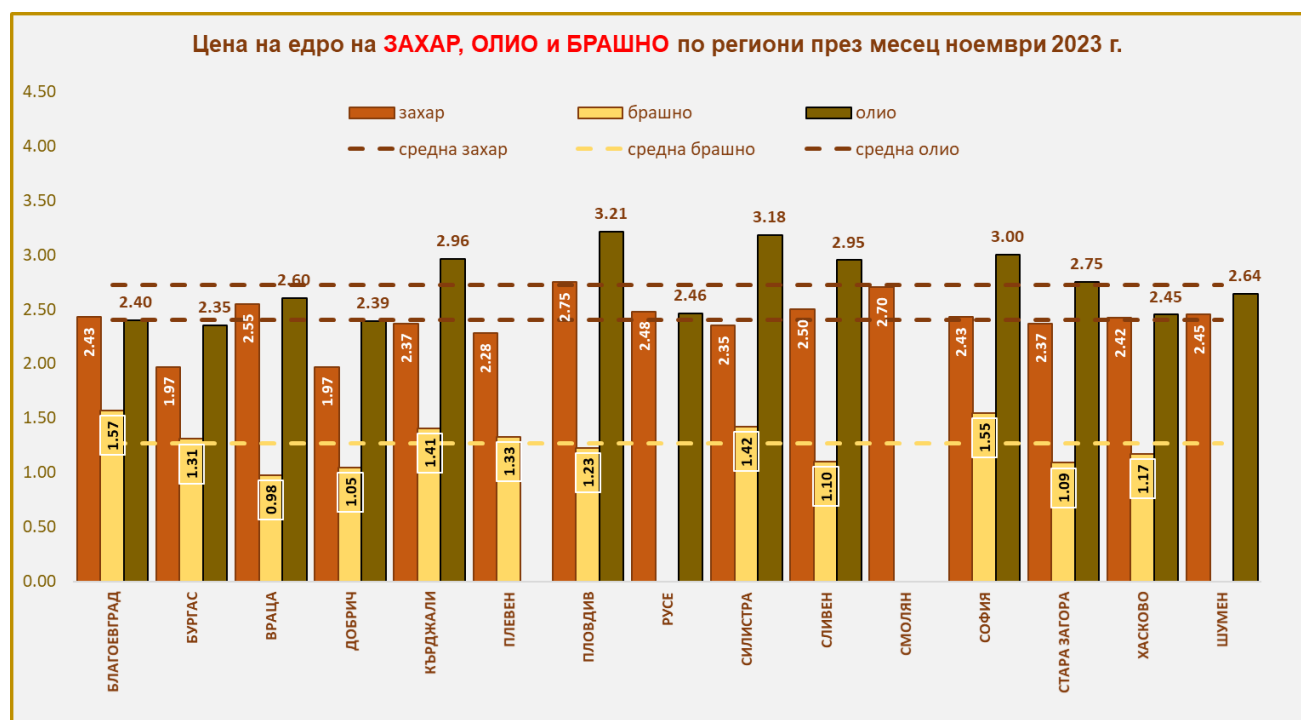
При средна за страната цена на олиото 2,72 лв./л, най-високи стойности са отчетени в област Пловдив – 3,21 лв./л, а минималната средна за месеца цена е била в област Бургас – 2,35 лв./л. Отклоненията в цените в различните региони са 37%. В 38% от тържищата олиото се е търгувало над средната за страната цена. В една област цената се доближава до средната за страната.

¹⁰ * Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира процентното изменение на годишна база

На най-висока средна цена през ноември брашното се е търгувало в Благоевградска област – 1,57 лв./кг, най-ниската стойност е била в област Враца – 0,98 лв./кг. Средно месечната цена на брашното за страната е 1,27 лв./кг. В 50% от областите брашното се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната, а маржът в цените в различните региони е 60%.

Таблица 8 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец ноември 2023 г. ^{*11}

ОБЛАСТ	ЗАХАР	средна захар	изменение спрямо средната	БРАШНО	средна брашно	изменение спрямо средната	ОЛИО	средна олио	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	2.43	2.40	1	1.57	1.27	24	2.40	2.72	-12
БУРГАС	1.97	2.40	-18	1.31	1.27	3	2.35	2.72	-14
ВРАЦА	2.55	2.40	6	0.98	1.27	-23	2.60	2.72	-4
ДОБРИЧ	1.97	2.40	-18	1.05	1.27	-17	2.39	2.72	-12
КЪРДЖАЛИ	2.37	2.40	-1	1.41	1.27	11	2.96	2.72	9
ПЛЕВЕН	2.28	2.40	-5	1.33	1.27	5		2.72	
ПЛОВДИВ	2.75	2.40	15	1.23	1.27	-3	3.21	2.72	18
РУСЕ	2.48	2.40	3		1.27		2.46	2.72	-10
СИЛИСТРА	2.35	2.40	-2	1.42	1.27	12	3.18	2.72	17
СЛИВЕН	2.50	2.40	4	1.10	1.27	-13	2.95	2.72	8
СМОЛЯН	2.70	2.40	13		1.27			2.72	
СОФИЯ	2.43	2.40	1	1.55	1.27	22	3.00	2.72	10
СТАРА ЗАГОРА	2.37	2.40	-1	1.09	1.27	-14	2.75	2.72	1
ХАСКОВО	2.42	2.40	1	1.17	1.27	-8	2.45	2.72	-10
ШУМЕН	2.45	2.40	2		1.27		2.64	2.72	-3
Spaklines									

фигура 20 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. ноември 2023 г. по области

¹¹ *. Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена

- Анализ на цените на млечни продукти по региони

Таблица 9 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец ноември 2023 г.*¹²

ОБЛАСТ	КАШКАВАЛ	средна кашкавал	изменение прямо средната	СИРЕНЕ	средна сирене	изменение прямо средната	МАСЛО	средна масло	изменение прямо средната
БЛАГОЕВГРАД	▼ 16.10	17.41	-8	▲ 12.20	11.48	6	▲ 2.72	2.67	2
БУРГАС		17.41		▼ 8.87	11.48	-23		2.67	
ВРАЦА	▼ 16.80	17.41	-4	▲ 13.90	11.48	21	▲ 2.78	2.67	4
ДОБРИЧ	▼ 15.98	17.41	-8	▼ 8.10	11.48	-29		2.67	
КЪРДЖАЛИ	▲ 18.80	17.41	8	▲ 11.32	11.48	-1	▲ 2.68	2.67	0
ПЛЕВЕН	▼ 16.80	17.41	-4	▼ 10.78	11.48	-6	▼ 2.43	2.67	-9
ПЛОВДИВ	▲ 19.10	17.41	10	▲ 15.20	11.48	32		2.67	
СИЛИСТРА		17.41		▲ 12.27	11.48	7	▲ 2.68	2.67	0
СЛИВЕН		17.41		▼ 8.90	11.48	-22		2.67	
СОФИЯ	▲ 19.71	17.41	13	▲ 11.64	11.48	1	▲ 2.70	2.67	1
СТАРА ЗАГОРА	▼ 15.99	17.41	-8	▲ 13.15	11.48	15		2.67	
Sparklines									

Анализът на цените на едро на млечните продукти кашкавал, сирене и масло по региони показва, че отклоненията в цените в различните области от средната за страната цена са в широкия диапазон 14 - 88%, като тези отклонения са най – големи при кравето сирене, а най-малки съответно при маслото. Таблица 9, фигура 21

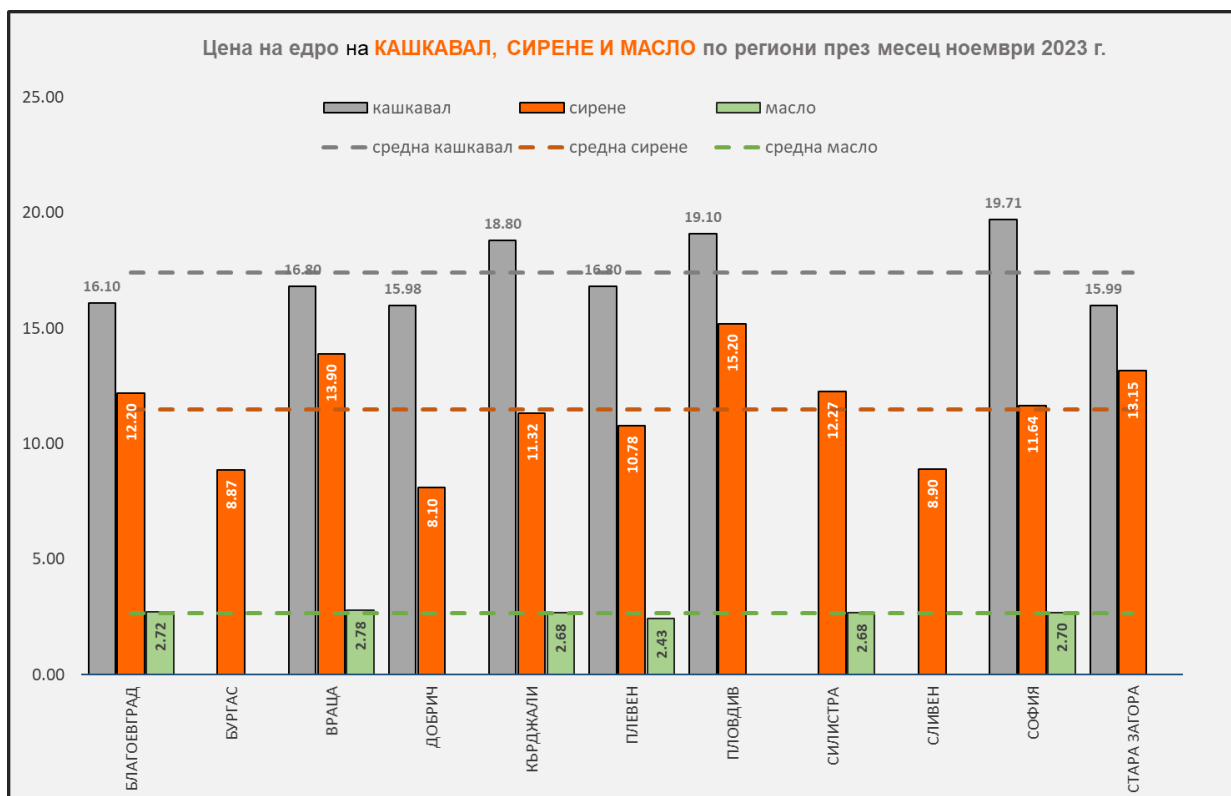
Средната за страната през месец ноември 2023 г. цена на кашкавала е 17,41 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област София – 19,71 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Добрич – 15,98 лв./кг. В 37% от областите, в които има данни за продажби, тя е била по-висока от средната, а отклоненията в цените в различните региони са 23%.

При средна за страната цена на сиренето 11,48лв./кг, най-високи стойности са отчетени в област Пловдив – 15,20 лв./кг, а минималната средна за месеца цена е била в област Добрич – 8,10 лв./кг. В 45% от областите сиренето се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната. В две области цената се доближава до средната за страната.

Отклоненията в цените в различните региони са 88%. Този марж на цените при сиренето се дължи на различното качество и различните фирми производителки, които търгуват на съответните тържища.

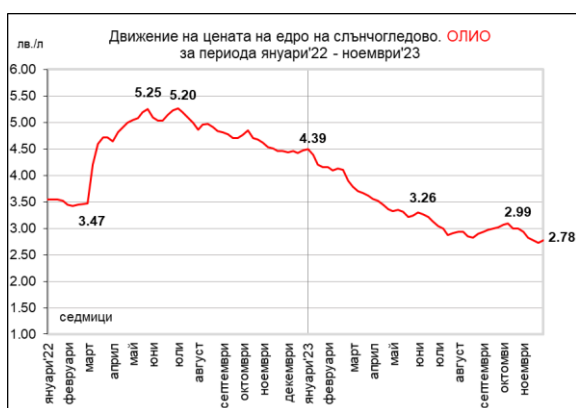
¹² Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

При средна за страната за месец ноември цена на маслото 2,67 лв./бр., най-високи стойности са отчетени в област Враца – 2,78 лв./бр., а минималната средна за месеца цена е била в област Плевен – 2,43 лв. В 50% от областите маслото се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната. Отклонението в цените в различните региони е 14%. В две области цената се доближава до средната за страната.

фигура 21 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. ноември 2023 г. по области

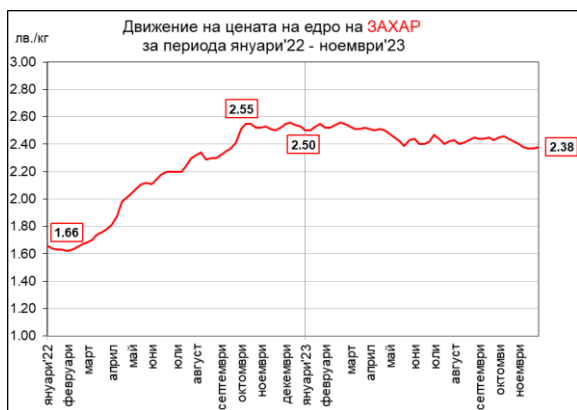
- **Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби**

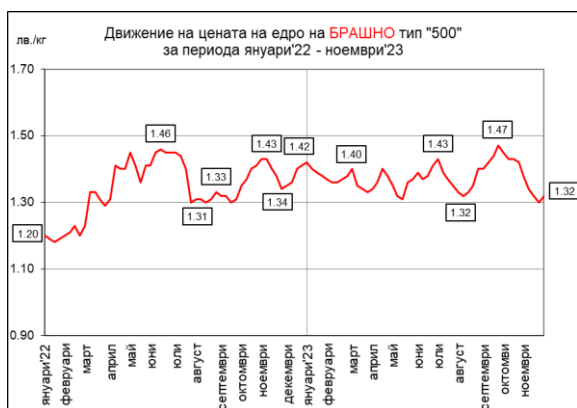
фигура 22

фигура 23

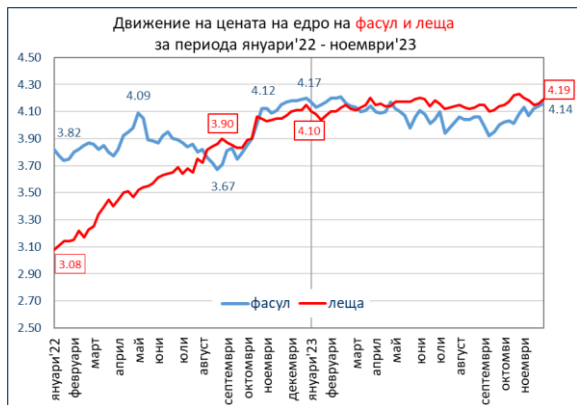
фигура 24

фигура 26

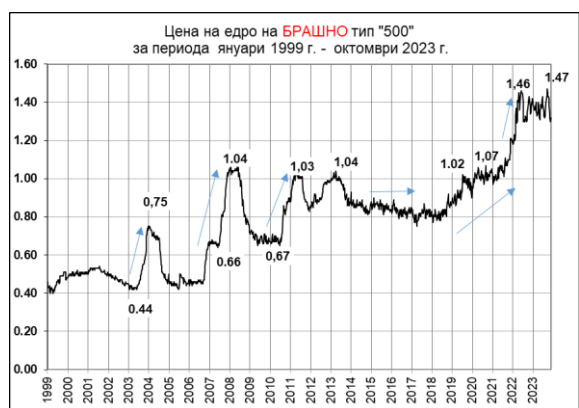
фигура 28

фигура 30

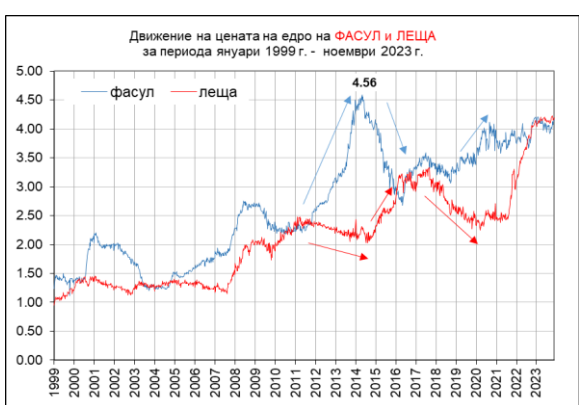
фигура 25

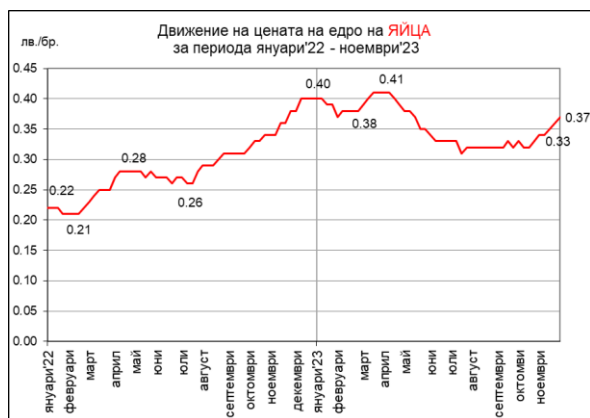
фигура 27

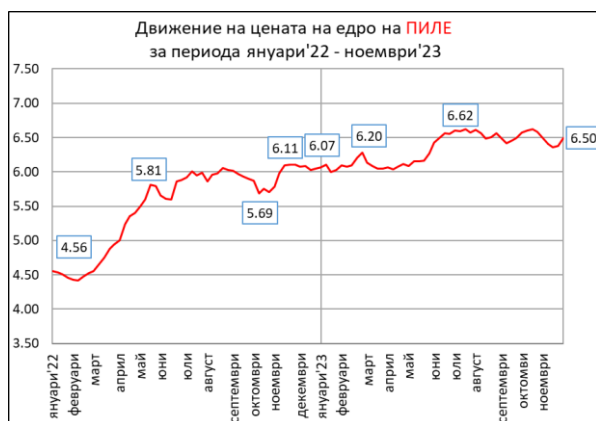
фигура 29

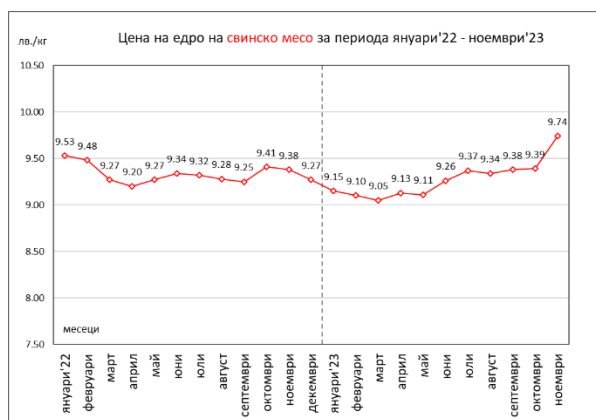
фигура 31

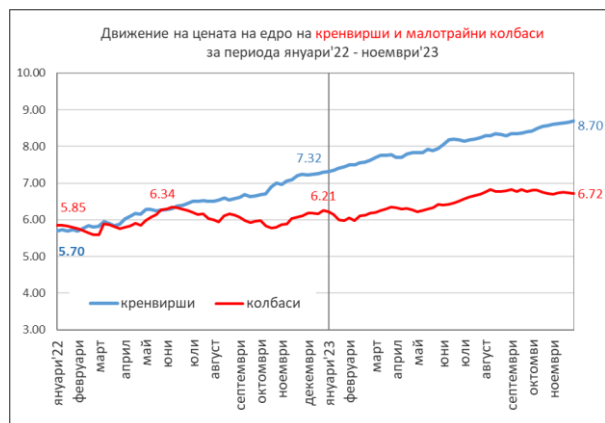
фигура 32

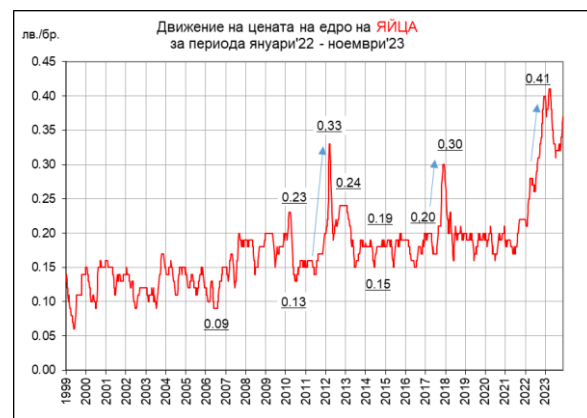
фигура 34

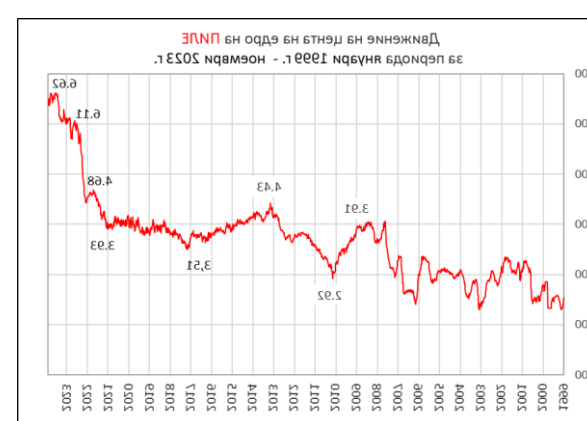
фигура 36

фигура 38

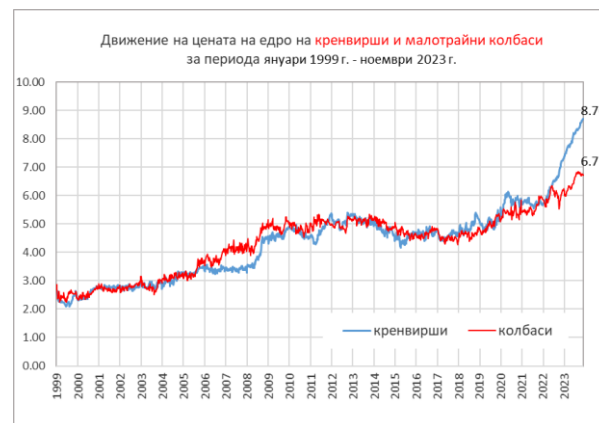
фигура 33

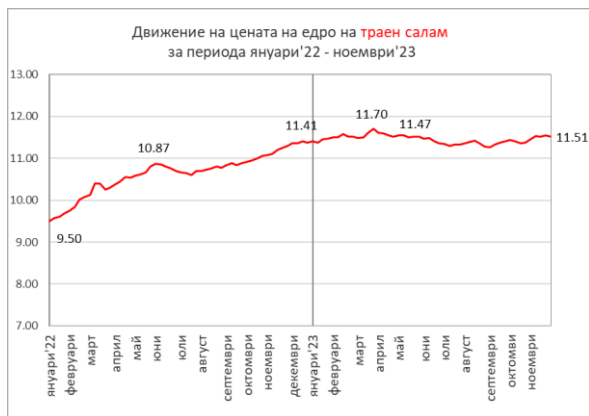
фигура 35

фигура 37

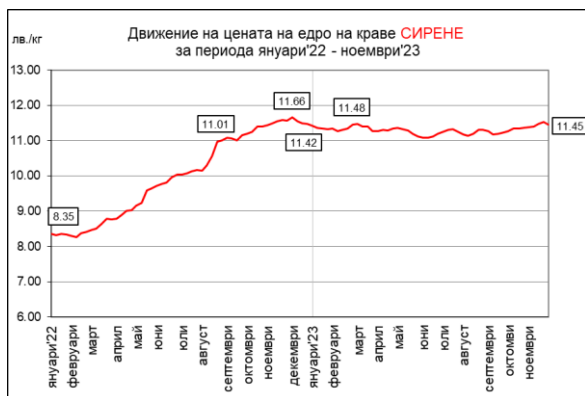
фигура 39

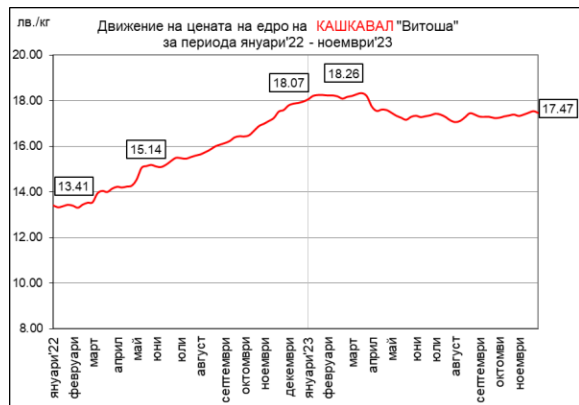
фигура 40

фигура 42

фигура 44

фигура 46

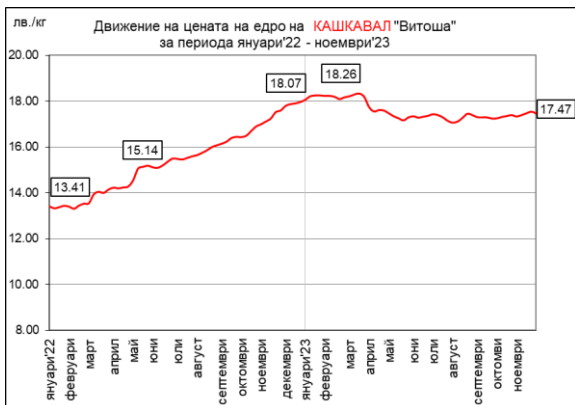
фигура 41

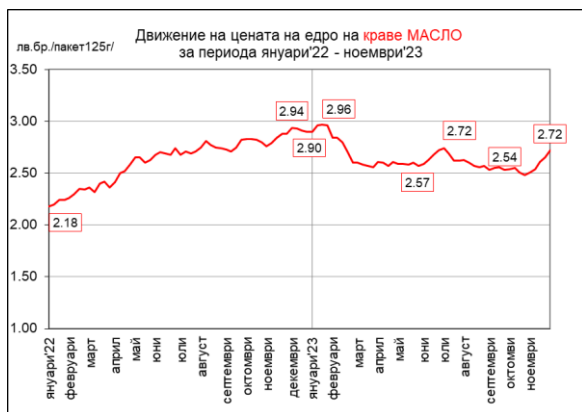
фигура 43

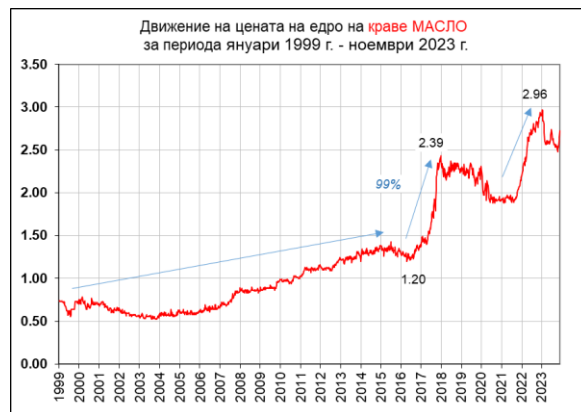
фигура 45

фигура 47

фигура 48

фигура 49

Плодове и зеленчуци

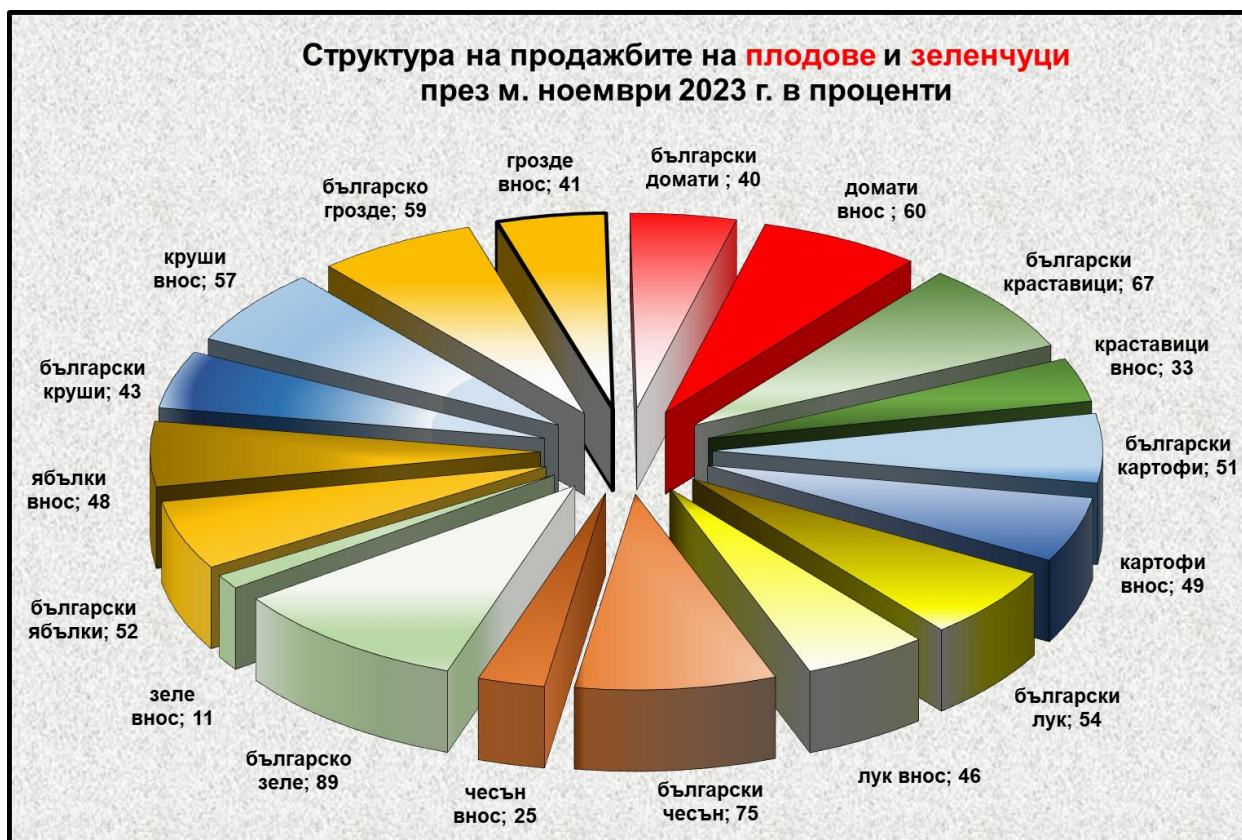
От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през летните месеци количествата родна продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. ноември показват, че относителният дял на предлаганите количества българска продукция намалява.

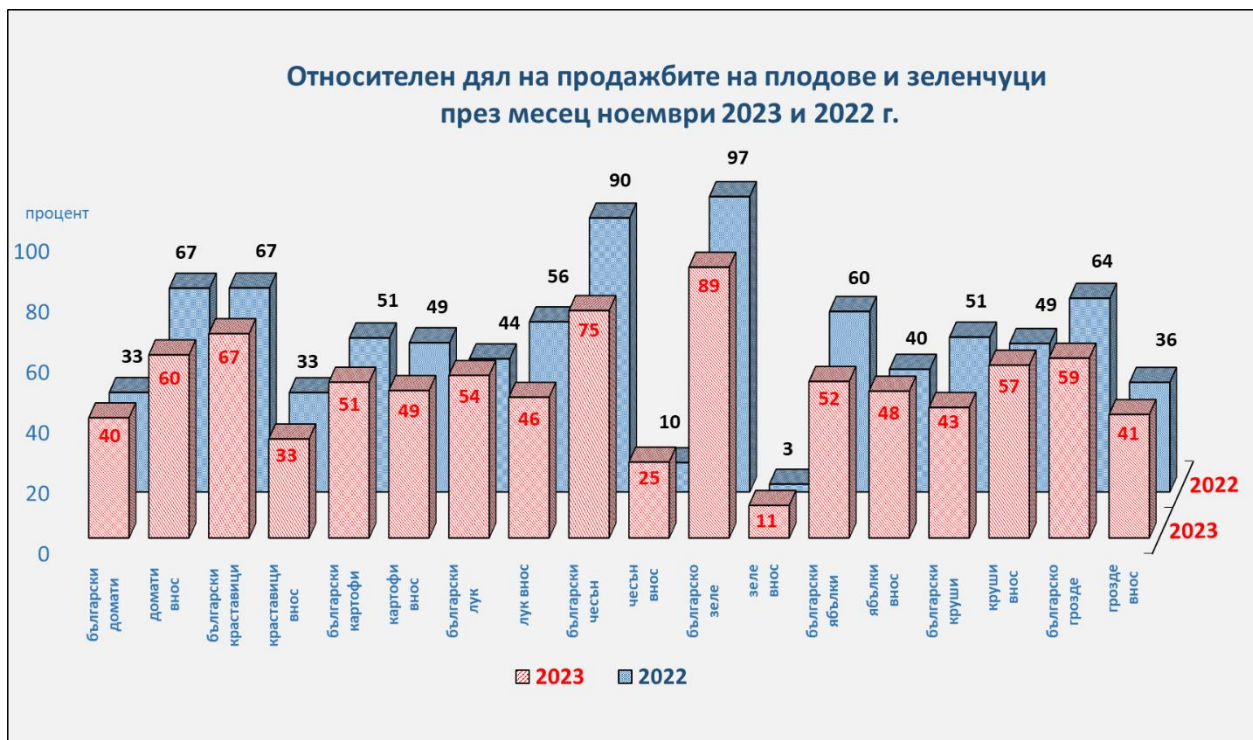
Мониторингът на пазара на зеленчуци през месеца показва превес на родната продукция при продажбите на краставици (67%), чесън (75%), зеле (89%). Съизмерими са количествата българска и вносна продукция при картофите и зрелия лук (68%). *фигура 50*

Предлагането на българските плодове, през есенния месец показва намаление на относителния дял на българската продукция, като съотношението при различните плодове на българската продукция спрямо вноската е следното: ябълки (52:48), круши (43:57), грозде (59:41).

Сравнителният анализ на продажбите през месец ноември тази година в сравнение със същия месец на предходната година показва, че количествата български домати и лук през тази година са малко по-големи от предходната година. *фигура 51*

фигура 50 Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци през м. ноември 2023 г.

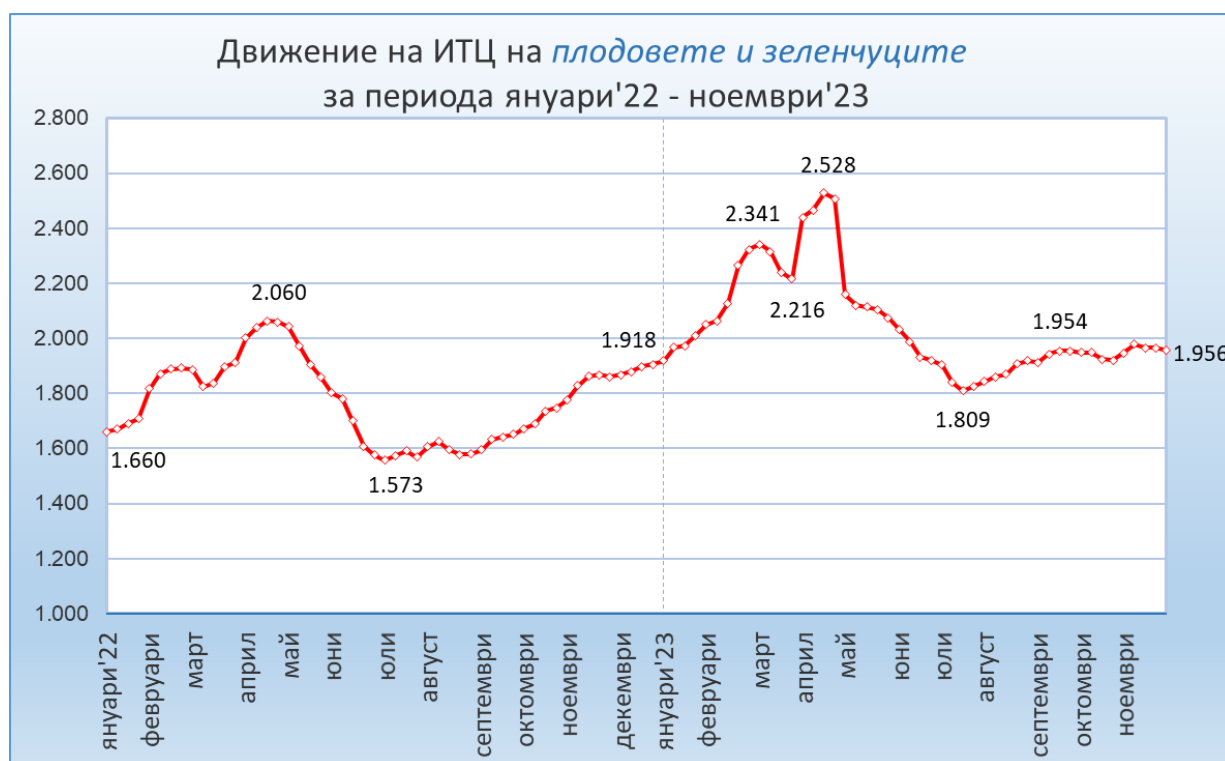
фигура 51 Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци м. ноември 2022/2023 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците**

Движението на кривата на ИТЦ¹³ на плодовете и зеленчуците следва характерните за тези продукти сезонни тенденции. Максималните зимни стойности се наблюдават обикновено в периода януари – февруари, а през последните години, както и през миналата, и през април. Минималните летни стойности, в зависимост от конкретните метеорологични стойности се регистрират през юли - август.

В началото на месец ноември 2023 г. кривата стартира от ниво 1,946 пункта, като е над нивото от последната седмица на предходния месец. През следващите седмици индексът леко се покачва и стъпват на ниво от 1,956 пункта. В сравнение със същия месец на предходната година средномесечните стойностите са с около 7% по-високи. *фигура 52* Върху движението на индекса през втората половина на месеца рефлектира повишението на цените на основно на домати и краставиците.

Нивото от 2,528 достигнато през третата седмица на април е най-високото от началото на годината и е пиково за целия период на наблюдение на цените на едро на плодове и зеленчуците. *фигура 53*

фигура 52 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.

¹³ В състава на този индекс са включени следните стоки: ябълки български и ябълки от внос, картофи български и от внос, лук зрял, чесън зрял, домати оранжерийни и домати от внос, краставици оранжерийни и от внос, пипер зелен, зеле, банани, портокали и лимони

фигура 53 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.

- **Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база**

През месец ноември трендовете на цените на зеленчуците са преобладаващо възходящи, което е най-силно изразено при краставиците и пипера, като стойностите на промените са с големи амплитуди.

Цените на оранжерийните и вносните краставици се повишават с 20-30%, а пипера с 4-9%. Зрелият чесън също поскъпва с 3-8%. Поевтиняване на месечна база има при зелето, морковите и зрелия лук с около 10-20%.

През месец ноември поскъпване на месечна база е отчетено при ябълките, портокалите и бананите в диапазона 4-6%, а поевтинят лимоните (13%), мандарините (9%) и ябълките от внос (3%). *Таблица 10, фигура 54*

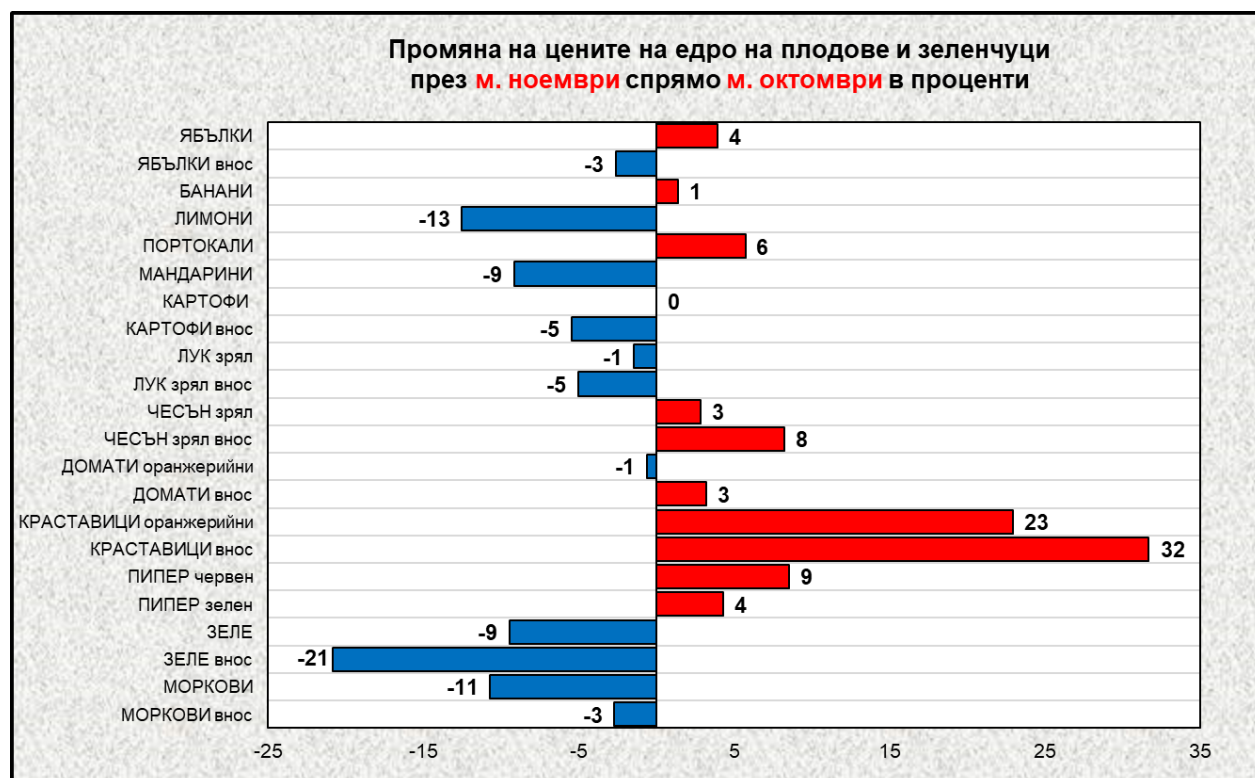
На годишна база отклоненията на повечето цени на стоките в тази група са с положителни трендове. Поскъпването на зеленчуците е в интервала 8-30%

Спад на цените на годишна база има при краставиците и пипера с около 10%.

Цените на плодовете през тази година също са по-високи спрямо предходната, като отчетеният ръст при ябълките е 40%, при портокалите то е 38%. Цената на лимоните бележи спад от 16%, а цените на бананите и мандарините са близки до миналата година. *Таблица 10, фигура 55, фигура 56*

Таблица 10 Промяна на цените едро на плодове и зеленчуци за месец ноември на месечна и годишна база*¹⁴

СТОКА	октомври'23	ноември'23			ноември'22		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.	цена	промяна в %	промяна в лв.
ЯБЪЛКИ	1.77	1.84	▲ 4	0.07	1.32	▲ 40	0.53
ЯБЪЛКИ внос	1.91	1.86	▼ -3	-0.05	1.75	▲ 6	0.11
БАНАНИ	2.85	2.89	▲ 1	0.04	2.87	▲ 1	0.02
ЛИМОНИ	2.63	2.30	▼ -13	-0.33	2.73	▼ -16	-0.43
ПОРТОКАЛИ	2.79	2.95	▲ 6	0.16	2.14	▲ 38	0.81
МАНДАРИНИ	2.84	2.58	▼ -9	-0.26	2.51	▲ 3	0.07
КАРТОФИ	1.28	1.28	▲ 0	0.00	1.14	▲ 13	0.15
КАРТОФИ внос	1.47	1.39	▼ -5	-0.08	1.21	▲ 15	0.18
ЛУК зрял	1.41	1.39	▲ -1	-0.02	1.12	▲ 24	0.27
ЛУК зрял внос	1.39	1.32	▼ -5	-0.07	1.01	▲ 31	0.31
ЧЕСЪН зрял	4.88	5.02	▲ 3	0.14	3.91	▲ 28	1.11
ЧЕСЪН зрял внос	4.60	4.98	▲ 8	0.38	4.08	▲ 22	0.90
ДОМАТИ оранжерийни	3.36	3.34	▲ -1	-0.02	3.10	▲ 8	0.24
ДОМАТИ внос	2.80	2.89	▲ 3	0.09	2.92	▲ -1	-0.02
КРАСТАВИЦИ оранжерийни	2.18	2.68	▲ 23	0.50	2.69	▲ 0	-0.01
КРАСТАВИЦИ внос	1.83	2.41	▲ 32	0.58	2.63	▼ -8	-0.22
ПИПЕР червен	1.99	2.16	▲ 9	0.17	2.46	▼ -12	-0.30
ПИПЕР зелен	1.63	1.70	▲ 4	0.07	1.90	▼ -10	-0.20
ЗЕЛЕ	1.06	0.96	▼ -9	-0.10	0.94	▲ 3	0.02
ЗЕЛЕ внос	1.01	0.80	▼ -21	-0.21	0.75	▲ 7	0.05
МОРКОВИ	1.12	1.00	▼ -11	-0.12	1.03	▼ -3	-0.03
МОРКОВИ внос	1.11	1.08	▼ -3	-0.03	0.99	▲ 9	0.09

фигура 54 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през ноември'23 на месечна база

¹⁴ * Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена

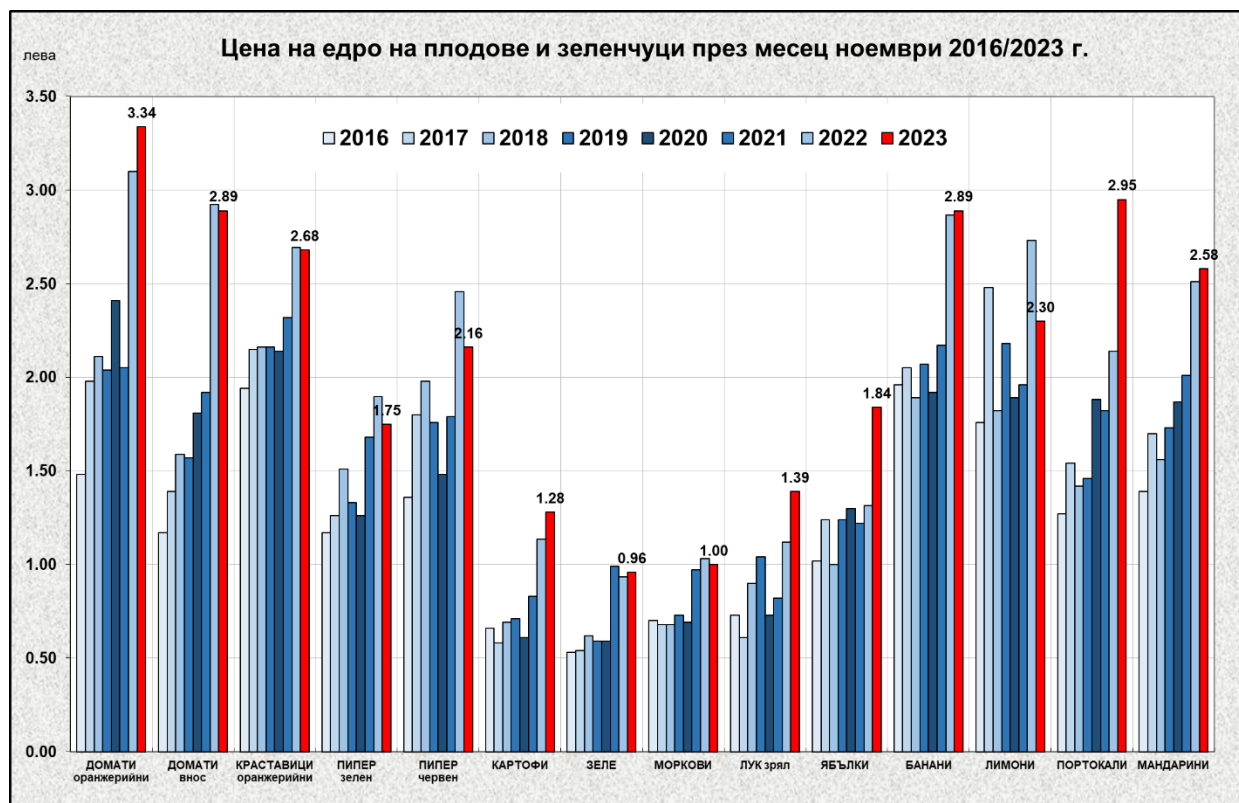

фигура 55 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през ноември'23 на годишна база

фигура 56 Цени едро на плодове и зеленчуци през месец ноември 2023 г. и промяната им спрямо месец ноември 2022 г.

- Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през ноември 2016/2023 г.

фигура 57 Цени на едро на плодовете и зеленчуците през ноември 2016/2023 г.

Таблица 11 Цени на плодове и зеленчуци през ноември за периода 2016/2023 г.*¹⁵

ноември	ДОМАТИ оранжеви	ДОМАТИ внос	КРАСТАВИЦИ оранжеви	ПИПЕР зелен	ПИПЕР червен	КАРТОФИ	ЗЕЛЕ	МОРКОВИ	ЛУК зрял	ЯБЪЛКИ	БАНАНИ	ЛИМОНИ	ПОРТОКАЛИ	МАНДАРИНИ	стойност на единица продукт
2016	1.48	1.17	1.94	1.17	1.36	0.66	0.53	0.70	0.73	1.02	1.96	1.76	1.27	1.39	17
2017	1.98	1.39	2.15	1.26	1.80	0.58	0.54	0.68	0.61	1.24	2.05	2.48	1.54	1.70	20
2018	2.11	1.59	2.16	1.51	1.98	0.69	0.62	0.68	0.90	1.00	1.89	1.82	1.42	1.56	20
2019	2.04	1.57	2.16	1.33	1.76	0.71	0.59	0.73	1.04	1.24	2.07	2.18	1.46	1.73	21
2020	2.41	1.81	2.14	1.26	1.48	0.61	0.59	0.69	0.73	1.30	1.92	1.89	1.88	1.87	21
2021	2.05	1.92	2.32	1.68	1.79	0.83	0.99	0.97	0.82	1.22	2.17	1.96	1.82	2.01	23
2022	3.10	2.92	2.69	1.90	2.46	1.14	0.94	1.03	1.12	1.32	2.87	2.73	2.14	2.51	29
2023	3.34	2.89	2.68	1.75	2.16	1.28	0.96	1.00	1.39	1.84	2.89	2.30	2.95	2.58	30
Sparklines															

¹⁵ * Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините на периода. Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на стоките за съответната година. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

Анализът на движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. ноември 2023 г. в сравнение със същия месец на осемгодишния период (2016 – 2023 г.) показва следните тенденции: *Таблица 11, фигура 57*

- Плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи диапазони за кратки времеви периоди.

- По същата причина относителният дял на количествата българска продукция през м. ноември на последните осем години е функция и от конкретните метеорологични условия, а цените им често са по-високи от вносните.

- Цените на голяма част от зеленчуците, предмет на този анализ минават над нивата от предходните години на периода.

- Най-голям ръст през тази година е отчетен при домати, картофите и зрелия лук.

- Цените на портокалите, мандарините и ябълките през ноември настоящата година също са най-високи.

- Цената на бананите се доближава до нивото от предходната година, цената на лимоните е по-ниска спрямо 2022 г., но е значително по-висока от м. ноември за периода 2016-2021 г.

Анализът на стойността за единица продукт на 14 плодове и зеленчуци, включени в потребителската кошница показва, че през месец ноември 2023 г. сумата е 30 лв., като нарастването на тази стойност спрямо предходната година е 1 пункта (3%).

Тази стойност е най-високата спрямо същия месец за периода 2016 – 2023 г.

Увеличението на стойността на плодовете и зеленчуците в потребителската кошница за последните осем години е 13 пункта или 76%. *Таблица 4, фигура 16*

- **Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони**

Анализът на цените на едро на домати, краставиците и картофите по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони са в диапазона 65-86%. *Таблица 12, фигура 58*

Най-високи цени на домати са регистрирани на тържищата в област Варна (4,10лв./кг), а най-ниските съответно в област Благоевград (2,20 лв./кг). Средните за страната месечни цени на домати са 3,18 лв./кг. В 42% от областите цената е била по-висока от средната, а маржът е 86%. В две области тя е била на нивото на средната за страната.

Краставиците са се търгували на най-високи цени в Бургас (3,63лв./кг), а най-ниските цени през ноември са регистрирани на тържищата в Хасково (2,20лв./кг). При средна за страната цена на краставиците за месеца 2,98 лв./кг, в 43% от областите цената е била по-висока, в една област тя е била на нивото на средната за страната, а маржът в различните региони е 65%.

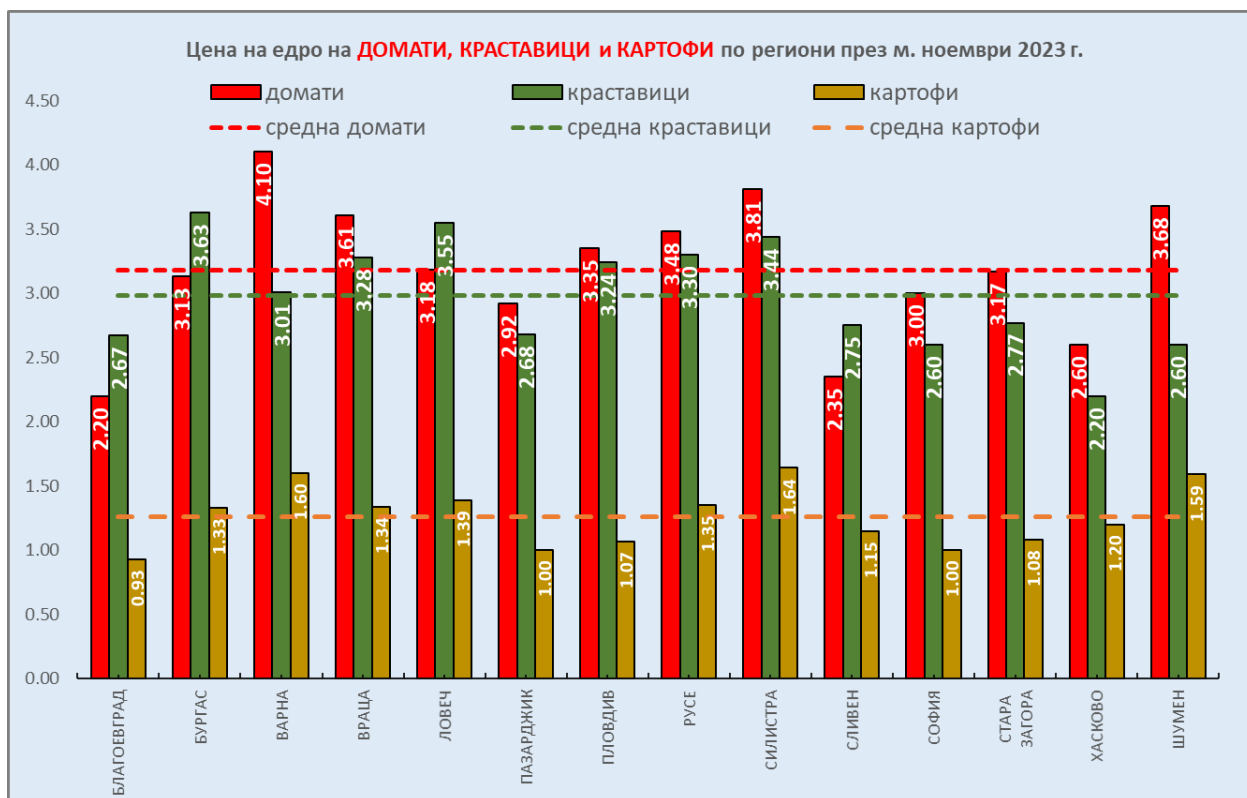
Картофите са се търгували на най-високи цени в Силистра (1,64лв.), а най-ниските цени през ноември са регистрирани на тържищата в Благоевград (0,93 лв./кг). При средна за страната цена на картофите за месеца 1,26 лв./кг, в 50% от областите цената е била по-висока, а маржът в различните области е 76%.

Високите стойности на маржа се дължат на различното качество и различните сортове на зеленчуците, които се търгуват на отделните тържища.

Таблица 12 Цени на едро на зеленчуци по области през ноември 2023 г. ^{*16}

ОБЛАСТ	ДОМАТИ	средна домати	изменение спрямо средната	КРАСТАВИЦИ	средна краставици	изменение спрямо средната	КАРТОФИ	средна картофи	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	▼ 2.20	3.18	▼ -31	▼ 2.67	2.98	▼ -10	▼ 0.93	1.26	▼ -26
БУРГАС	▼ 3.13	3.18	▼ -2	▲ 3.63	2.98	▲ 22	▲ 1.33	1.26	▲ 6
ВАРНА	▲ 4.10	3.18	▲ 29	▲ 3.01	2.98	▲ 1	▲ 1.60	1.26	▲ 27
ВРАЦА	▲ 3.61	3.18	▲ 14	▲ 3.28	2.98	▲ 10	▲ 1.34	1.26	▲ 6
ЛОВЕЧ	▲ 3.18	3.18	0	▲ 3.55	2.98	▲ 19	▲ 1.39	1.26	▲ 10
ПАЗАРДЖИК	▼ 2.92	3.18	▼ -8	▼ 2.68	2.98	▼ -10	▼ 1.00	1.26	▼ -21
ПЛОВДИВ	▲ 3.35	3.18	▲ 5	▲ 3.24	2.98	▲ 9	▼ 1.07	1.26	▼ -15
РУСЕ	▲ 3.48	3.18	▲ 9	▲ 3.30	2.98	▲ 11	▲ 1.35	1.26	▲ 7
СИЛИСТРА	▲ 3.81	3.18	▲ 20	▲ 3.44	2.98	▲ 15	▲ 1.64	1.26	▲ 30
СЛИВЕН	▼ 2.35	3.18	▼ -26	▼ 2.75	2.98	▼ -8	▼ 1.15	1.26	▼ -9
СОФИЯ	▼ 3.00	3.18	▼ -6	▼ 2.60	2.98	▼ -13	▼ 1.00	1.26	▼ -21
СТАРА ЗАГОРА	▲ 3.17	3.18	0	▼ 2.77	2.98	▼ -7	▼ 1.08	1.26	▼ -14
ХАСКОВО	▼ 2.60	3.18	▼ -18	▼ 2.20	2.98	▼ -26	▼ 1.20	1.26	▼ -5
ШУМЕН	▲ 3.68	3.18	▲ 16	▼ 2.60	2.98	▼ -13	▲ 1.59	1.26	▲ 26
Sparklines									

¹⁶ * Символите в клетките с цените визуализират движението на цената за съответната стока в различните области под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

фигура 58 Цени на едро на зеленчуци през м. ноември 2023 г. по области

Таблица 13 Цени на едро на плодове по области през ноември 2023 г.*¹⁷

ОБЛАСТ	БАНАНИ	средна банани	изменение спрямо средната	ПОРТОКАЛИ	средна портокали	изменение спрямо средната	ЯБЪЛКИ	средна ябълки	изменение спрямо средната
БЛАГОВЕГРАД		2.90		1.77	2.40	-26	1.33	1.71	-22
БУРГАС		2.90			2.40		2.07	1.71	21
ВАРНА	3.10	2.90	7	2.81	2.40	17	1.46	1.71	-15
ВРАЦА	3.06	2.90	6	2.67	2.40	11	1.45	1.71	-15
ЛОВЕЧ	3.00	2.90	3	2.50	2.40	4	2.05	1.71	20
ПАЗАРДЖИК	3.07	2.90	6	2.44	2.40	2	1.39	1.71	-19
ПЛОВДИВ	3.00	2.90	3	2.85	2.40	19	1.73	1.71	1
РУСЕ	2.99	2.90	3	2.64	2.40	10	1.43	1.71	-16
СИЛИСТРА	3.29	2.90	13	3.09	2.40	29	2.73	1.71	60
СЛИВЕН	3.00	2.90	3	2.98	2.40	24	1.40	1.71	-18
СОФИЯ	2.73	2.90	-6	1.37	2.40	-43	1.70	1.71	-1
СТАРА ЗАГОРА	2.27	2.90	-22	1.95	2.40	-19	1.54	1.71	-10
ХАСКОВО	2.68	2.90	-8	2.10	2.40	-13	1.79	1.71	5
ШУМЕН	2.56	2.90	-12	2.01	2.40	-16	1.90	1.71	11
Sparklines									

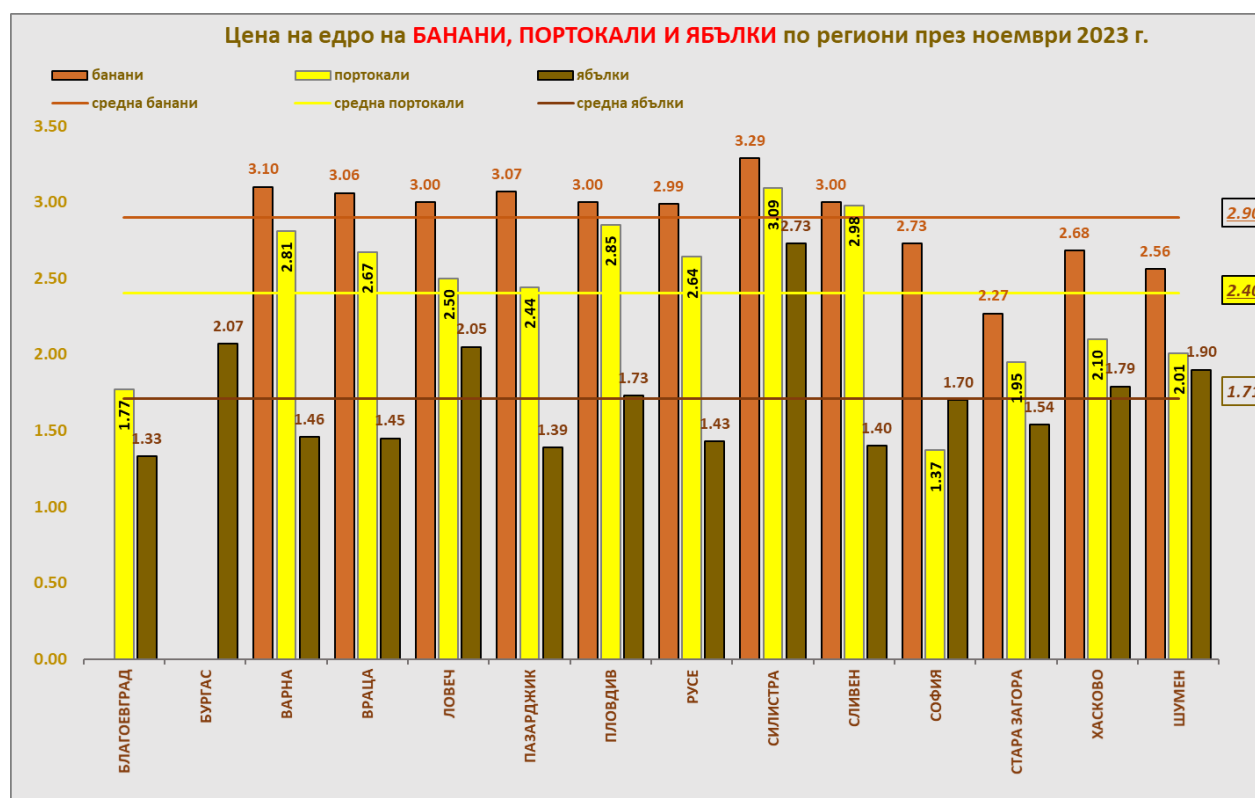
Наблюденията на цените по региони на бананите, портокалите и ябълките показват, че разликите в цените в страната са в интервала 45-126%, като най-големият марж е при цената на портокалите. Таблица 13, фигура 59

¹⁷ * Оцветяването в клетките с цените визуализира градацията в големината на цената на съответната стока в различните области. Символите в същата колона показват отклоненията от средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

При средна цена на бананите през месеца 2,90 лв./кг, най-високите цени са регистрирани в Силистра (3,29 лв.), а минималните съответно са били в Стара Загора (2,27 лв.). Отклоненията в цените на бананите в различните региони са 45%, в 67% от областите цената е над средната за страната.

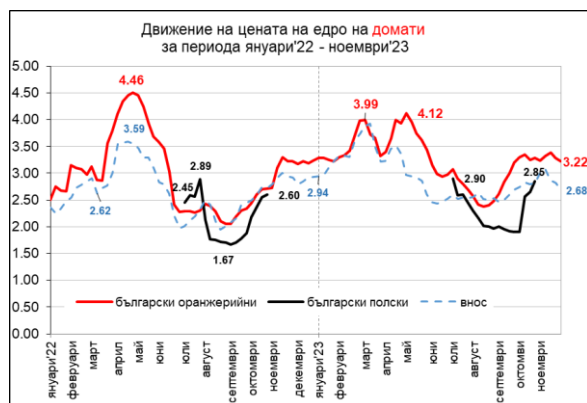
Наблюденията на цените на ябълките по региони през ноември показват, че при средна цена за месеца 1,71 лв./кг, най-високата стойност е регистрирана на стоковите тържища в област Силистра – 2,73 лв./кг, а най-ниска в Благоевград – 1,33 лв./кг. В 36% от областите цената е над средната за страната. Маржът между цените в отделните области е 105%. В област Пловдив и София цената се доближава до средната за страната цена.

Портокалите са е търгували през месеца най-скъпо в област Силистра (3,09 лв./кг), а най-евтини са били в област София (1,37 лв./кг), при средна цена на портокалите 2,40 лв./кг. В 53% от областите цената е била над средната за страната. Отклоненията в цените в различните области е 126%. В област Пазарджик цената се доближава до средната за страната цена.

фигура 59 Цени на едро на плодове през ноември 2023 г. по области

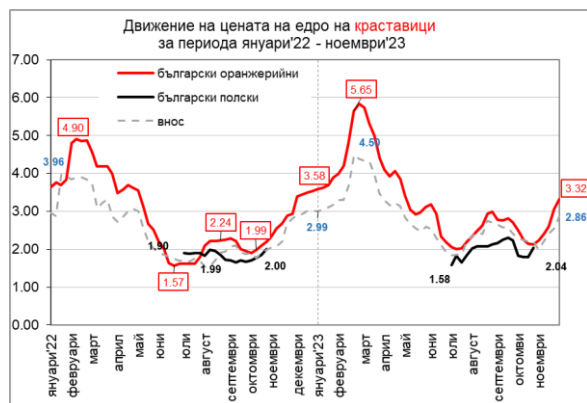
- **Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци**

фигура 60

фигура 61

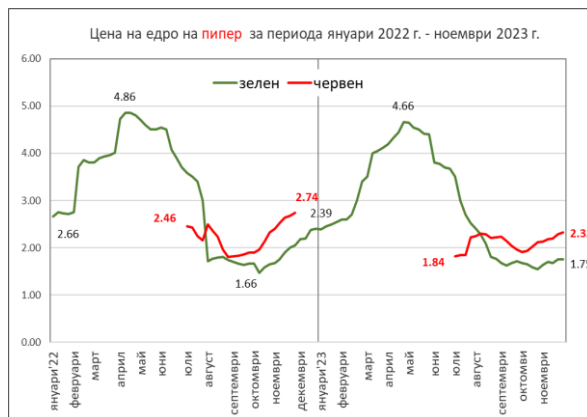
фигура 62

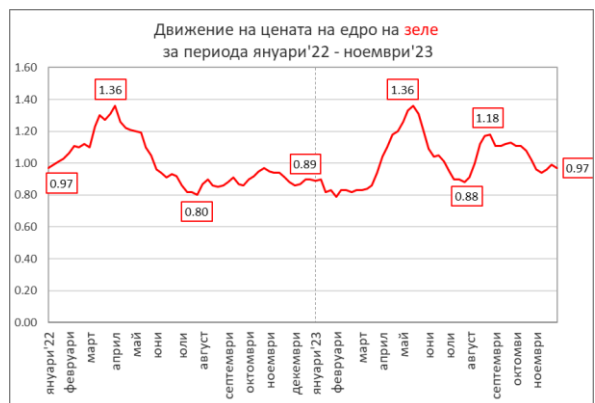
фигура 63

фигура 64

фигура 65

фигура 66

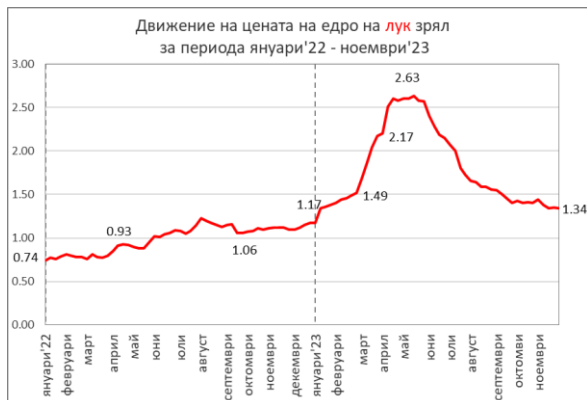
фигура 67

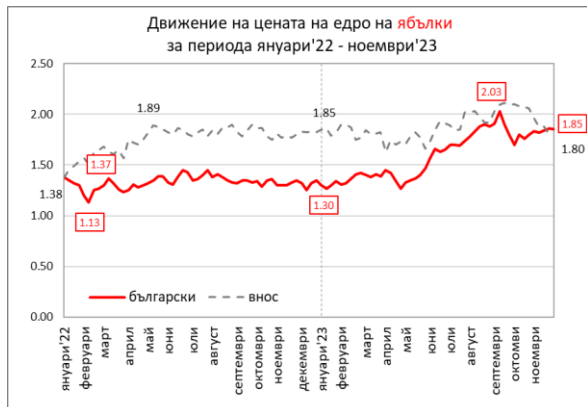
фигура 68

фигура 70

фигура 72

фигура 74

фигура 69

фигура 71

фигура 73

фигура 75

фигура 76

фигура 77

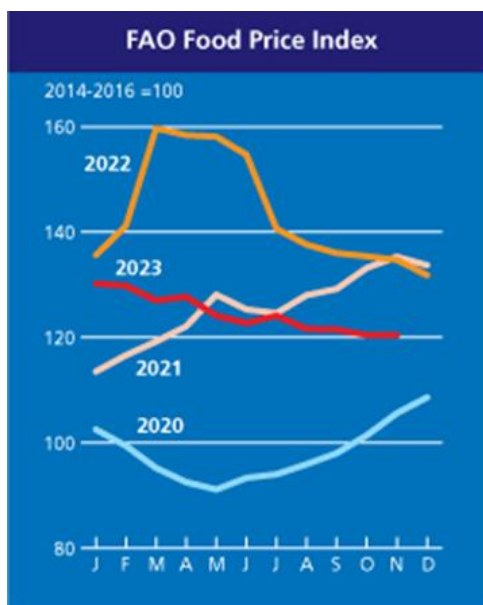

фигура 78

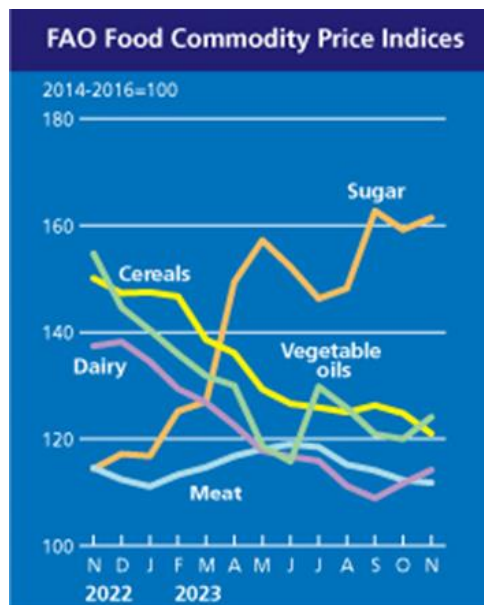
Международни цени

- Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН¹⁸

През ноември 2023 г. стойностите на Индекса на цените на храните¹⁹ на FAO (Организацията по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН; Food and Agriculture Organization (FAO) of the United Nations) ФАО остават без промяна. *фигура 81*

фигура 79 ФАО индекс през ноември'23

фигура 80 ФАО индекс на храните ноември'23

¹⁸ [Food and Agriculture Organization of the United Nations](https://www.fao.org/)

¹⁹ FFPI – FAO Food Price Index

Таблица 14 Месечни индекси на цените на храните на ФАО към ноември 2023 г. *²⁰

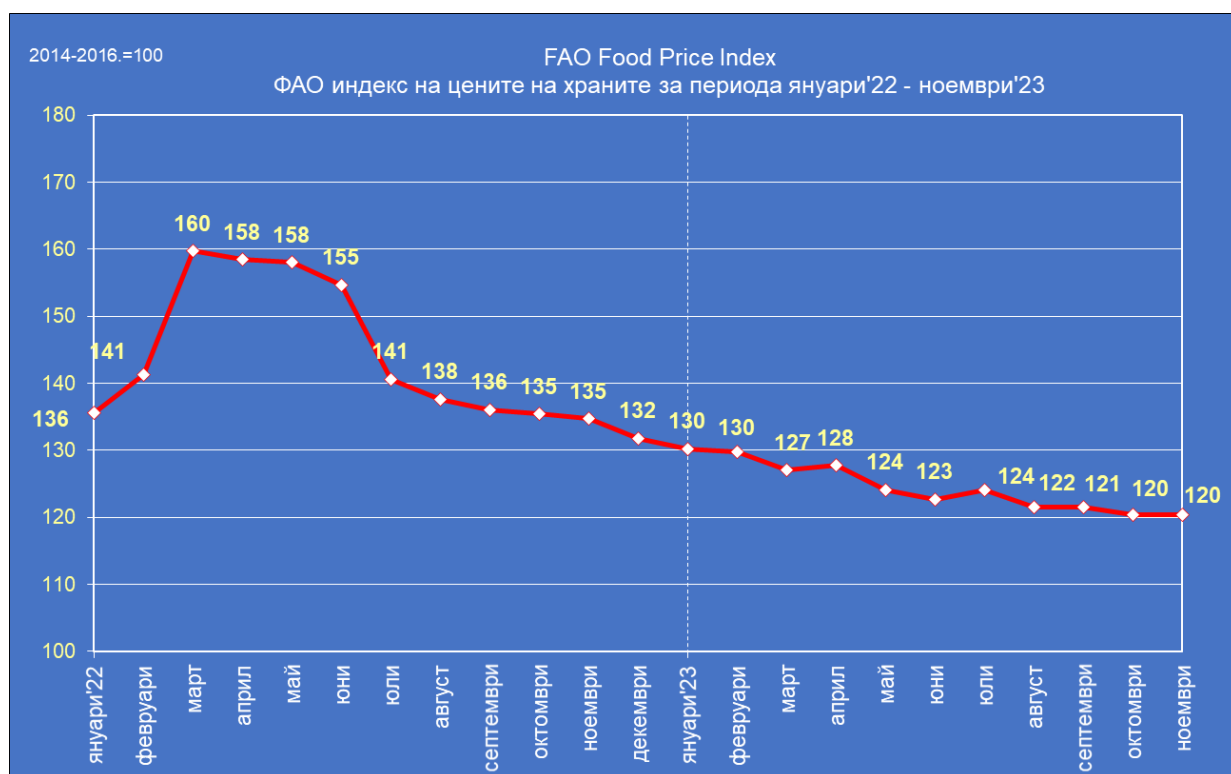
FAO MONTHLY FOOD PRICE INDICES (2014-2016=100)						
Date	Food Price Index	Meat	Dairy	Cereals	Oils	Sugar
2022-01	135.6	112.1	132.6	140.6	185.9	112.7
2022-02	141.2	113.9	141.5	145.3	201.7	110.5
2022-03	159.7	119.3	145.8	170.1	251.8	117.9
2022-04	158.4	121.9	146.7	169.7	237.5	121.5
2022-05	158.1	122.9	144.2	173.5	229.2	120.4
2022-06	154.7	125.9	150.2	166.3	211.8	117.3
2022-07	140.6	124.1	146.5	147.3	168.8	112.8
2022-08	137.6	121.1	143.4	145.6	163.3	110.5
2022-09	136.0	120.3	142.7	147.9	152.6	109.7
2022-10	135.4	116.8	139.3	152.3	151.3	108.6
2022-11	134.7	114.6	137.4	150.1	154.7	114.4
2022-12	131.8	112.4	138.2	147.3	144.6	117.2
2023-01	130.2	111.1	134.5	147.5	140.4	116.8
2023-02	129.8	113.3	129.4	146.7	135.9	125.2
2023-03	127.0	114.7	126.8	138.6	131.8	127.0
2023-04	127.7	116.8	122.6	136.1	130.0	149.4
2023-05	124.1	118.1	117.8	129.3	118.7	157.2
2023-06	122.7	119.0	116.7	126.6	115.8	152.2
2023-07	124.1	118.5	115.9	125.9	129.8	146.3
2023-08	121.6	115.2	111.2	125.0	125.8	148.2
2023-09	121.5	114.1	108.9	126.3	120.9	162.7
2023-10	120.4	112.3	111.7	124.8	120.0	159.2
2023-11	120.4	111.8	114.2	121.0	124.1	161.4

Движението на Индекса на цените на храните на Организацията за прехрана и земеделие на ООН отразява движението на международните цени на всички основни хранителни стоки и фуражи, които влизат в състава му.²¹

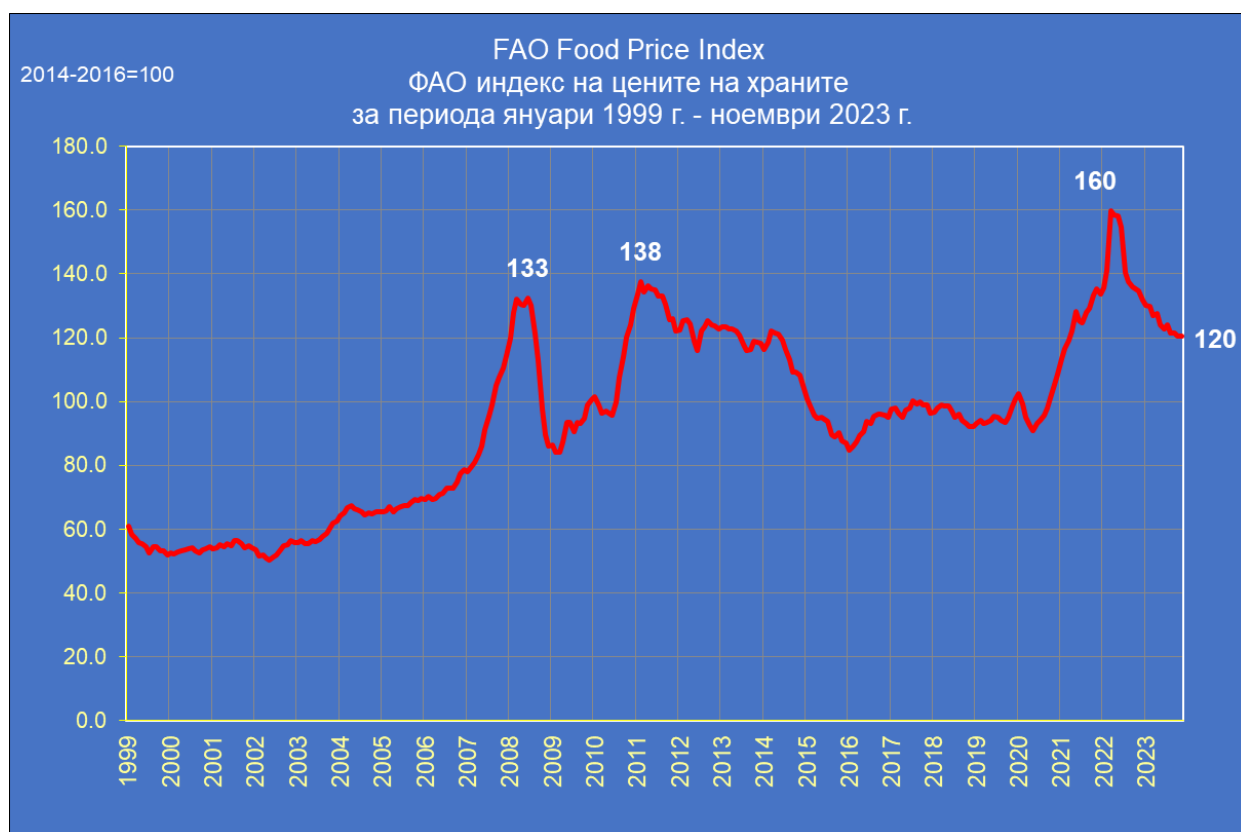
През ноември 2023 г. средната стойност на индекса на цените на храните на ФАО остава непроменена спрямо нивото от октомври и възлиза на 120,4 пункта. Увеличението на индексите на цените за растителните масла, млечните продукти и захарта е компенсирано от намалението на индексите на зърнените храни и месото. Така стойността на индекса е с 14,4 пункта (10,7%) по-ниска от нивото от същия месец на миналата година. Таблица 14, фигура 82, фигура 81

²⁰ *Оцветяването в клетките визуализира движението на индекса на съответната стокова група

²¹ В състава на ФАО индекса на цените на храните влизат: захар, зърнени култури, млечни продукти, масла и мазнини и месо.

фигура 81 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.

фигура 82 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – ноември 2023 г.

- **Индекс на цените на храните на Международния валутен фонд (МВФ)**

Индексът на цените на храните на Международния валутен фонд²² отразява движението на цените на хранителните стоки²³ и включва цените на зърнените храни, растителните масла, месото, морските дарове, захарта, бананите и портокалите.

Поради по-различния състав на стоките, които влизат в този индекс се наблюдават известни различия в движението на кривите на двата индекса (ФАО и МВФ), но като цяло тенденциите им са сходни.

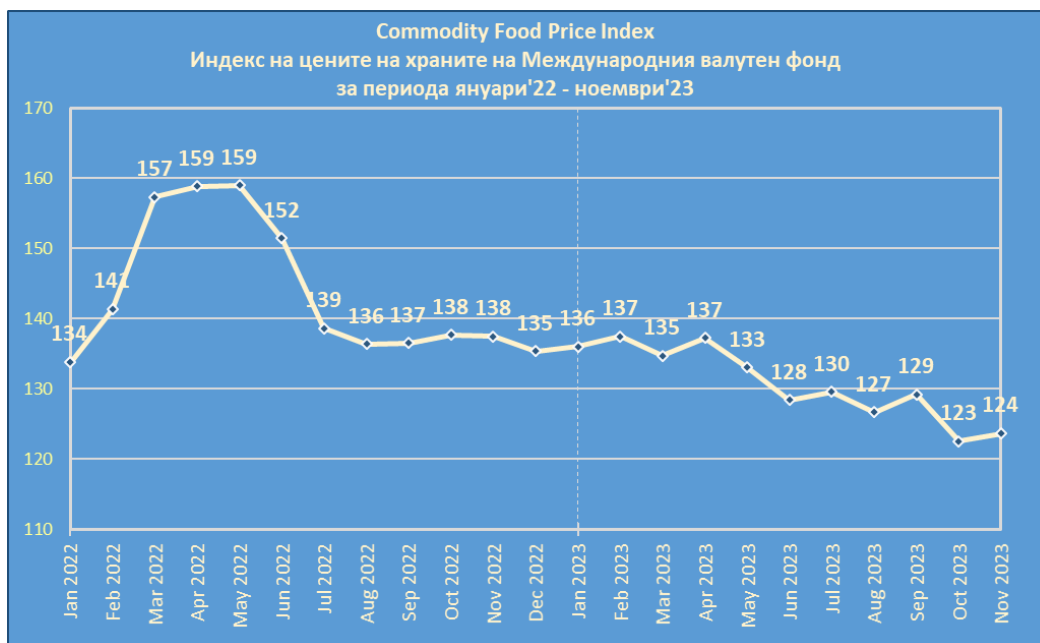
Таблица 15 Стойности на Индекса на цените на храните на МВФ към ноември 2023 г. ^{*24}

Commodity Food Price Index - Monthly Price			
Month	Price	Change	
Jan 2022	133.82	5%	
Feb 2022	141.36	6%	
Mar 2022	157.35	11%	
Apr 2022	158.87	1%	
May 2022	159.04	0%	
Jun 2022	151.50		-5%
Jul 2022	138.63		-8%
Aug 2022	136.41		-2%
Sep 2022	136.57	0%	
Oct 2022	137.69	1%	
Nov 2022	137.51		0%
Dec 2022	135.39		-2%
Jan 2023	136.00	0%	
Feb 2023	137.47	1%	
Mar 2023	134.76		-2%
Apr 2023	137.29	2%	
May 2023	133.08		-3%
Jun 2023	128.44		-3%
Jul 2023	129.57	1%	
Aug 2023	126.69		-2%
Sep 2023	129.24		-2%
Oct 2023	122.57		-2%
Nov 2023	123.67		1%

²² Commodity Food Price Index Monthly Price (Index Mundi) <https://www.imf.org/en/Home>

²³ Индексът на МВФ включва цените на зърнените храни, растителните масла, месото, морските дарове, захарта, бананите и портокалите.

²⁴ *Оцветяването в клетките в колоната на цената визуализира движението на индекса през месеците, а в колоната на промяната, съответно изменението в двете посоки спрямо предходния месец

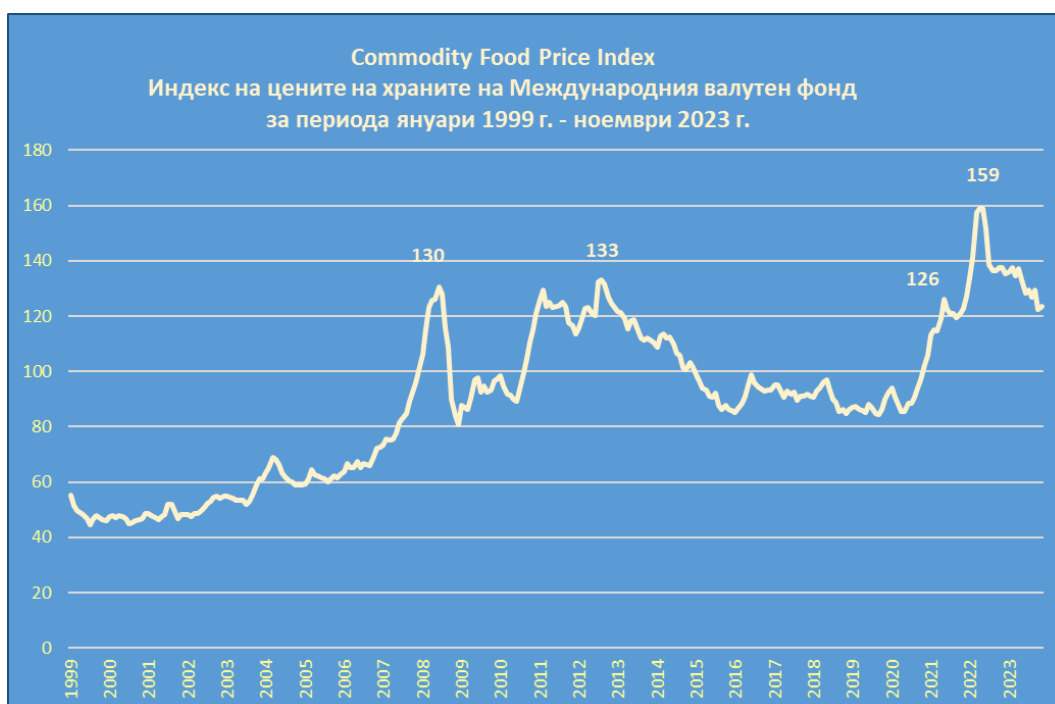

фигура 83 Индекс на цените на храните на МВФ за периода януари'22 – ноември'23

През м. ноември стойността на този индекс е 123,67 пункта, като бележи слаб ръст спрямо предходния месец. На месечна база покачването на стойностите е 1,1 пункта (0,9%), а на годишна база този индекс има спад от 13,8 пункта или 10%.

Лекото покачване на стойността на този индекс се дължи до известна степен на повишаването цената на портокалите, чиято цена през ноември 2023 г. достига пикови нива за последните години. *фигура 125*

Най-високите стойности Индексът на цените на храните на МВФ достигна през месец май миналата година, когато наблюдавахме рязко покачване на цените на всички храни. *Таблица 15, фигура 83, фигура 84*

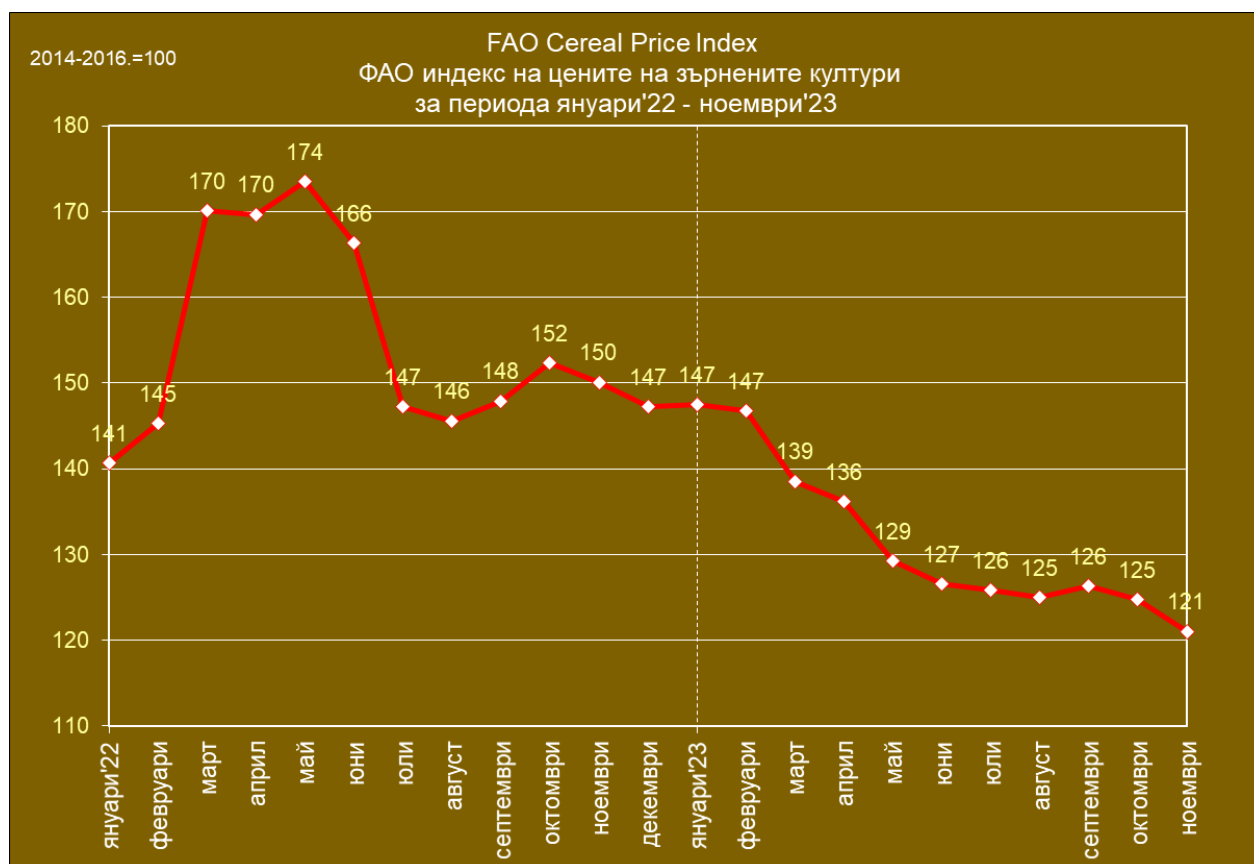
фигура 84 Индекс на цените на храните на МВФ за периода януари'99 – ноември'23

- **Международни цени на зърнените култури**

Средната стойност на индекса на цените на зърнените култури на ФАО²⁵ през ноември е 121,0 пункта, като е отчетен спад от 3,7 пункта (3%) спрямо октомври и е с 29,1 пункта (19,4%) под рекордното ниво от миналата година. През месеца най-значително са се понижили световните цени на фуражното зърно (с 5,6%). Спадът се дължи основно на рязкото намаление на международните цени на царевичата, предизвикано от увеличените продажби на продукцията в Аржентина, както и натиск за намаляване от сезонно по-високите доставки в Съединените щати, където прогнозите за производството бяха ревизирани нагоре.

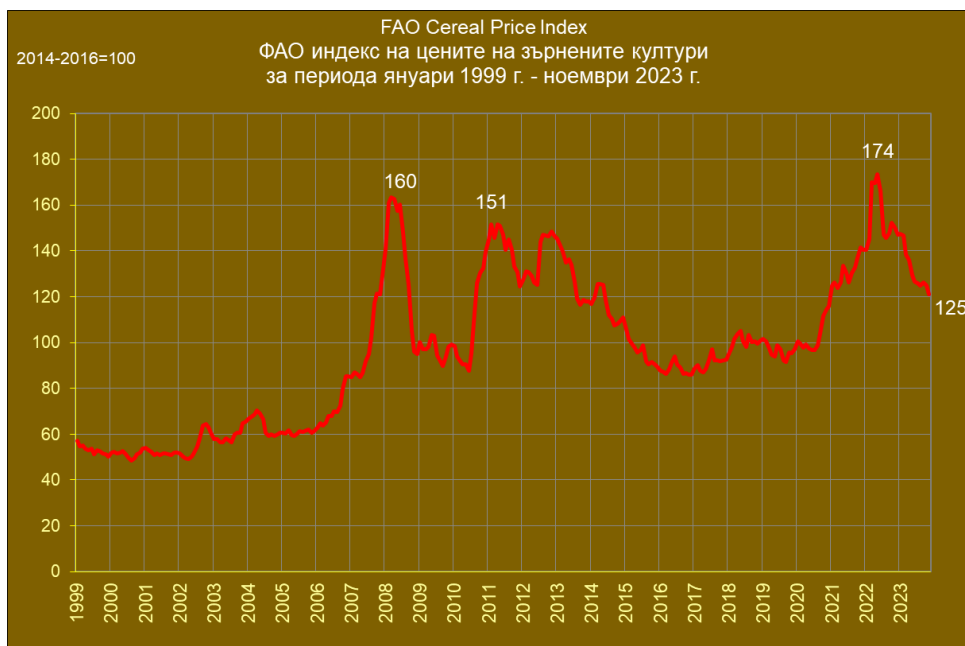
Световните цени на ечемика падат, докато цените на соргото се повишават леко. Международните цени на пшеницата също се понижава през ноември с 2,4% главно поради увеличените сезонни доставки в Аржентина и Австралия във връзка с напредването на реколтите и продължаващата силна конкуренция от Руската федерация.

Междувременно индексът на цените на ориза през ноември остава на месечна база стабилен. *фигура 85*

фигура 85 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'22-ноември'23

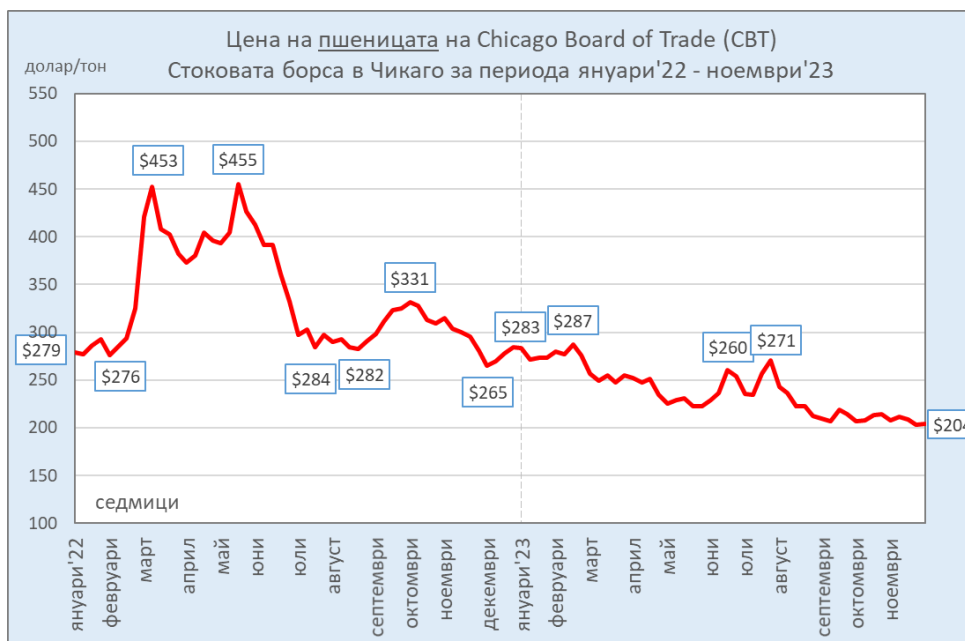
²⁵ В състава на този индекс влизат пшеницата, царевичата и ориза

фигура 86 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари 1999 г. – ноември 2023

Цената на пшеницата на стоковата борса в Чикаго²⁶ през м. ноември стартира от ниво 208 долар/тон. През втората седмица на месеца цената леко се покачва, но бързо се връща на нивото си от началото на месеца. През последните две седмици цената бележи спад и стъпва на ниво от 204 долара. В сравнение със същия период на миналата година, средномесечната цена за месец ноември тази година е с 92 долара (30,8%) по-ниска. *фигура 88*

На най-ниски нива цената на пшеницата е била през лятото на 2016 г., а пиковите стойности са регистрирани през третата седмица на май 2022 г. *фигура 87*

фигура 87 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'22–ноември'23

²⁶ <https://www.cmegroup.com/>

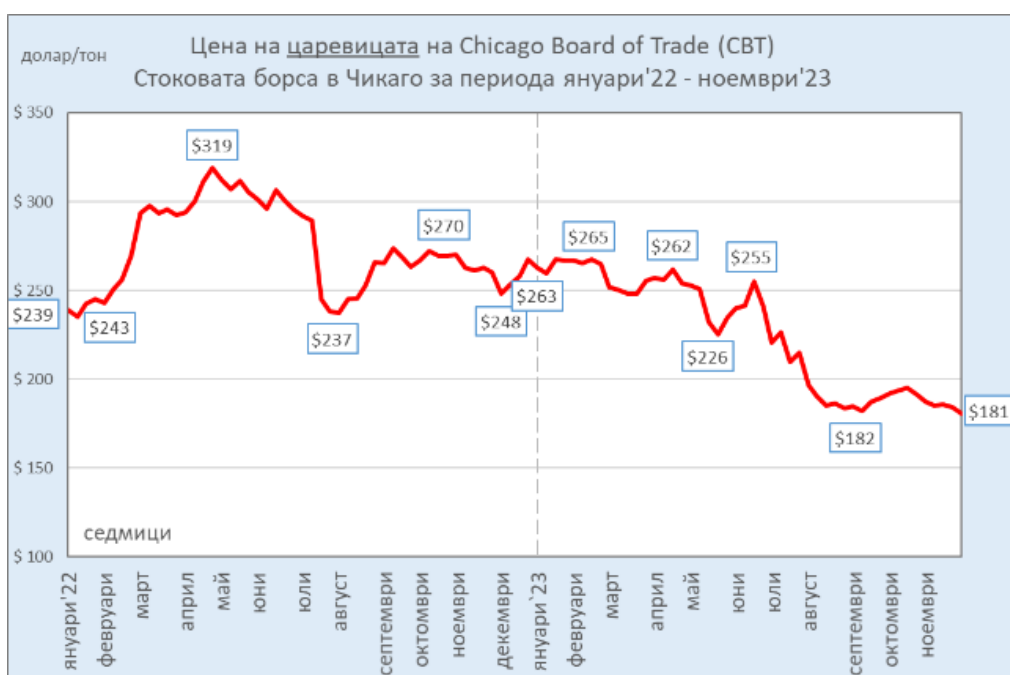

фигура 88 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14–ноември'23

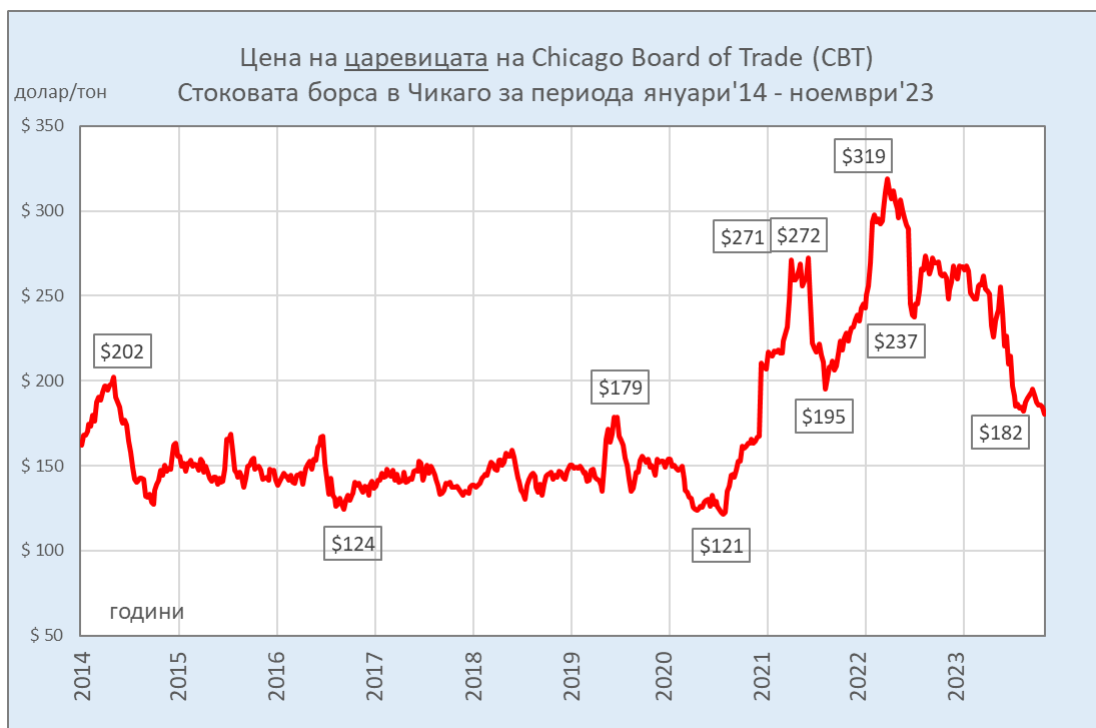
В началото на месец ноември 2023 г. цената на царевичата стартира от 188 долар/тон и през следващите седмици се наблюдава понижение на стойностите. В края на месеца кривата стъпва на ниво от 181 долара.

На годишна база е отчетено поевтиняване от 29,7% (78 пункта). *фигура 89*

Аналогично на цената на пшеницата и при царевичата се наблюдава пик през 2014 г., който обаче е много под стойностите, достигнати през месеците април и юли 2021 г. През месец април 2022 година са достигнати нови пикови нива от 319 долара, които са най-високите, регистрирани през последните години. Най-ниските отчетени нива са през лятото на 2020 г. *фигура 90*

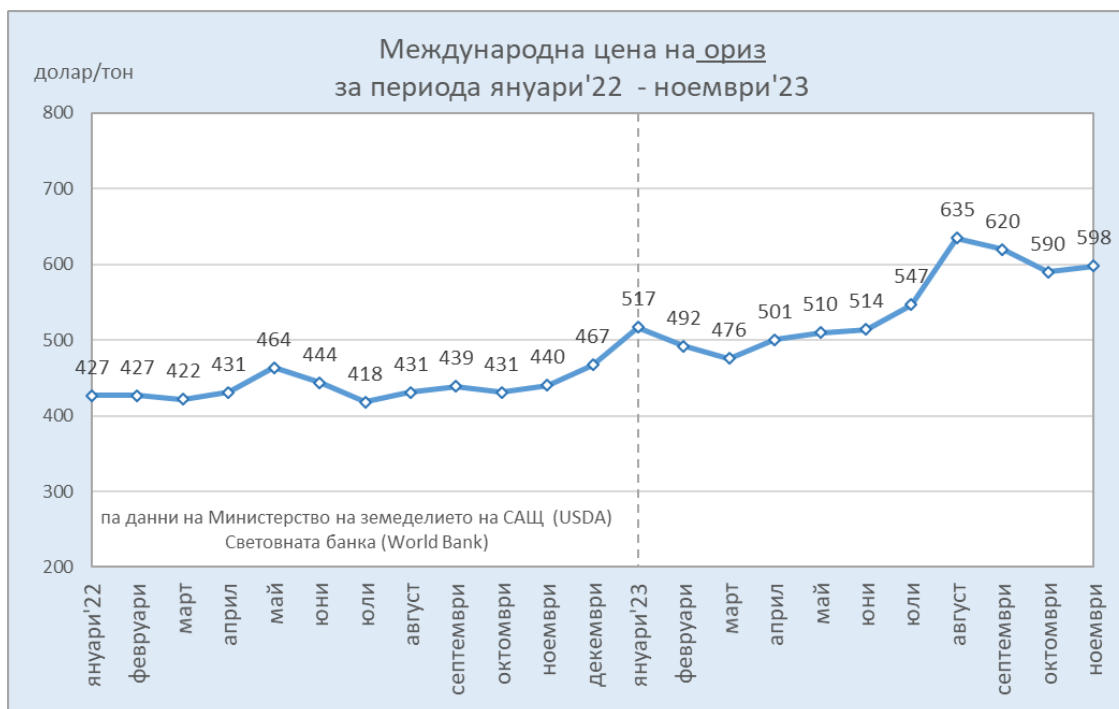
фигура 89 Цена на царевичата на Чикагската стокова борса за периода януари'22–ноември'23

фигура 90 Цена на царевицата на Чикагската борса за периода януари'14–ноември'23

През месец ноември международната цена на ориза по данни на Министерство на земеделието на САЩ (USDA)²⁷ е 598 долар/тон. В периода август – октомври се наблюдава лек спад, а през ноември кривата се стабилизира. На годишна база е отчетен ръст на стойностите от 36% (158 долара). *фигура 91*

Пиковите стойности на международната цена на ориза са регистрирани през 2008 г. – 907 долар/тон. *фигура 92*

фигура 91 Международна цена на ориз за периода януари'22 – ноември'23

²⁷ <https://www.usda.gov/>

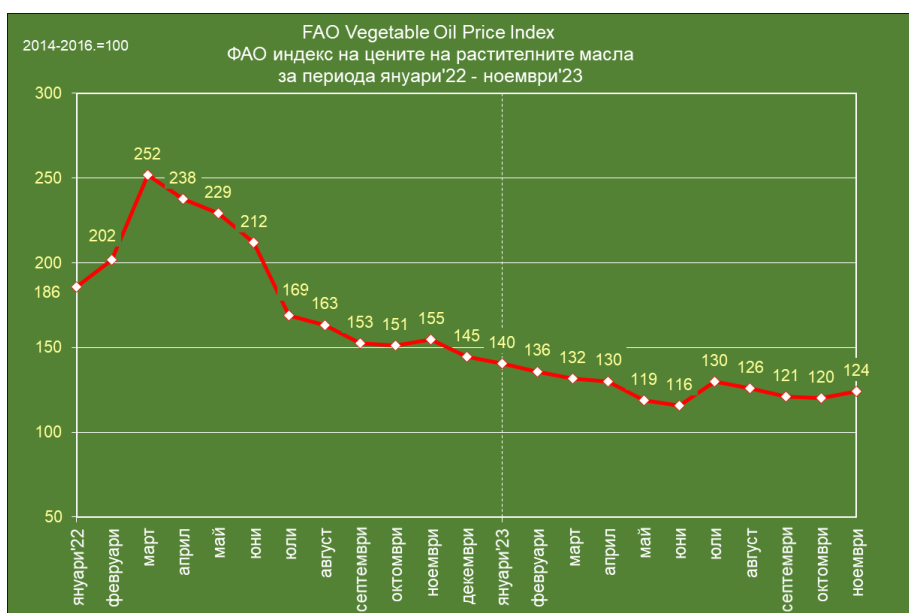

фигура 92 Международна цена на ориз за периода януари'99 – ноември'23

• Международни цени на растителните масла

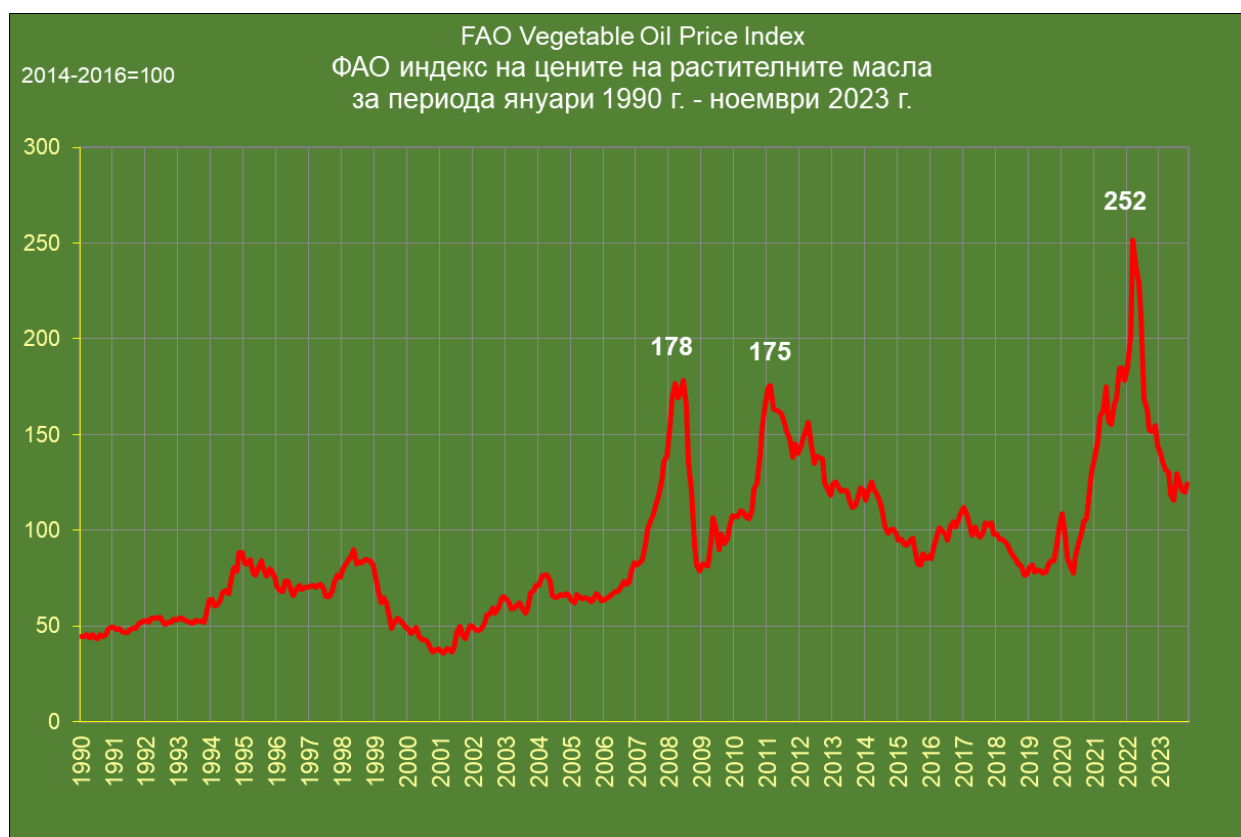
Индексът на цените на растителните масла на ФАО²⁸ през ноември е 124,1 пункта, което е с 4,1 пункта (3,3%) по-високо от октомври. Така след тримесечен спад, през ноември се наблюдава обръщане на тенденцията. На годишна база има понижение от 30,6 пункта (19,8%).

Основен принос за ръста на цените на растителните масла има палмовото масло, което поскъпва с над 6% през ноември. Отделно водещите страни вносителки са купували активно, докато страните производителки отчитат по-ниски добиви. фигура 94, фигура 93

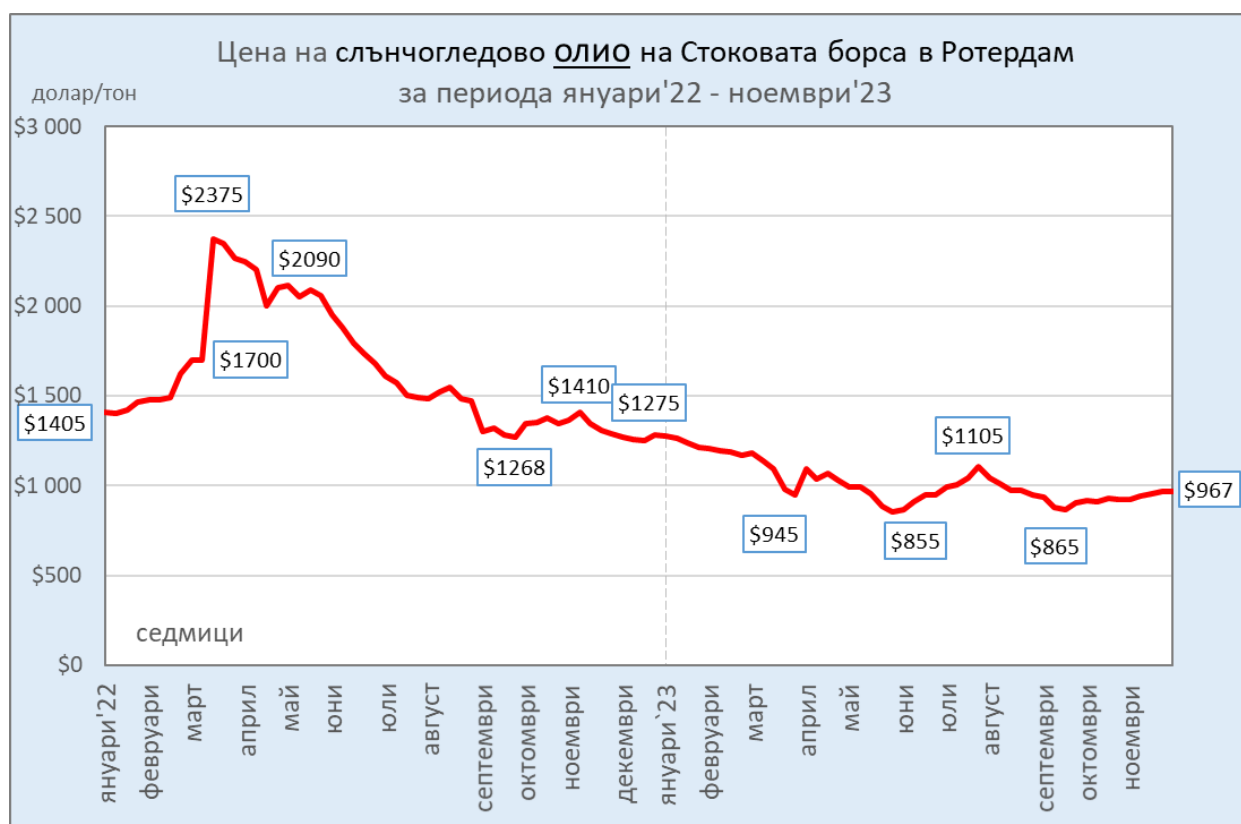

фигура 93 ФАО индекс на растителните масла за периода януари'22 – ноември'23

²⁸ В състава на този индекс влизат палмовото, соевото, рапичното и слънчогледовото масла

фигура 94 ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – ноември 2023 г.

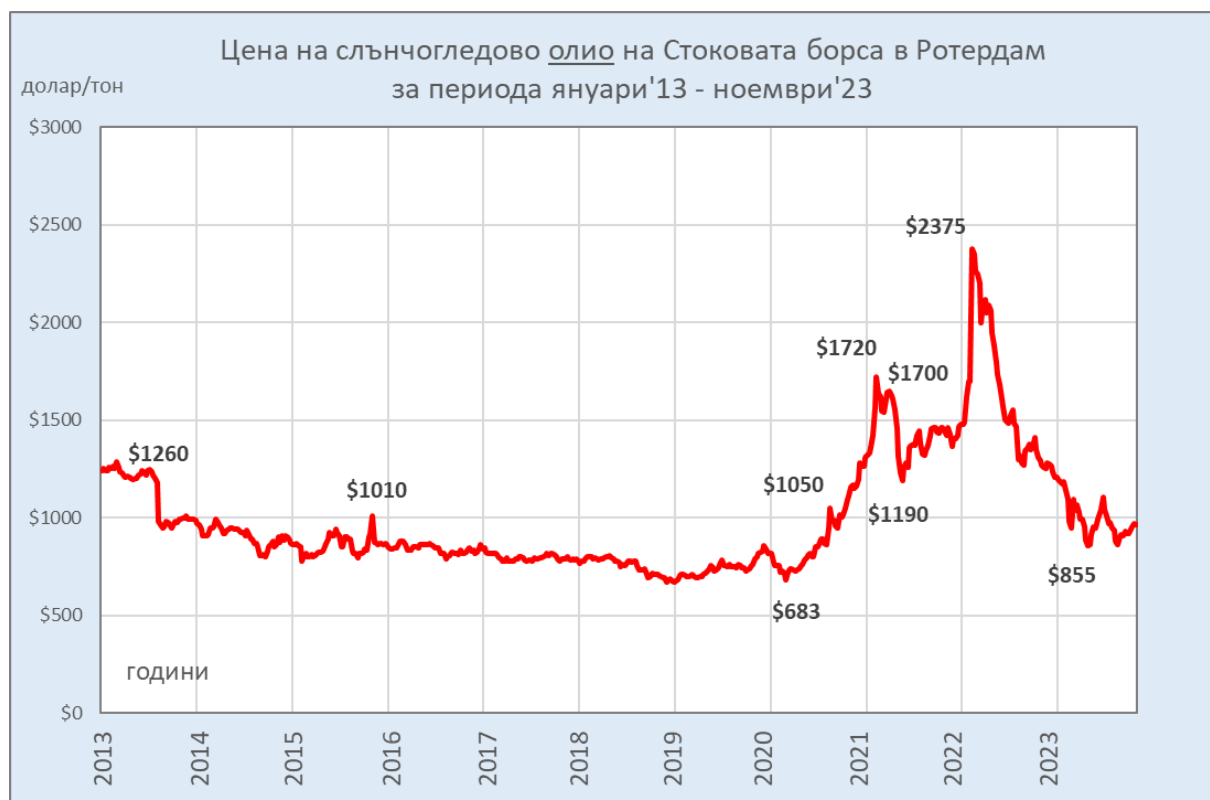

фигура 95 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'22/ноември'23

В началото на ноември цената на нерафинираното слънчогледово олио на борсата в Ротердам²⁹ тръгва от ниво 920 долара. През следващите седмици кривата има възходящ тренд и се стабилизира на ниво от 967 долара.

На годишна база е регистрирано понижение на цената с 394 долара (29%).
фигура 95

Най-високите стойности на олиото в Ротердам са регистрирани през месец март 2022 г. (2375 долара), като продължават да надвишават високите нива от 2021 г. *фигура 96*

фигура 96 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'13/ноември'23

Аналогични са изводите при анализирането на цената на олиото по данни на Международния валутен фонд³⁰, за експортната цена на САЩ от Мексиканския залив³¹.

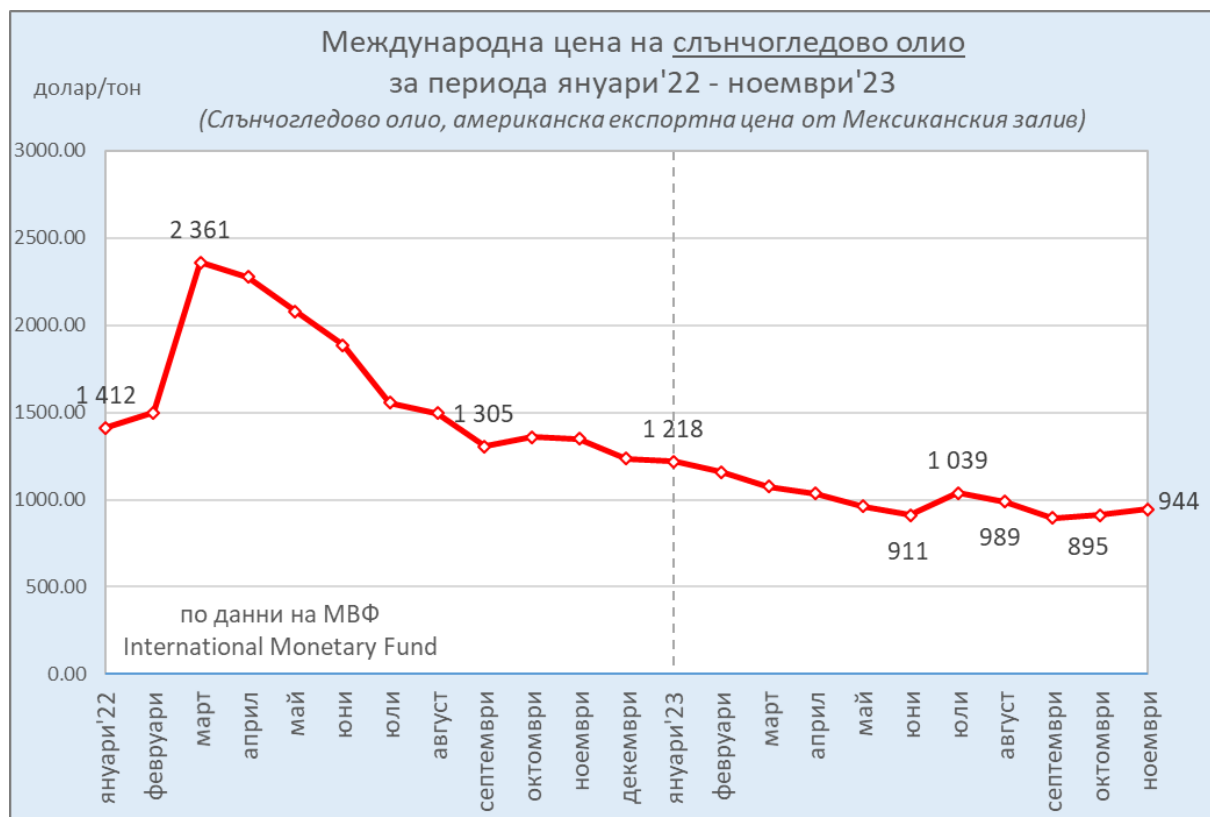
През ноември цената по тези данни е 943,6 долар/тон, като е отчетен слаб ръст спрямо предходния месец, но като цяло се запазва низходящият тренд, наблюдаван от месец март миналата година, когато беше достигнат исторически пик. Лек ръст на цената беше регистриран също през месец юли, когато стойностите бяха 1039 долара. Понижението на цената на годишна база през ноември е 410 долара (31%). *фигура 97*

²⁹ <https://commoprices.com/en/series/DF7PS/sunflower-oil-crude-ex-tank-rotterdam-global-market>

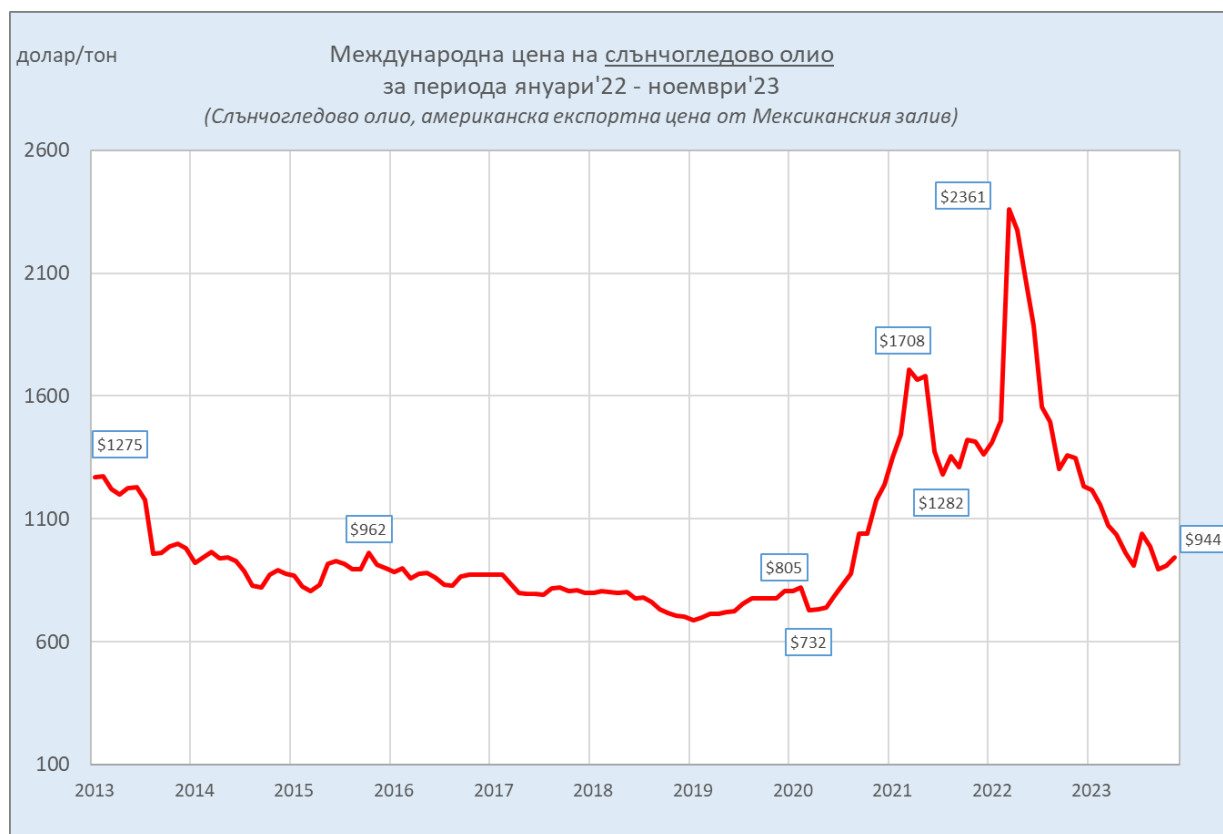
³⁰ [International Monetary Fund](https://www.imf.org/)

³¹ Sunflower Oil, US export price from Gulf of Mexico, US Dollars per Metric Ton

Пиковите стойности, достигнати през март 2022 г. от 2361 долар/тон са най-високите за последните девет години. Преди това покачване на цената, най-високото ниво беше през 2013 г. – 1275 долар/тон. *фигура 98*

фигура 97 Международна цена на олио по данни на МВФ за периода януари'22 – ноември'23

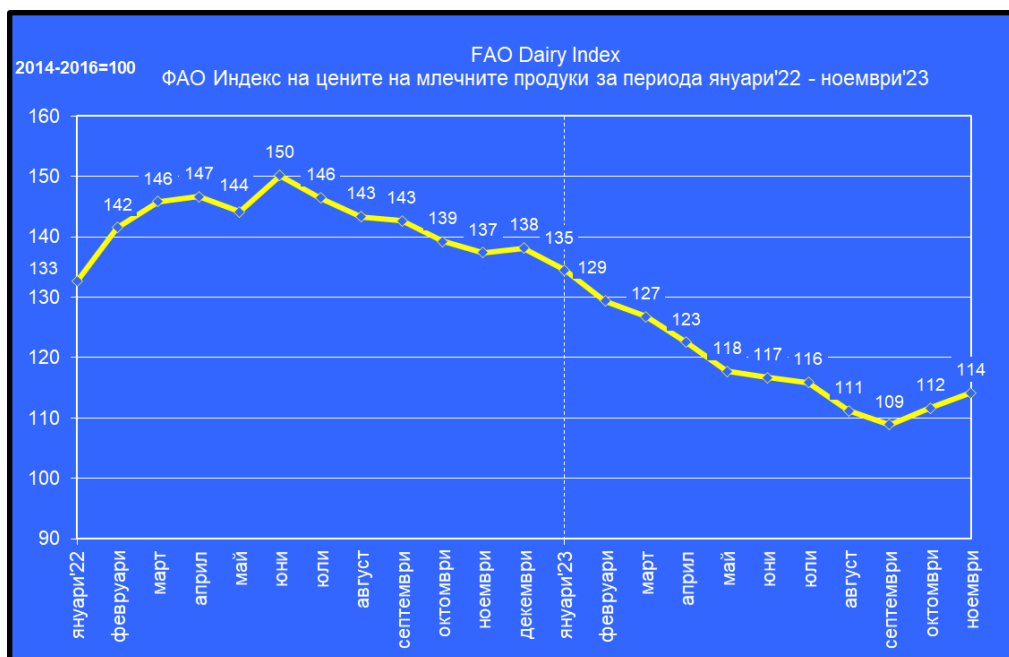

фигура 98 Международна цена на олио по данни на МВФ за периода януари'13 – ноември'23

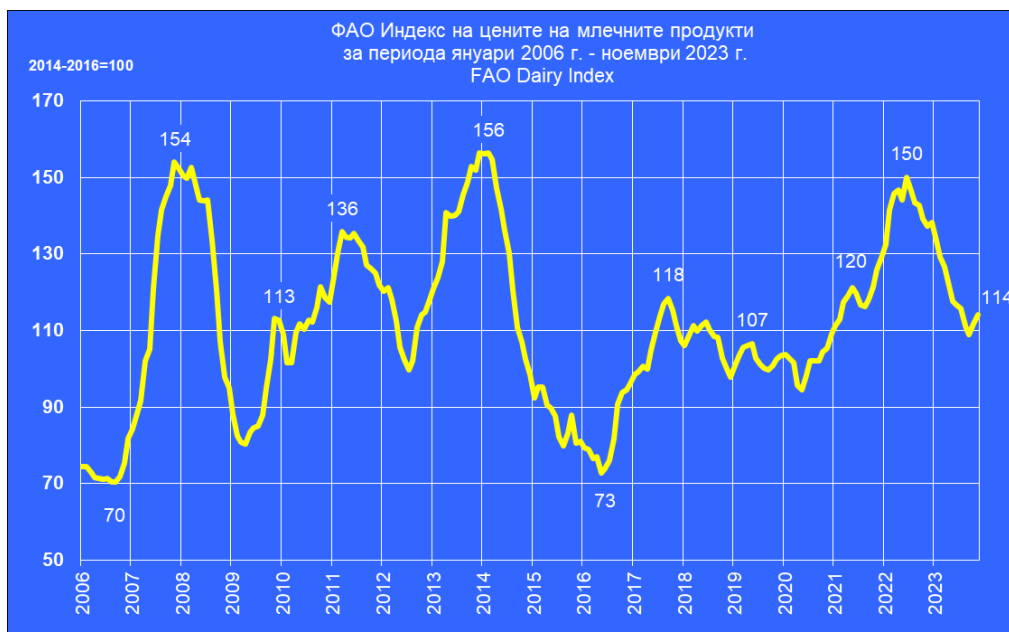
- **Международни цени на млечните продукти**

Индексът на цените на млечните продукти на ФАО³² през ноември е 114 пункта, като е с 2 пункта (1,8%) по-висок от октомври. Покачването на този индекс през ноември е поради силното търсене на масло и обезмаслено мляко на прах в Североизточна Азия и повишеното търсене преди празниците в Западна Европа.

На годишна база стойността е с 23 пункта (16,8%) по-ниска. *фигура 99, фигура 100*

фигура 99 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'22 – ноември'23

фигура 100 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.

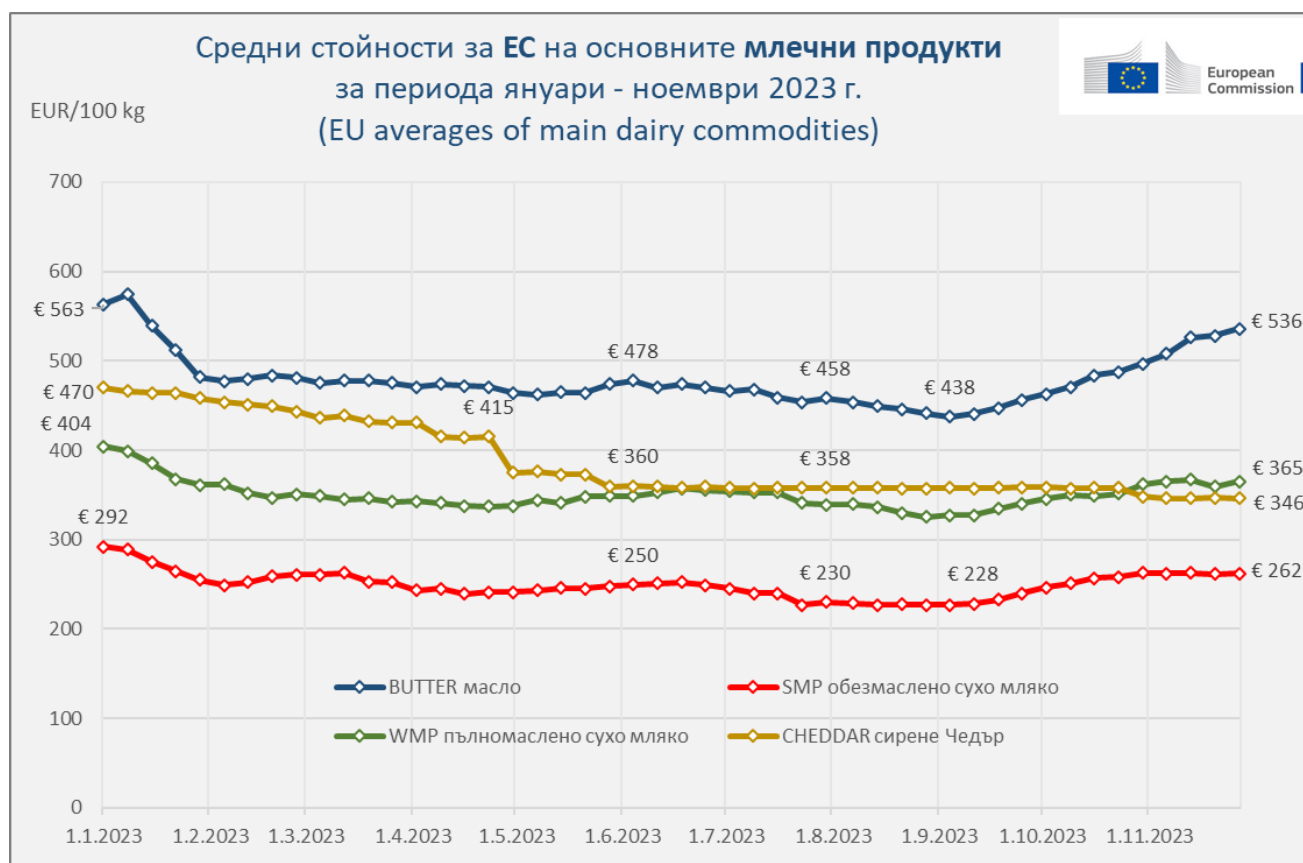
³² В състава на този индекс са включени масло, обезмаслено и пълномаслено сухо мляко и сирене

Данните от Евростат³³ на ЕС показват, че през последните месеци има известно раздвижване на европейския пазар на млечни продукти.

В периода септември – ноември се покачва цената на маслото и кривата стъпва на ниво от 536 евро.

Слаб, но устойчив ръст се наблюдава при цената на сухото мляко, като цената на обезмасленото сухо мляко през последната седмица на ноември е 262 евро, а средномесечната цена на пълномасленото сухо мляко е 364 евро.

Кривата на сиренето през ноември остава стабилна и се движи около 346 евро. Таблица 16,

фигура 101 Средни стойности за ЕС на основните млечни продукти към месец ноември 2023 г

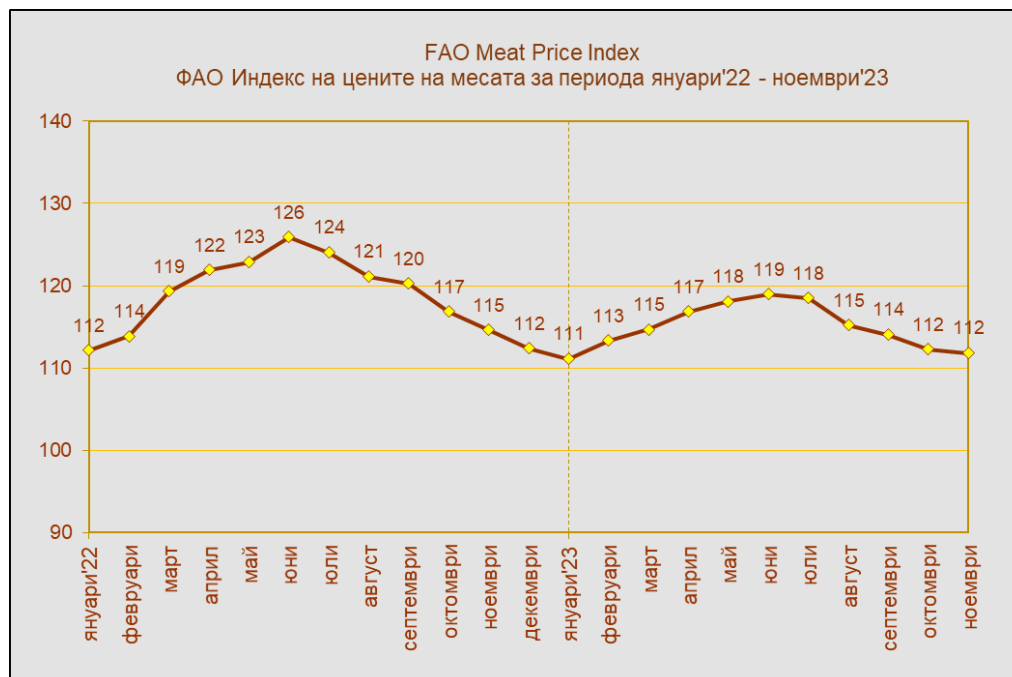
³³ Евростат е статистическата служба на Европейския съюз. Тя отговаря за публикуването на висококачествени европейски статистически данни и показатели, които дават възможност за сравнения между държавите и регионите.

Таблица 16 Средни стойности за ЕС на основните млечни продукти към ноември 2023 г.³⁴

data	BUTTER масло	SMP обезмаслено сухо мляк	WMP пълномаслено сухо мляк	CHEDDAR сирене Чедър	EDAM	GOUDA	EMMENTAL
1.1.2023	563	292	404	470	520	528	665
8.1.2023	574	289	399	466	509	528	690
15.1.2023	539	275	385	464	500	516	685
22.1.2023	512	265	368	464	502	516	668
29.1.2023	482	255	361	458	486	510	697
5.2.2023	477	249	362	454	469	490	679
12.2.2023	480	252	352	451	437	466	689
19.2.2023	484	259	347	449	453	468	654
26.2.2023	481	261	351	443	438	466	680
5.3.2023	475	261	349	436	444	473	677
12.3.2023	478	263	345	439	436	475	628
19.3.2023	478	253	346	432	426	472	651
26.3.2023	475	252	342	431	428	474	657
2.4.2023	471	243	343	431	418	470	655
9.4.2023	474	245	341	415	417	455	655
16.4.2023	472	239	338	414	421	458	649
23.4.2023	471	241	337	415	413	445	637
30.4.2023	464	241	338	375	412	451	660
7.5.2023	462	243	344	376	411	447	643
14.5.2023	465	246	341	373	400	436	651
21.5.2023	464	245	348	373	402	429	646
28.5.2023	474	248	349	359	412	447	623
4.6.2023	478	250	349	360	400	435	657
11.6.2023	470	251	353	359	398	423	639
18.6.2023	474	252	357	358	401	424	652
25.6.2023	470	249	355	359	397	423	638
2.7.2023	466	245	354	358	402	430	597
9.7.2023	468	240	353	357	403	421	623
16.7.2023	459	240	353	358	394	404	640
23.7.2023	454	227	341	358	398	417	638
30.7.2023	458	230	339	358	399	416	615
7.8.2023	454	229	340	358	404	417	617
14.8.2023	449	227	336	358	403	415	625
21.8.2023	446	227	330	358	403	418	621
28.8.2023	441	227	325	357	405	416	636
4.9.2023	438	227	327	358	406	417	619
11.9.2023	441	228	328	357	400	412	619
18.9.2023	447	233	334	358	405	413	629
25.9.2023	456	240	341	359	406	413	615
2.10.2023	463	246	346	358	413	409	615
9.10.2023	471	251	350	357	414	410	629
16.10.2023	484	257	349	358	414	413	620
23.10.2023	488	258	352	358	412	418	623
30.10.2023	497	263	362	348	415	411	620
06/11/2023	508	262	365	346	413	417	616
13/11/2023	526	263	367	346	418	414	606
20/11/2023	528	261	360	347	422	421	614
27.11.2023	536	262	365	346	426	423	576

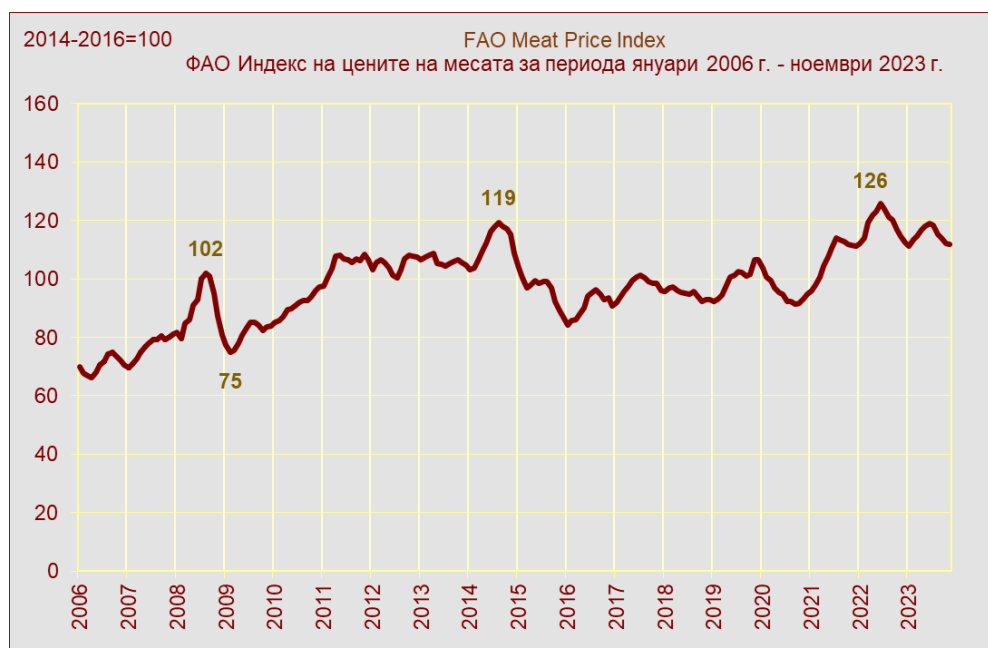
³⁴ Източник: Регламент (ЕС) № 2017/1185 Член 11 - Приложение I. (Source: Regulation (EU) No 2017/1185 Article 11 - Annex I.7)

- Международни цени на месата

фигура 102 ФАО индекс на месата за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г

Стойността на Индекса на цените на месото ФАО³⁵ през месец ноември е 111,8 пункта, което е минимално понижение (0,5 пункта, или 0,4%) спрямо октомври, отбелязвайки петия пореден месечен спад. *фигура 102* Този спад отразява незначителното понижение на цените на свинското, говеждото и птичето месо. На годишна база този индекс е с 3пункта (2,6 процента) под стойността си отпреди година. *фигура 103*

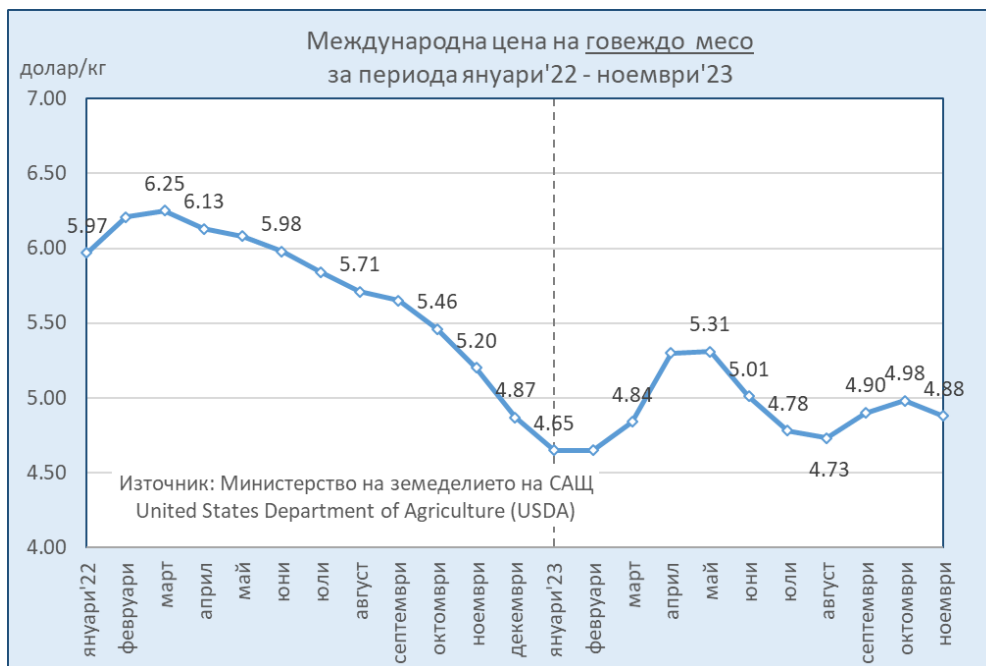

фигура 103 ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.

³⁵ В този индекс са включени свинско, говеждо, овче и птиче месо

Наблюденията на цените на говеждото месо по данни на Министерство на земеделието на САЩ³⁶ показват низходящ тренд на кривата от м. април 2023 г. до август. През септември и октомври цената бележи ръст на месечна база от 25 цента (около 5%), а през ноември е отчетен незначителен спад на цената от 10 цента. Спрямо април има намаление на стойностите от 8%, а на годишна база намалението на цената е 6% *фигура 104*

При международната цена на говеждото месо се наблюдава пик на цената през 2014 г. (6,17 долар/кг) и през 2022 г. – 6.25 долар/кг. *фигура 105*

фигура 104 Международна цена на говеждо месо по данни на USDA януари'22 – ноември'23

фигура 105 Международна цена на говеждо месо по данни на USDA януари'99 – ноември'23

³⁶ United States Department of Agriculture (USDA); Министерство на земеделието на САЩ

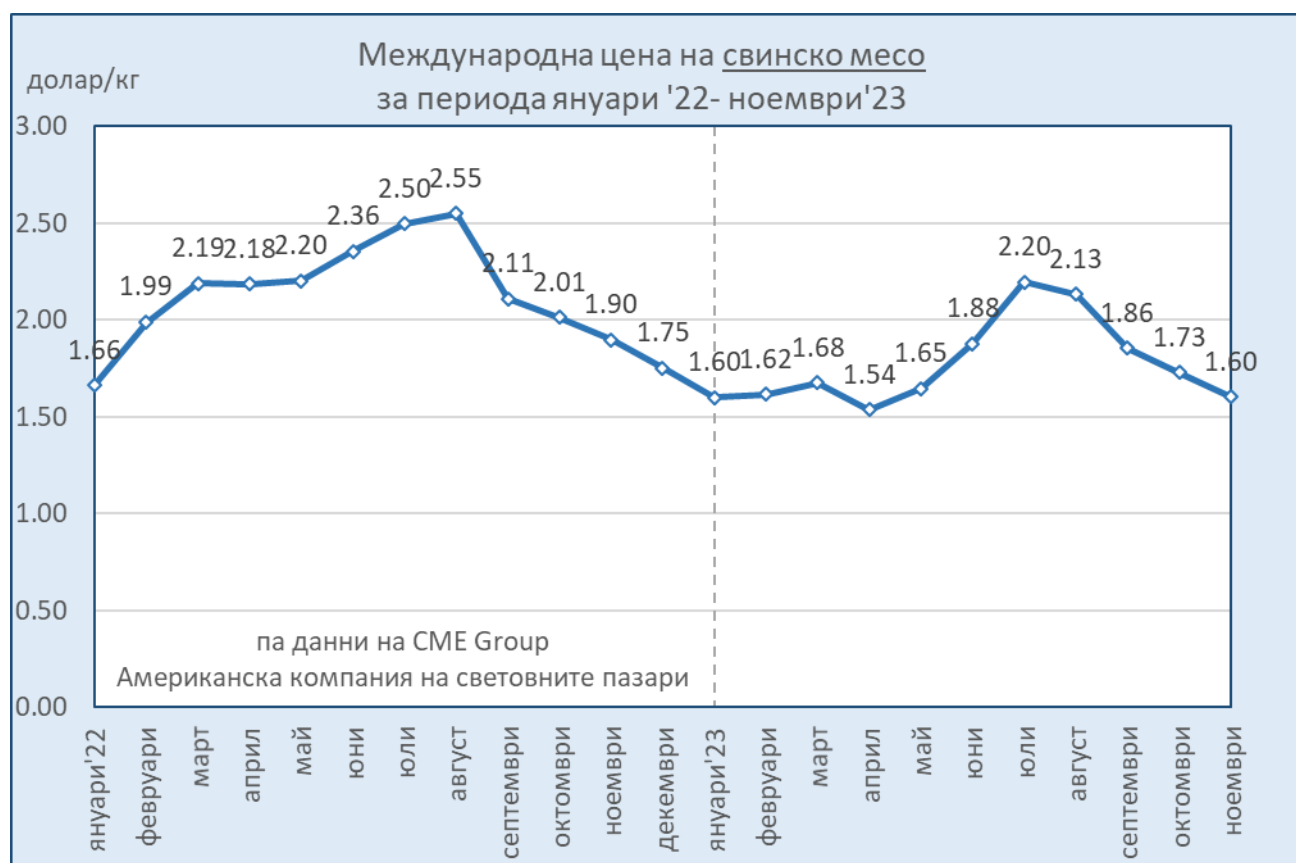
Наблюденията на цените на свинското месо по данни на CME Group³⁷ показват, че от началото на годината до месец април кривата има низходящ тренд, когато цената е 1,54 долар/кг.

През следващите месеци трендът се обръща и цената се покачва, като през месец юли стъпва на ниво от 2.20 долар/кг. През месец август цената на свинското месо по тези данни е 2,13 долара, като е отчетен спад на цената на месечна база от 3,2%.

През следващите три месеца низходящият тренд се запазва и отчетената цена през ноември е 1,60 долар/кг.

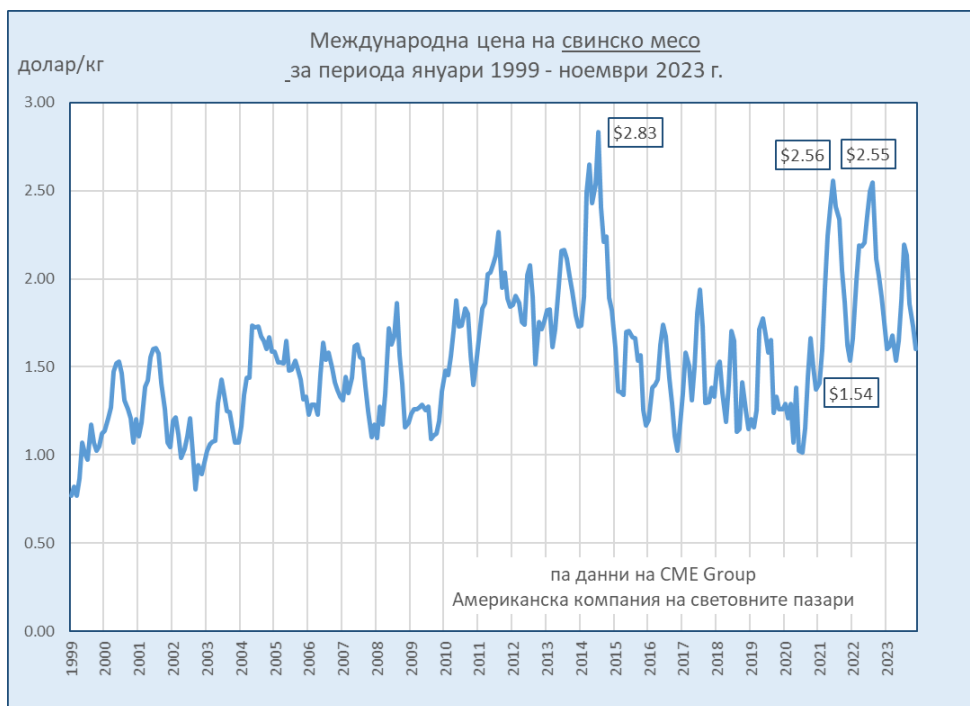
На годишна база има спад на стойностите от 8,6%. *фигура 106*

Най-високите регистрирани цени за последните години са през 2014 г. – 2,83 долар/кг. *фигура 107, фигура 109*

фигура 106 Международна цена на свинско по данни на CME Group януари'22/ ноември'23

³⁷ CME Group - американска компания на световните пазари

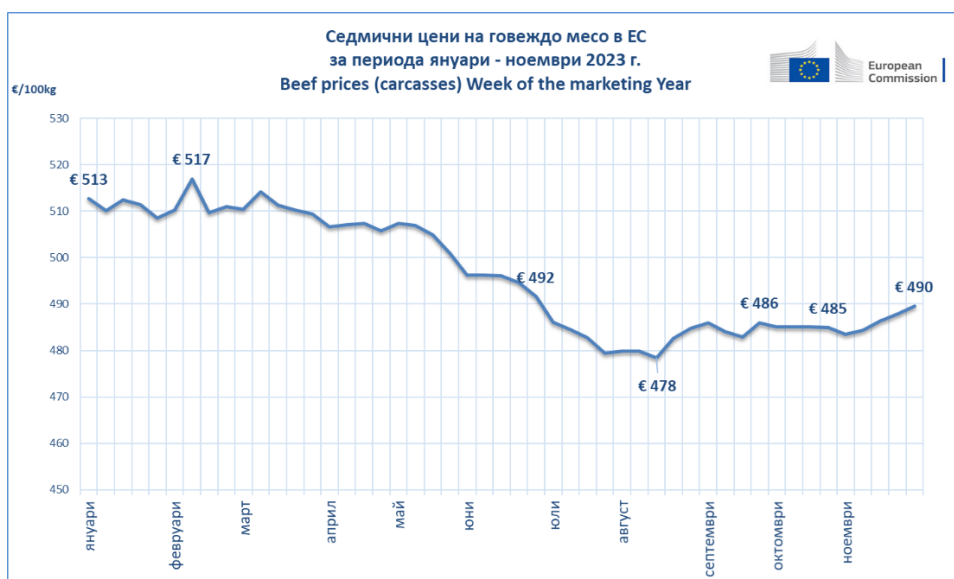
фигура 107 Международна цена на свинско по данни на CME Group януари'99/ ноември'23

Данните на Евростат за цените на говеждото месо в страните от Европейския съюз показват устойчив низходящ тренд в периода февруари – юли и покачване на стойностите през последните две седмици на август. В началото на септември се наблюдава ръст на стойностите, след което кривата се стабилизира.

През месец ноември цента на говеждото месо в страните на ЕС е около 490 евро/100кг.

Спрямо същия месец на предходната година цената на говеждото месо по данни на Евростат е с 2,8% по-ниска и се доближава миналогодишното ниво.

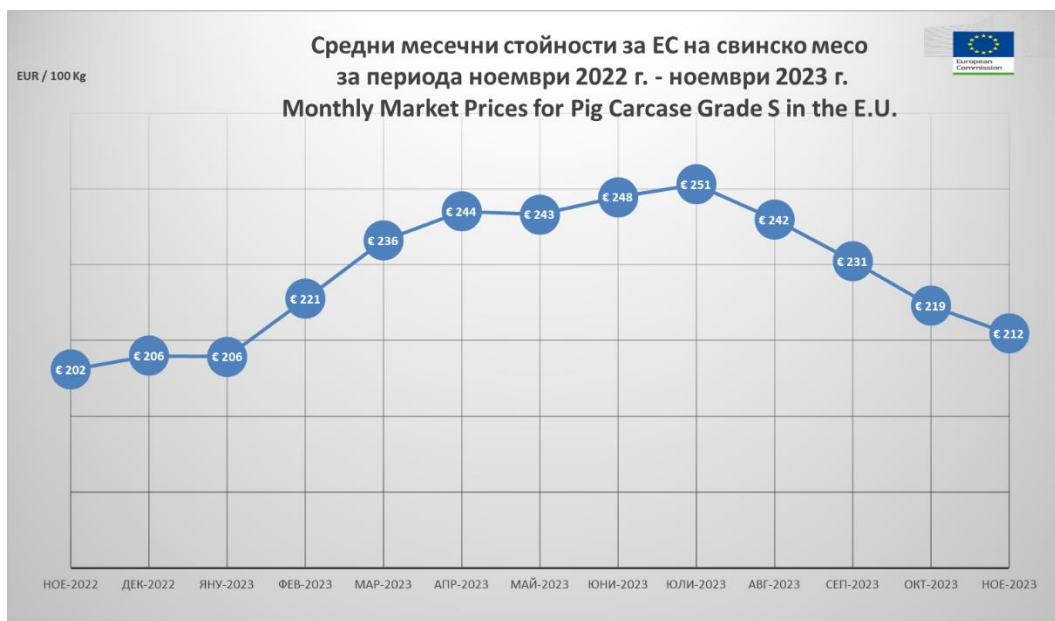
фигура 108

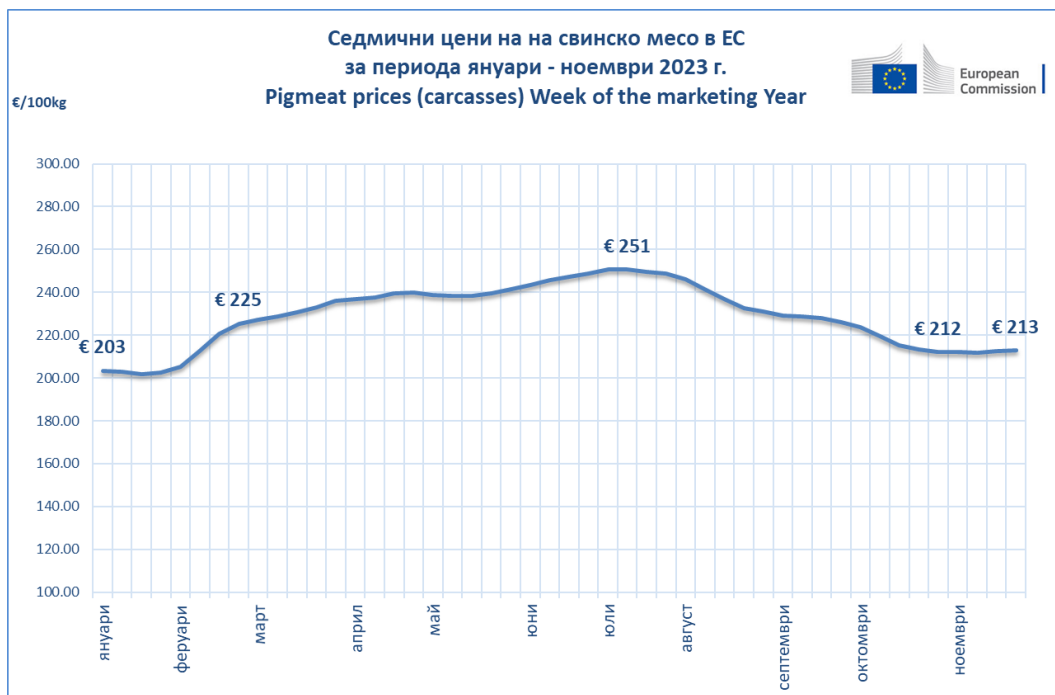
фигура 108 Седмични цени на говеждо трупно месо към ноември 2023 г. в ЕС³⁸

³⁸ Обсерватория на пазара на месо - говеждо и телешко месо ЕС

Данните на Евростат³⁹ за цените на свинското месо в ЕС сочат за покачване на цените в периода януари – юни, стабилизиране на кривата през юли и низходящ тренд през август 2023 г. През септември и октомври тенденцията се запазва и цената бележи нов спад, а през ноември кривата се стабилизира на ниво от 213 евро. Средномесечната цена на свинското месо в страните от ЕС през месец ноември е 212 евро/100 кг. На годишна база е отчетен слаб ръст от 5%. *фигура 109, фигура 110*

фигура 109 Месечни цени на свинското месо за ЕС към ноември'23 г.⁴⁰

фигура 110 Седмични цени на свинското месо за ЕС към ноември'23 г.

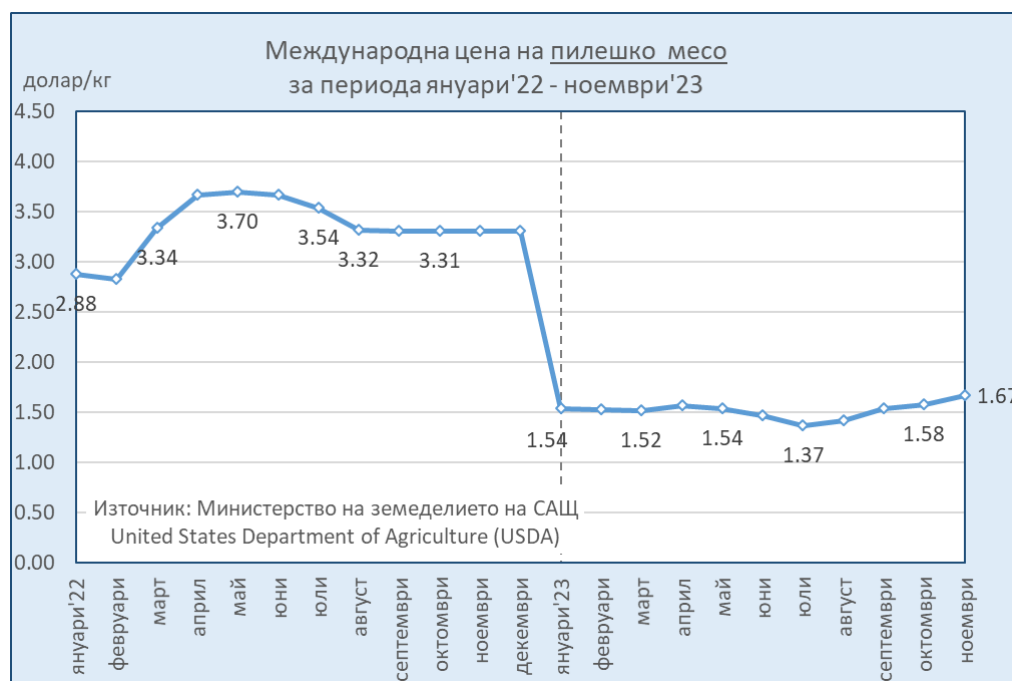
³⁹ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

⁴⁰ Източник ЕС

От началото на 2023 г. се наблюдава изключително стабилна цена на пилешкото месо по данни на Министерство на земеделието на САЩ. Минимален спад е отчетен през месец юли, след което се наблюдава слаб, но устойчив ръст на цената. През ноември регистрираната цена е 1. 67 долар/кг.

На годишна база международната цена на пилешкото месо има спад от близо 50%.

Цената на пилешкото месо по тези данни е най-висока през месец май 2022 г. и е 3,70 долара/кг. *фигура 111, фигура 112, фигура 113*

фигура 111 Международна цена на пилешко месо по данни на USDA януари'22 – ноември'23

фигура 112 Международна цена на пилешко месо по данни на USDA януари'99 – ноември'23

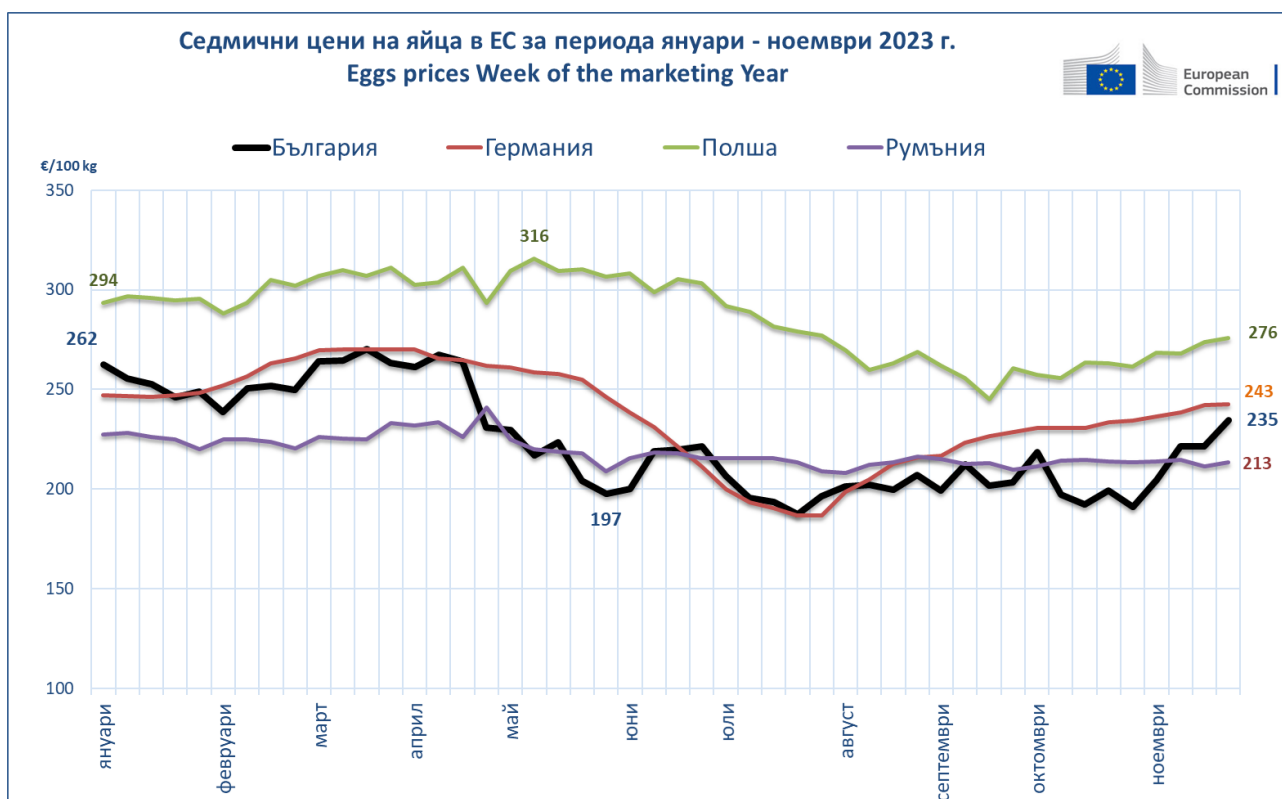
фигура 113 Международни цени на пилешкото месо към м. ноември 2023 г. в ЕС⁴¹

Цената на пилешкото месо по данни на Евростат с известни колебания в двете посоки е относително стабилна. През октомври се наблюдава ръст на цената до 270 евро, а през ноември кривата се стабилизира на нивото от предходния месец. Средномесечната цена за месеца е 268 евро. *фигура 113*

Общата тенденция при движението на цената на яйцата в страните от ЕС показва възходящ тренд през първите месеци на годината, който се заражда още през втората половина на предходната година. Следва обръщане на тренда и през юни и юли 2023 г. цената се покачва. Следва стабилизиране на кривата през месец август и отново покачване на стойностите в периода септември – ноември.

Анализът на цените на яйцата в няколко държави от ЕС показва, че тенденциите са сходни. По данните на Евростат през месец ноември цените на яйцата са най-високи в Полша. През първата половина на годината цената на българските яйца се доближава до цената в Германия. В този период най-ниските стойности са регистрирани в Румъния. В периода април - октомври цената на яйцата в България по данните на Евростат е една от най-ниските. През месец ноември цената на българските яйца се покачва и се доближава до цената в Германия. *фигура 114*

⁴¹ Източник ЕС

фигура 114 Седмични цени на яйцата в ЕС към м. ноември 2023 г.

Наблюденията на цените на агнешкото месо по данни на Световната банка⁴² и Журнала за търговия с месо⁴³ показват, че през есента и зимата на миналата година цената на агнешкото месо е изключително стабилна и е на ниво от 10,75 долар/кг.

От месец февруари 2023 г. цената започва да пада и през месец април кривата стъпва на ниво от 9,48 долара. През следващите месеци стойностите се стабилизират около ниво от 9.60 – 9.80 долар/кг.

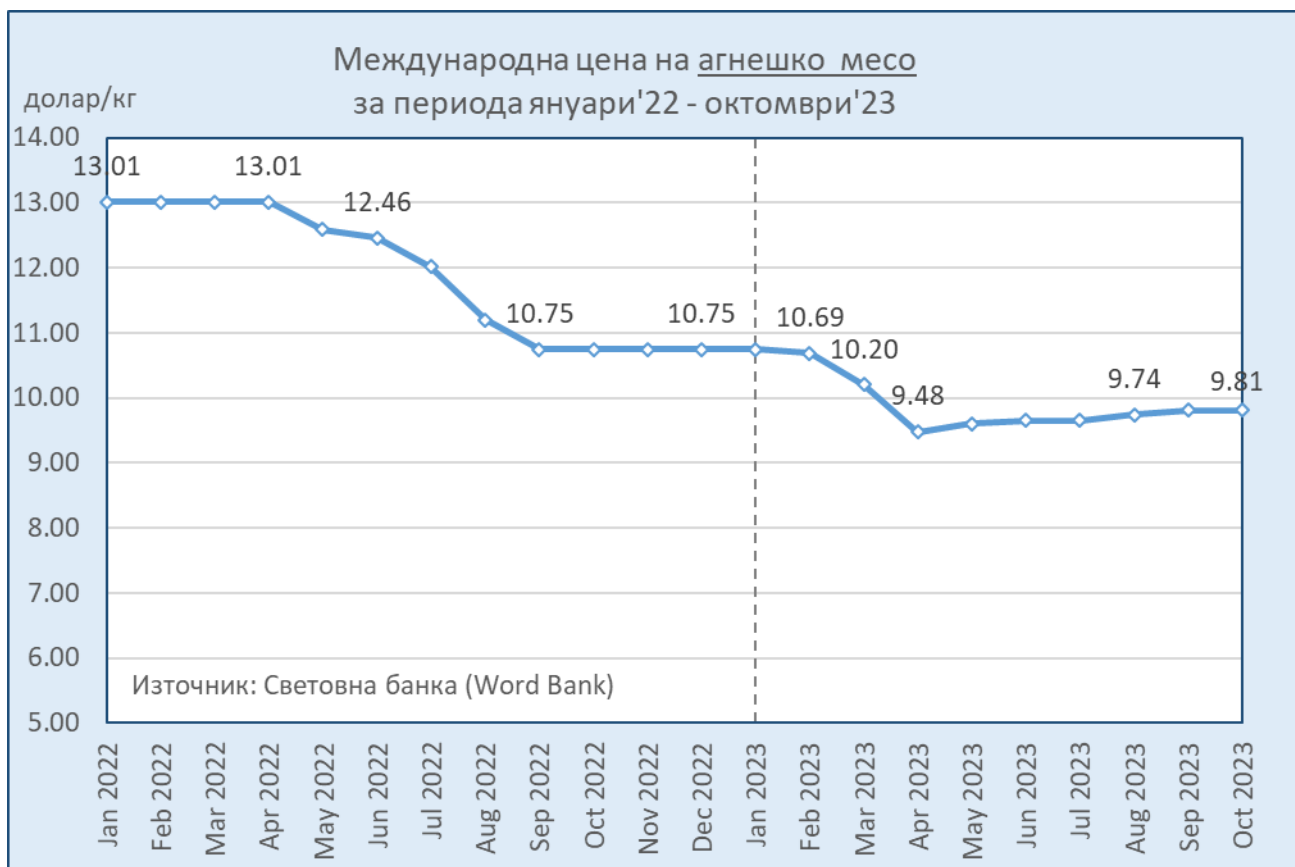
През месец октомври⁴⁴ цената на агнешкото месо е 9,81 долар/кг. На годишна база е отбелязан спад от 9%. *фигура 115*

Най-високите регистрирани цени за последните години са през април 2022 г. – 13,01 долар/кг. *фигура 116*

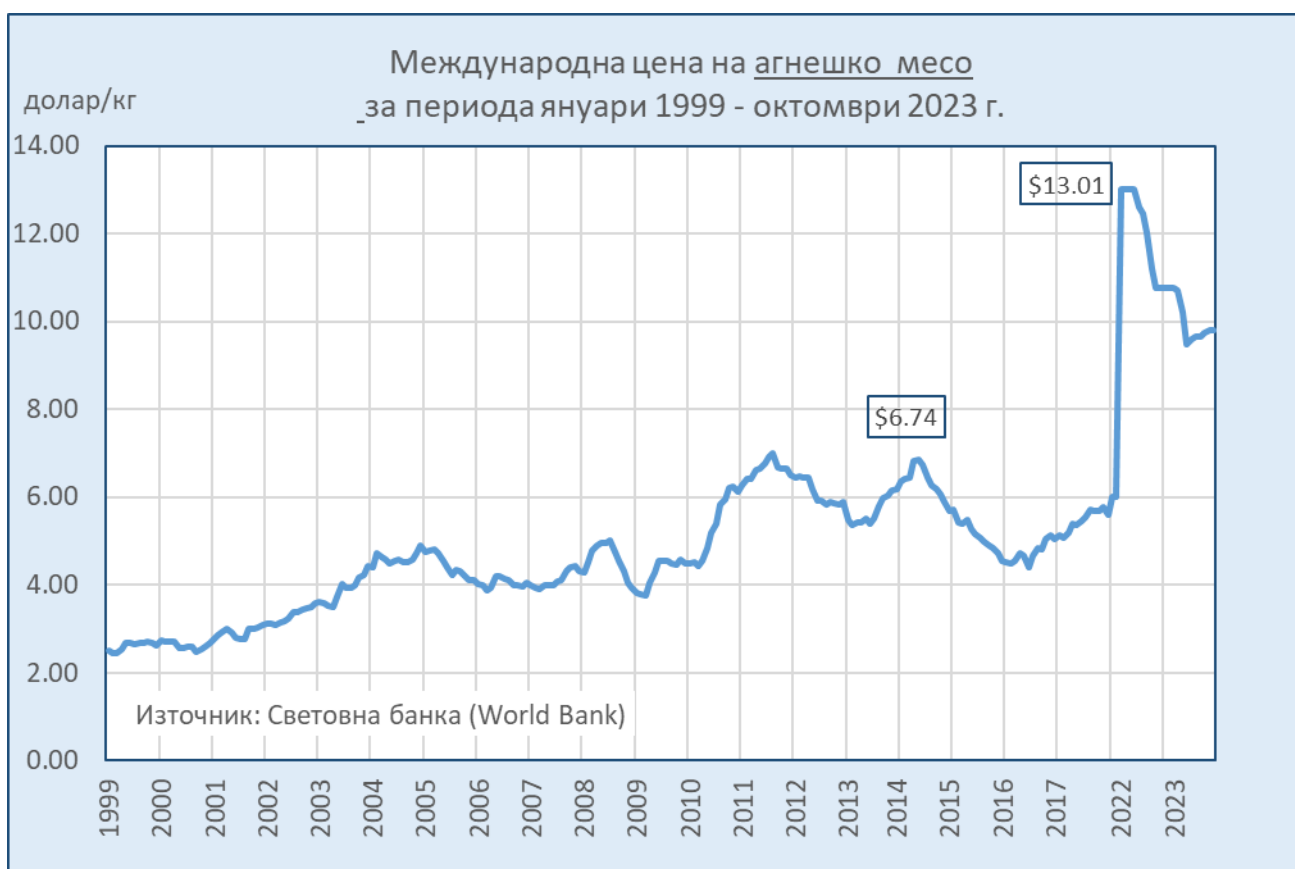
⁴² [Word Bank](#)

⁴³ Meat Trade Journal

⁴⁴ Данните на Световната банка за цените на агнешкото месо е до месец октомври 2023 г.

фигура 115 Международна цена на агнешко по данни на Word Bank януари'22 – ноември'23

фигура 116 Международна цена на агнешко по данни на Word Bank за периода януари 1999 – ноември 2023 г.

Наблюденията на цените на агнешкото месо по данни на Евростат показват, че от месец февруари 2023 г. цената започва да се покачва и през април са достигнати пикови стойности от 761 евро/100кг. През следващите месеци трендът се обръща и кривата придобива низходящ тренд. От средата на месец юли отново се наблюдава покачване на цената и през следващите месеци кривата има силен и устойчив възходящ тренд. В края на ноември цената на агнешкото месо в ЕС стъпва на ниво от 852 евро. Покачването на средномесечните цени за периода юли – ноември е 177 евро (25%). *фигура 117*

фигура 117 Международна цена на агнешко месо за страните от ЕС към ноември 2023 г.

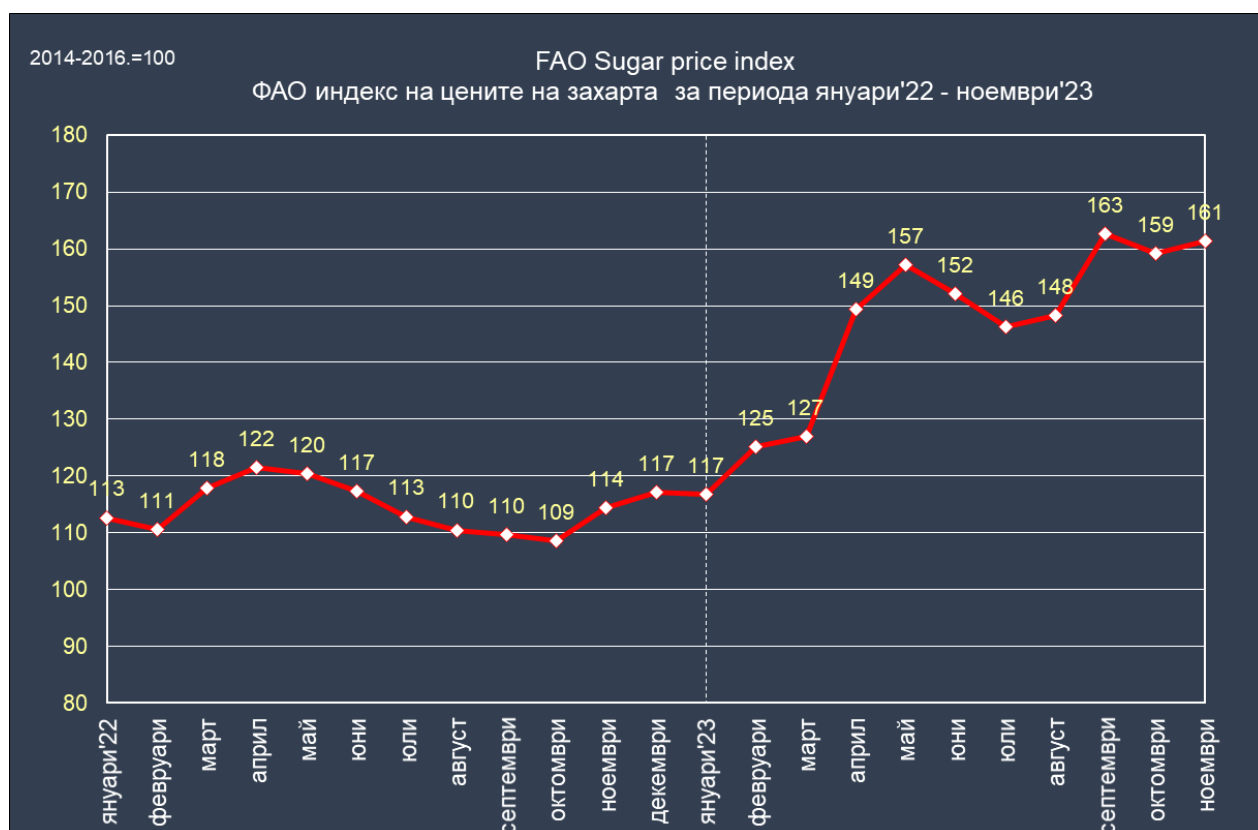
- **Международни цени на захарта**

Индексът на цените на захарта FAO⁴⁵ през ноември е 161,4 пункта, което е незначителен ръст от едва от 2,2 пункта (1,4%) спрямо октомври. .

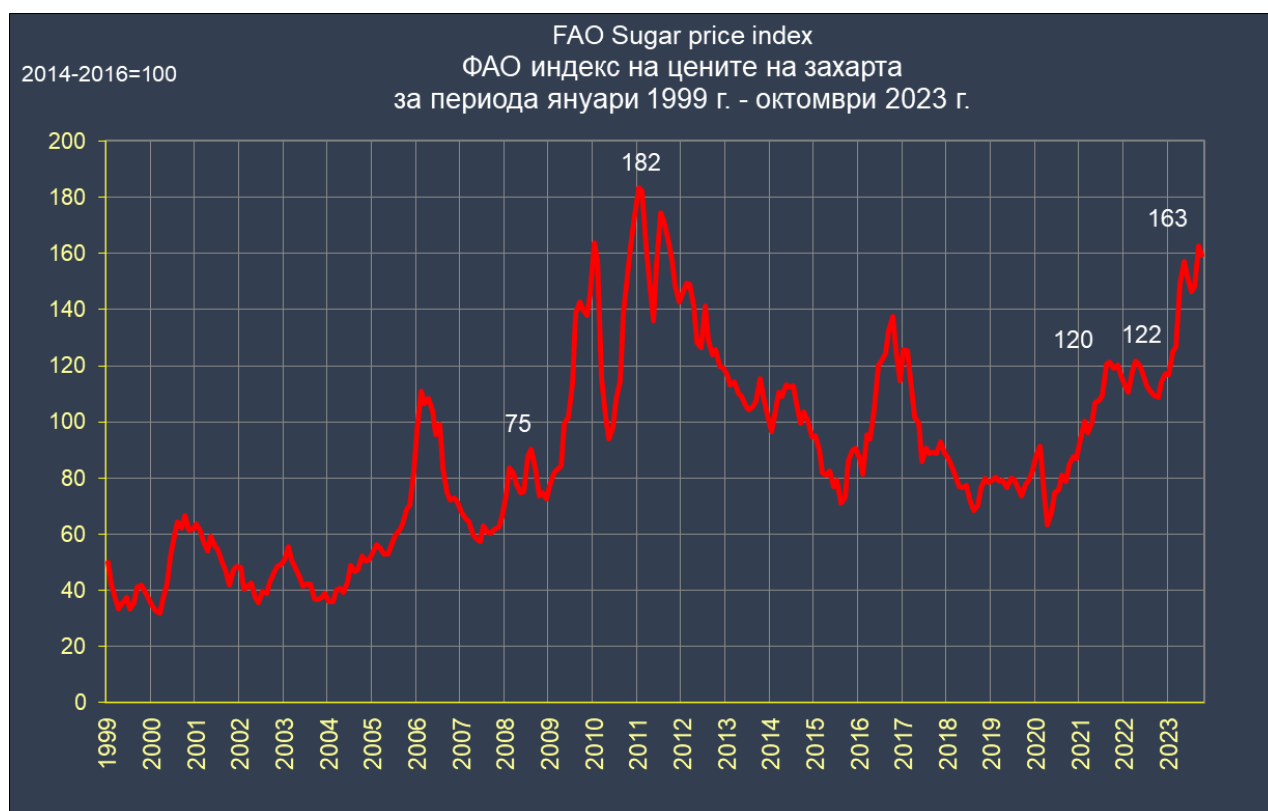
Основната причина за този ръст са влошаващите се перспективи пред производството в Тайланд и Индия.

На годишна база стойностите нарастват с 41 пункта (34%). *фигура 118, фигура 119*

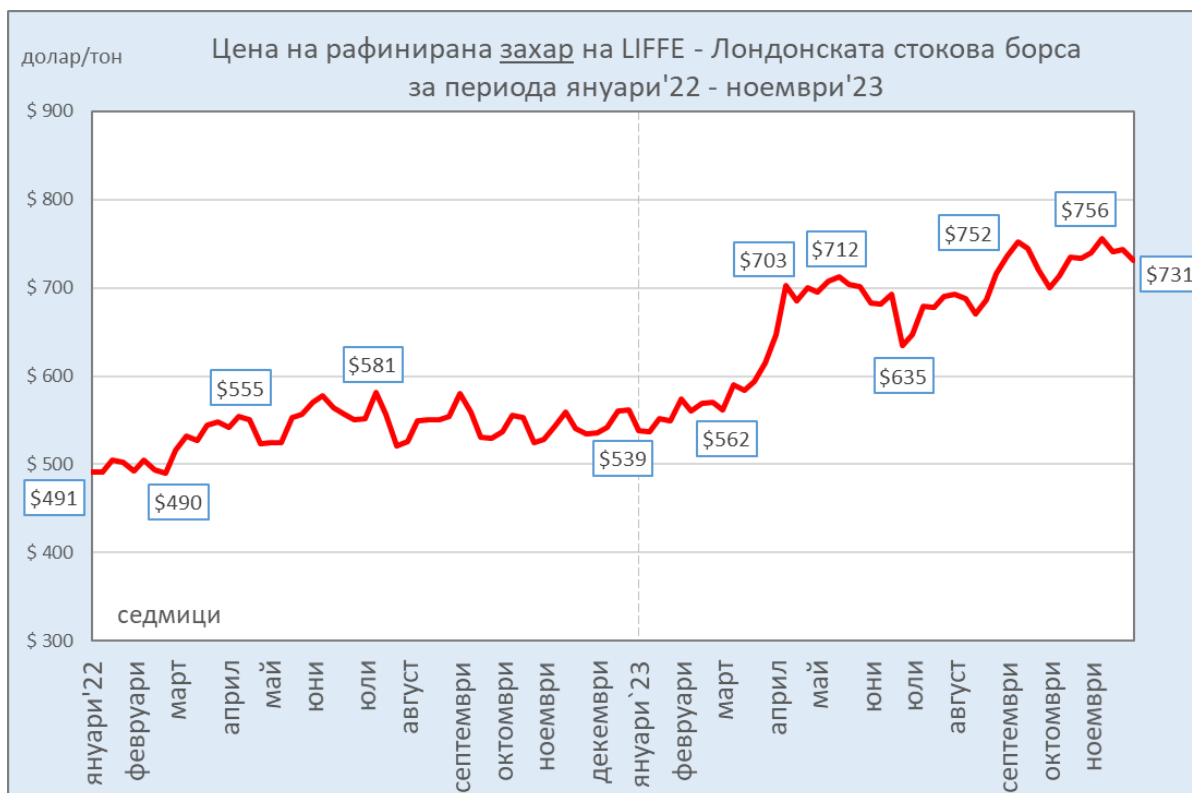
⁴⁵ FAO Sugar price index

фигура 118 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2022 г. – ноември 2023 г.

фигура 119 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – ноември 2023 г.

фигура 120 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'22 – ноември'23

От началото на настоящата година цената на рафинираната захар на Лондонската стокова борса има устойчив възходящ тренд.

В периода април - юни 2023 г. цената се стабилизира около ниво от 700 долара. През третата седмица на юни е регистриран лек, краткотраен пик, а в края на месеца цената бележи значителен спад и стъпва на ниво от 635 долара. В началото на юли цената на рафинираната захар на Лондонската стокова борса стартира от ниво 647 долара. През следващите седмици кривата има устойчив възходящ тренд и в края на месеца стъпва на ниво от 690 долара. В началото на август цената на захарта стартира от ниво 692 долара и през следващите три седмици има низходящ тренд. През последната седмица на месеца цената отново бележи ръст и се стабилизира на ниво от 717 долар/тон.

През първата седмица на септември цената на Лондонската стокова борса стартира от ниво 736 долара. През втората седмица цената отново рязко се покачва и достига отново исторически пик за последните години от 752 долара. Неустойчивият характер на стойностите продължава и през октомври и ноември.

Средномесечните стойности през месец ноември настоящата година са 742 долара и са с 201 долара (37%) по-високи спрямо същия месец на предходната година. *фигура 120, фигура 121*

фигура 121 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'14 – ноември'23

След голямото покачване на цените през 2016 г. (599 долара/тон), кривата има устойчив низходящ тренд, който се обръща в средата на 2019 г. и отново през месец април 2020 г. и януари 2023 г. Преди високите стойности, регистрирани през ноември тази година, най-високите нива за последните години от 2014 г. до сега, бяха отчетени през месец май 2023 г.

Сходни тенденции се наблюдават при международните цени на захарта по данни на Международната организация за захар⁴⁶

Тя е междуправителствена организация със седалище в Лондон, която се стреми да насърчи търговията и потреблението на захар чрез събиране и публикуване на информация за пазара на захар, проучване на нови употреби на захар и свързани продукти и като форум за междуправителствени дискусии относно захарта. Членството му се състои от 87 държави.

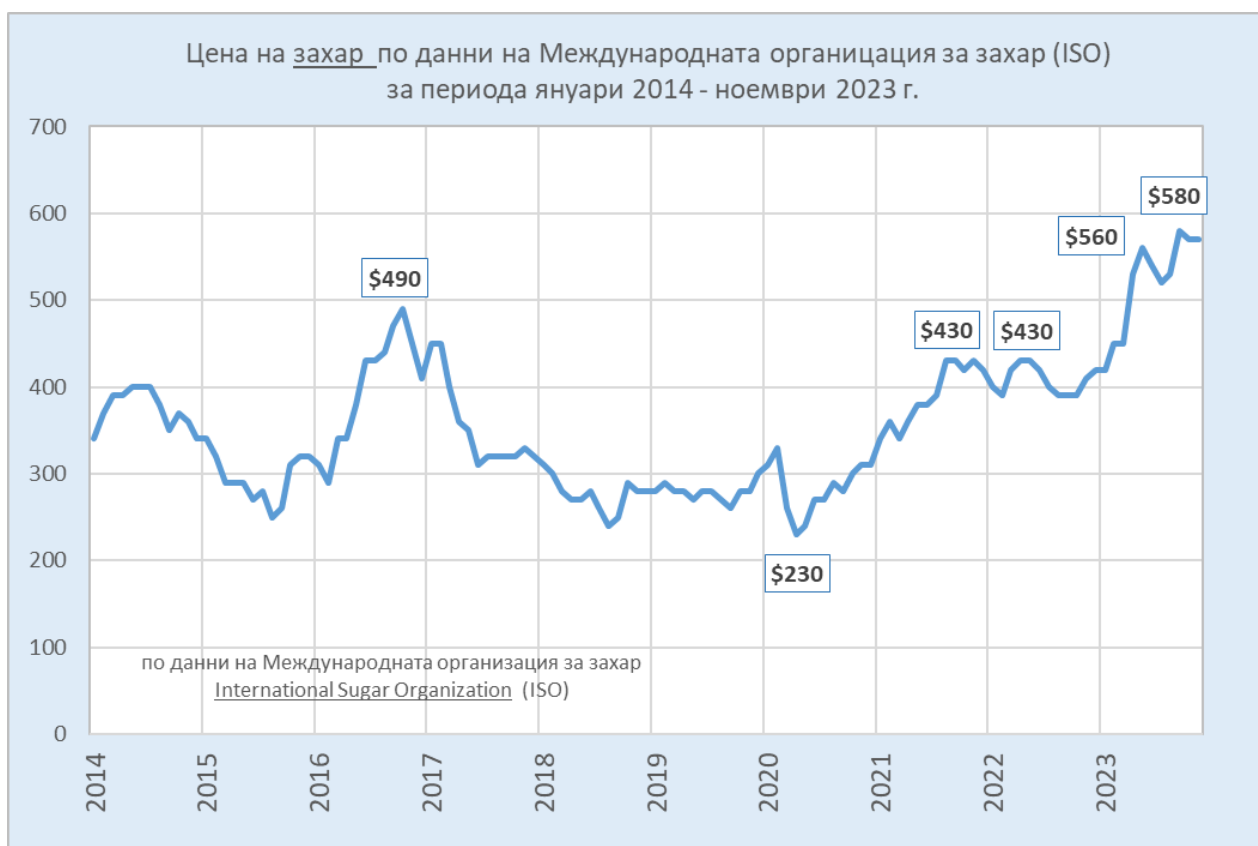
Цената на захарта по тези данни през ноември е 570 долара, като остава на нивото от предходния месец, а на годишна база е регистрирано покачване от 160 долара (39%). Нивата на цената на захарта по тези данни отчетени през септември 2023 г. са най-високите за последните десет години. *фигура 122*

Високи стойности по тези данни са отчетени и през 2016 г., когато цената е била 490 долара/тон и през май настоящата година (560 долара). *фигура 123*

⁴⁶[ISO International Sugar Organization](https://www.iso.org/)

фигура 122 Цена на захар от Международната организация за захар януари'22 - ноември'23

фигура 123 Цена на захар от Международната организация за захар януари'14-ноември'23

- **Международни цени на плодове и зеленчуци**

Наблюденията от предходните години показват, че цените на бананите и цитрусовите плодове се покачват през пролетта и лятото и през късните есенни месеци започват да падат.

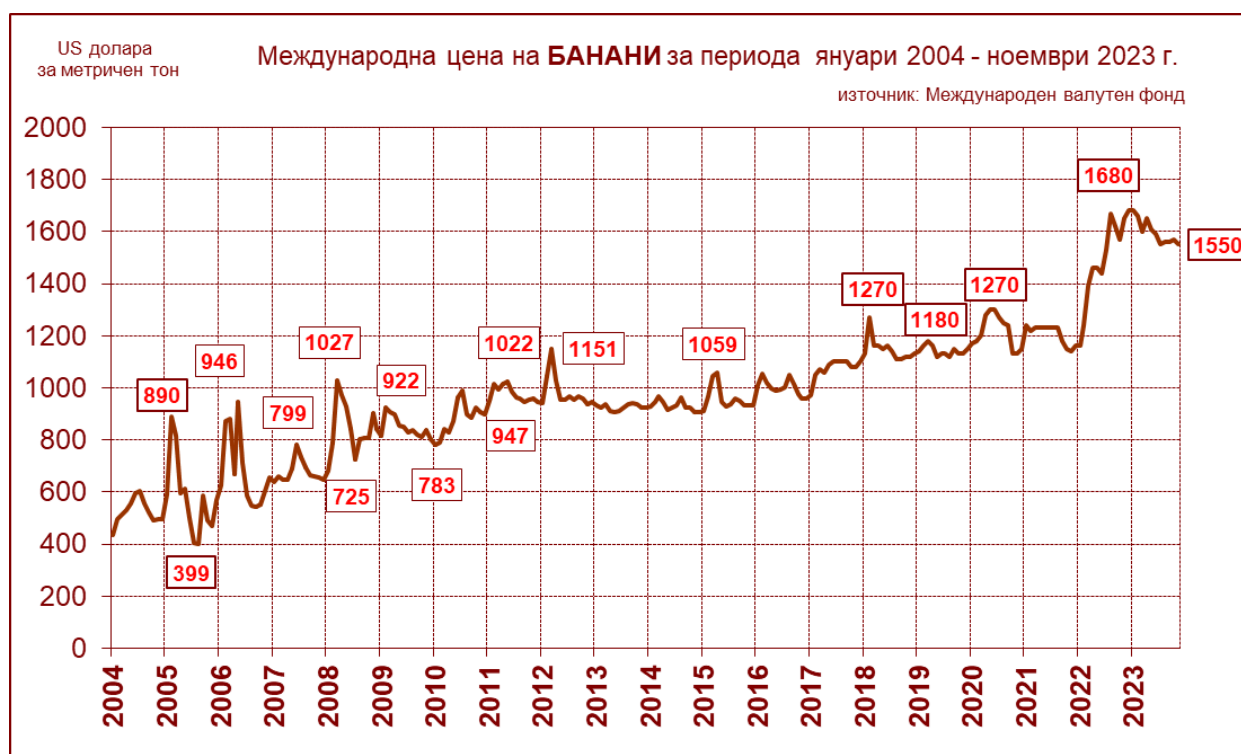
Международната цена на бананите през 2023 г. като цяло има низходящ тренд. Най-ниските стойности са отчетени през ноември – 1550 долара. *фигура 126*

На най-високо ниво от 2004 г. до сега международната цена на бананите е била през август 2022 г., както и през декември 2022 г. и януари настоящата година, когато centa е 1680 долара. *фигура 124*

С известни отклонения в двете посоки международната цена на портокалите през 2023 г. има възходящ тренд. Известно стабилизиране има в периода април – юли, а през следващите месеци кривата има устойчив възходящ тренд. През ноември цената на портокалите е 2060 долара и това е на най-високото от 2004 г. до сега. За първи път в периода август - ноември цената на портокалите е по-висока от цената на бананите.

В сравнение със същия месец на предходната година цената на портокалите е с 970 долара (89%) по-висока *фигура 125, фигура 126*

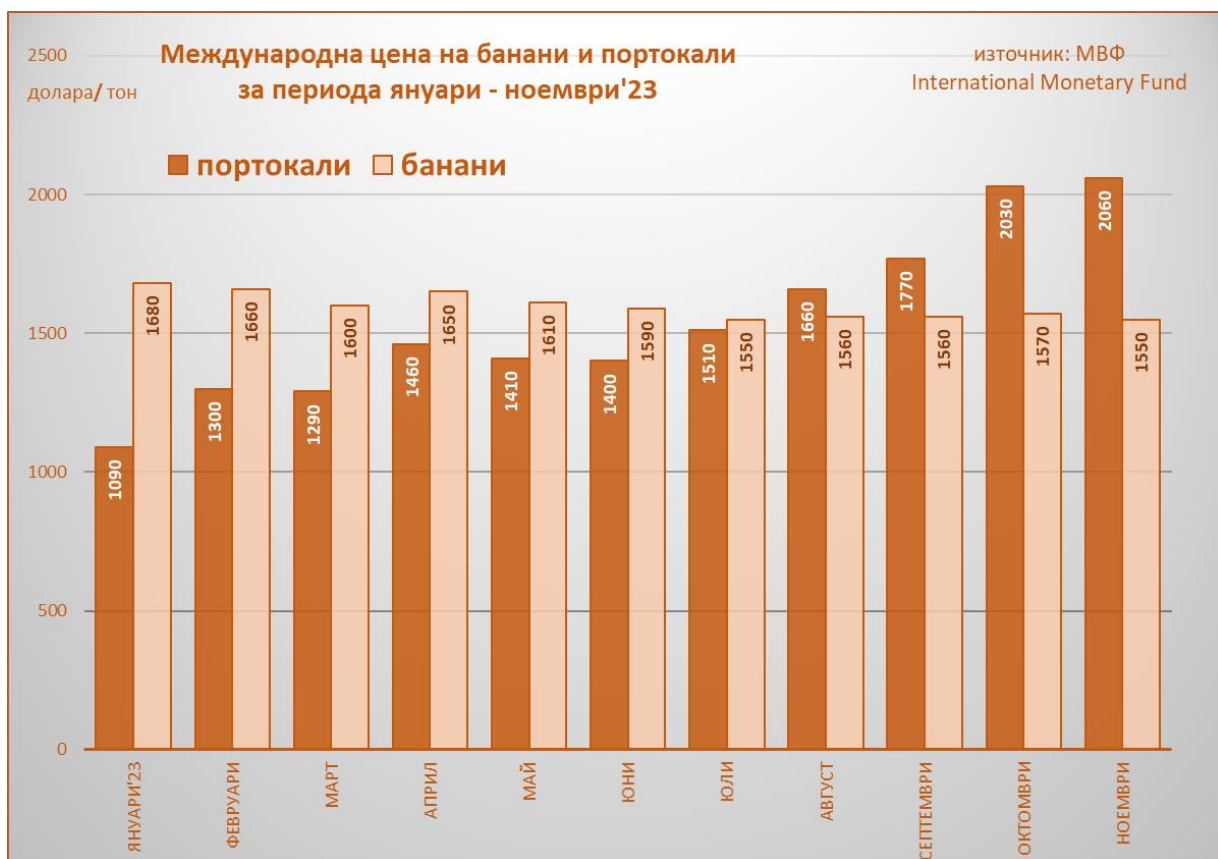
Пикови стойности на цената на портокалите са регистрирани и през 2008 г. – 1432 долар/тон и през април 2023 г. – 1460 долара. Тези стойности остават много под нивото от месец ноември тази година. *фигура 125*

фигура 124 Международна цена на банани за периода януари 2004 г. – ноември 2023 г.

фигура 125 Международна цена на портокали за периода януари 2004 г. – ноември 2023 г.

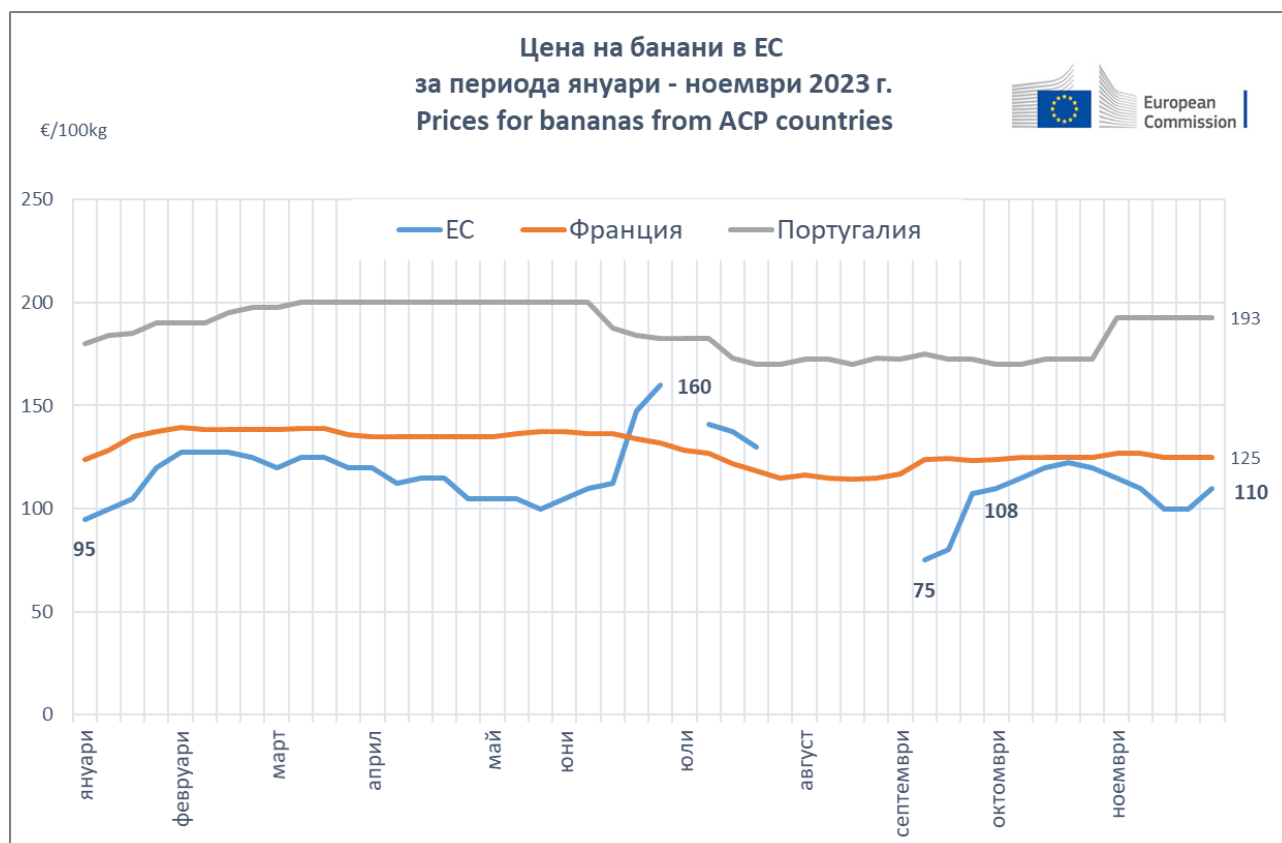
фигура 126 Международна цена на банани и портокали за периода януари – ноември'23

Наблюденията от предходните години показват, че цените на бананите и цитрусовите плодове се покачват през пролетта и лятото и през късните есенни месеци започват да падат.

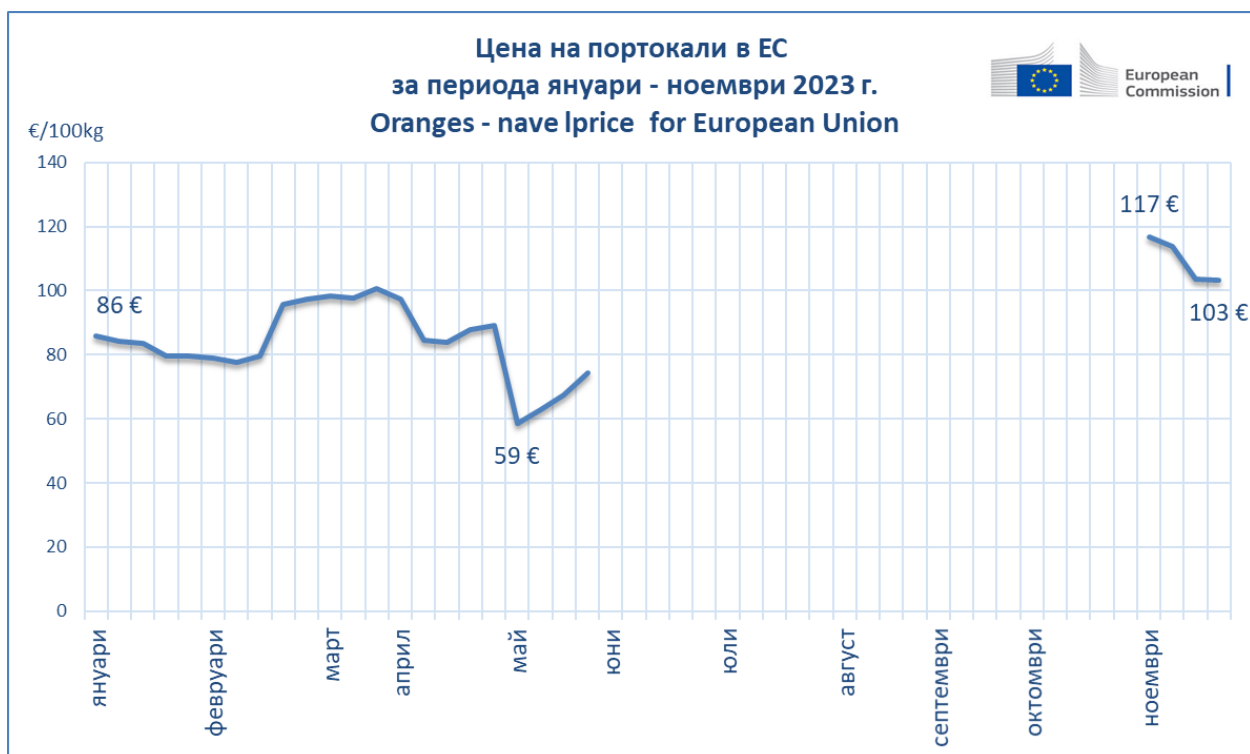
Цените на портокалите в страните от ЕС по данни на Евростат през последните пет години се покачват, като ръстът средно за ЕС е 142%. Най-високите цени са в Португалия, най-ниските в Испания, а средната цена за ЕС е 108 евро. Покачването на цената за последните пет години е най голямо в Гърция 181%. На месечна база се наблюдава спад на цените в диапазона 2 – 15%. Най-ниските стойности са отчетени през май, а най-високата е отчетена през първата седмица на ноември. *фигура 128 Таблица 17*

Цената на бананите за страните от съюза се движи около 100 долара през първата половина на годината През юни и юли цената се покачва до 160 долара. Стартирайки от 75 долара в началото на септември, в края на месец ноември кривата стъпва на ниво от 110 долара.

Кривите на цените на бананите в Португалия и Франция са сходни, като цената на бананите в Португалия надвишава тази във Франция и е около 170-200 долар/100 кг. *фигура 127*

фигура 127 Цена на банани в ЕС към месец ноември 2023 г.

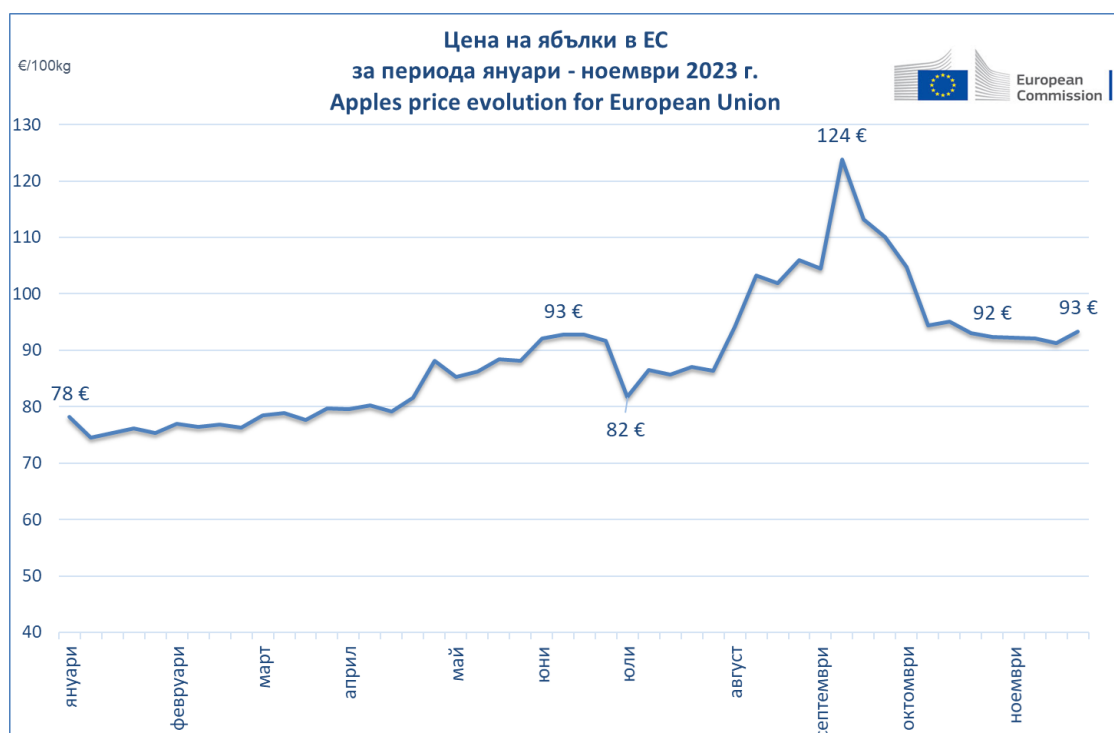
фигура 128 Цена на портокали в ЕС към месец ноември 2023 г.

Таблица 17 Цени на портокали в държавите от ЕС към месец ноември 2023 г. и промяната им спрямо предходните пет години и предходния месец

Prices of oranges (€/100kg and % changes)				
	CURRENT PRICES COMPARED TO 5 YEAR AVERAGE		CURRENT PRICES COMPARED TO ONE MONTH AGO	
	November 2023, Price, €/100 kg	November 2023, comparison to 5 year avg, base = 100 %	5 year avg price '19-'23, changes from October to November %	2023, changes from October to November %
EU	108	142 %	+32 %	- 3 %
EL-Greece	103	181 %	- 19 %	-15 %
ES-Spain	93	146 %	- 1 %	- 2 %
IT- Italy	132	124 %	+10 %	- 8 %
PT-Portugal	116	179 %	+ 6 %	No data

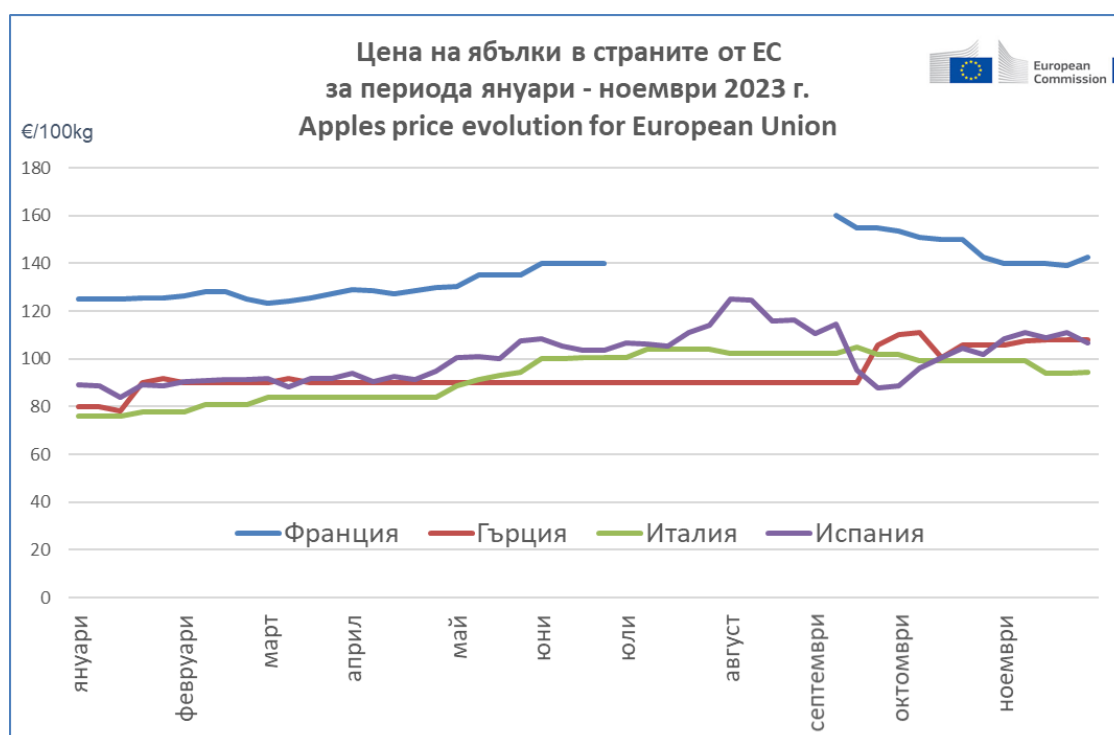
Цените на ябълките в страните на ЕС са сравнително стабилни до средата на годината. След кратко понижение на стойностите през юли, кривата тръгва нагоре и достига през септември до 124 евро. През втората половина на септември и през октомври цената започва да пада бързо и през последната седмица на

октомври тя е 92 евро. През ноември цената се стабилизира и средномесечните стойности са 92 евро. *фигура 129*

фигура 129 Цена на ябълки в ЕС към месец ноември 2023 г.

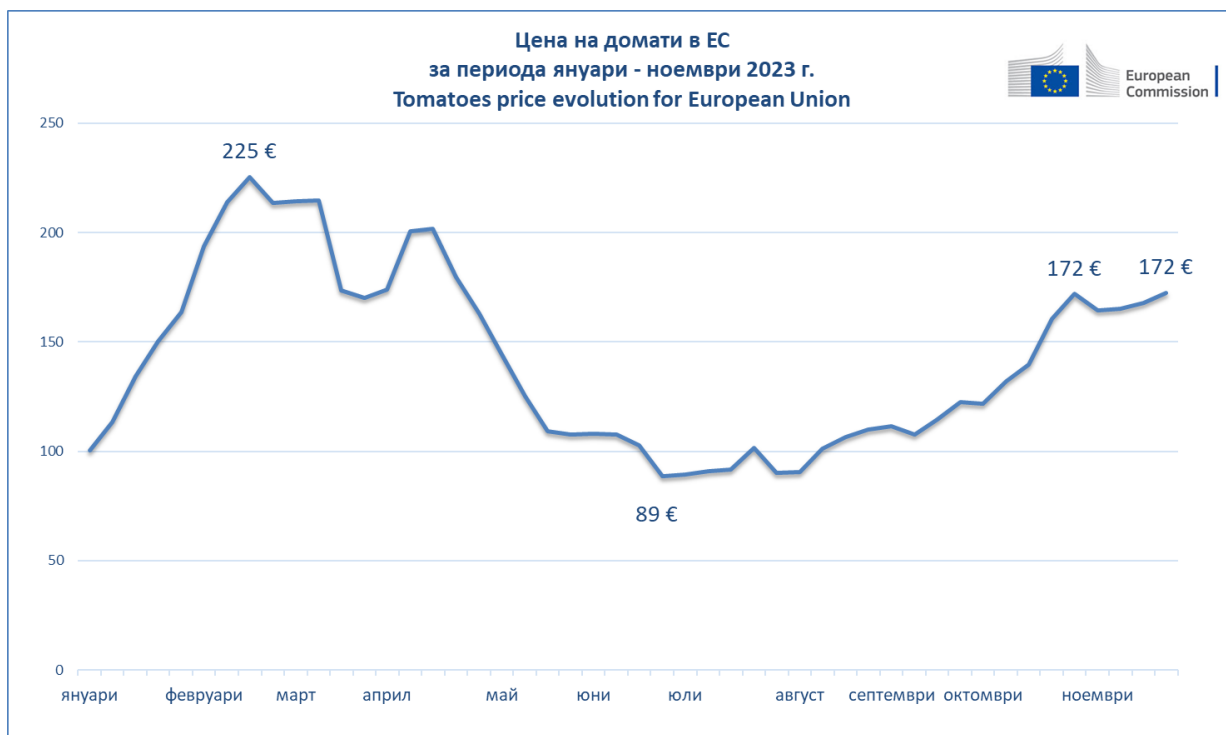
Най-високите цени на ябълките в страните от ЕС през годината са отчетени във Франция, като през ноември цената е 140 евро. Кривите на цените на ябълките в Гърция, Италия и Испания се доближават и през ноември стойностите са около 90 – 10 евро. *фигура 130*

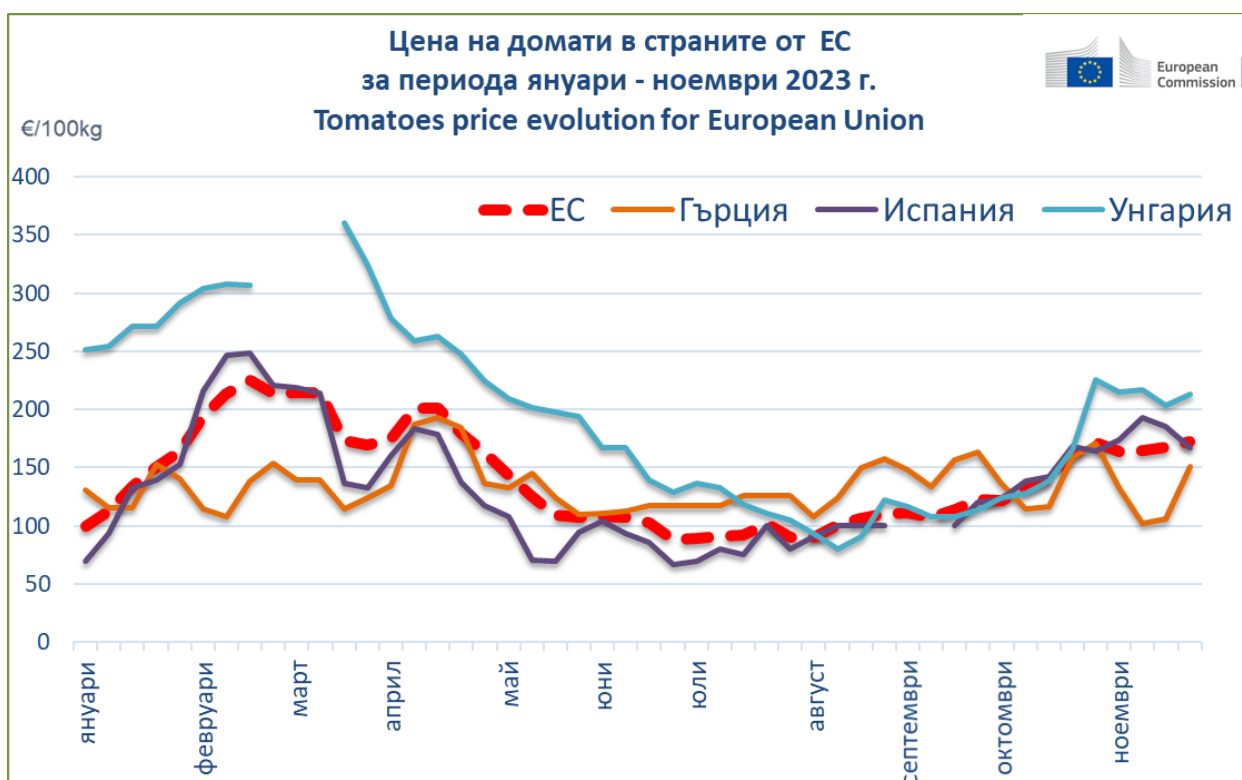
фигура 130 Цена на ябълки в някои страни от ЕС към месец ноември 2023 г.

По данни на Евростат, цената на домати в страните на ЕС следват характерните сезонни колебания с високи зимни стойности, низходящ тренд през лятото и покачване на стойностите през есента.

В края на ноември цената на домати в тези страни стига до ниво от 172 евро/100 кг, а средномесечните цени са 167 евро. *фигура 131, фигура 132*

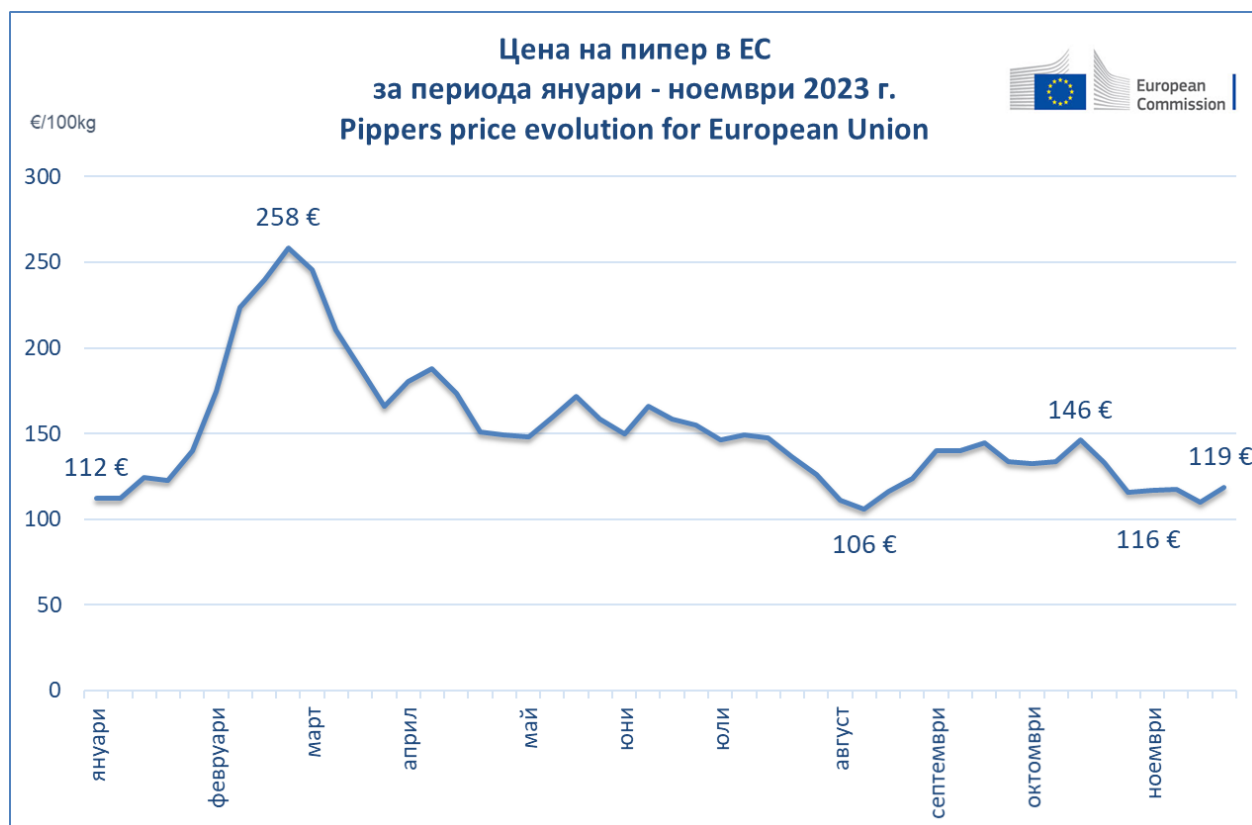
фигура 131 Цена на домати в ЕС към месец ноември 2023 г.

фигура 132 Цена на домати в някои от страните на ЕС към месец ноември 2023 г.

По данни на Евростат, цените на пипера в страните на ЕС са най-високи през февруари и март, а през лятото и есента се стабилизират около ниво от 150 евро.

В края на ноември цената на пипера в тези страни стига до ниво от 119 евро, а средномесечните цени са 116 евро. *фигура 133*

фигура 133 Цена на пипер в ЕС към месец ноември 2023 г.

С уважение,
ВЛАДИМИР ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСБТ